

Urząd Statystyczny w Katowicach

Statistical Office in Katowice

**RAPORT O SYTUACJI
SPOŁECZNO-GOSPODARCZEJ
WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO W 2013 R.**

**REPORT ON THE SOCIO-ECONOMIC
SITUATION
OF ŚLĄSKIE VOIVODSHIP IN 2013**

Maj 2014 May

Zespół redakcyjny:
Editorial board:

Przewodniczący
President Aurelia Hetmańska

Zastępca przewodniczącego
Deputy President Grażyna Witkowska

Członkowie
Members Ilona Żurek, Małgorzata Góralczyk, Waldemar Szubert
Dorota Gwóźdź, Andrzej Marks, Katarzyna Mynarek,
Jolanta Sota, Dorota Doniec, Mirosław Draszczyk,
Małgorzata Widuch, Elżbieta Knoska, Alina Franczyk,
Joanna Wieczorek

Sekretarz
Secretary Anna Owczarek

Publikację opracował zespół Śląskiego Ośrodka Badań Regionalnych
Publication prepared by team Śląskie Center for Regional Surveys

Skład komputerowy i grafika
Type setting and graphic Agnieszka Kaim, Daniela Ziętek

Projekt okładki
Cover desing Lidia Motrenko-Makuch

Druk
Printing Urząd Statystyczny w Katowicach, ul. Owocowa 3, 40-158 Katowice
tel. 32 77 91 219, poligrafiaKCE@stat.gov.pl

ISSN 2084-7130

Prosimy o podanie źródła przy publikowaniu danych US
When publishing SO data please indicate the source

Publikacja dostępna w Internecie
Pubication available at website katowice.stat.gov.pl

Przedmowa

W ramach regionalnych opracowań statystycznych, Urząd Statystyczny w Katowicach przekazuje Państwu kolejne wydawnictwo zawierające analizę podstawowych zjawisk społecznych i gospodarczych zachodzących na terenie województwa śląskiego. Opracowanie zostało przygotowane w formie „Raportu o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa śląskiego w 2013 r.”, który zawiera informacje charakteryzujące zachodzące w regionie procesy w zakresie m.in. demografii, rynku pracy, wynagrodzeń, cen, świadczeń społecznych, budownictwa mieszkaniowego, produkcji sprzedanej przemysłu i budownictwa, wyników finansowych przedsiębiorstw.

Zakres informacji, zaprezentowanych w 14 obszarach tematycznych, nawiązuje do cyklicznych opracowań Urzędu z serii miesięcznych „Komunikatów o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa śląskiego” i kwartalnych „Biuletynów statystycznych województwa śląskiego”. Każda część zawiera syntetyczny komentarz analityczny wzbogacony tabelaryczną i graficzną formą prezentacji danych w poszerzonej retrospekcji czasowej 2010-2013. Dla pełniejszego zobrazowania przedstawianych zagadnień wybrane dane prezentowane są również dla podregionów i powiatów.

Opracowanie poprzedzają Uwagi ogólne, zawierające informacje dotyczące metodologii prezentowanych danych oraz objaśnienia znaków umownych i ważniejsze skróty. Niezależnie, każda część analityczna zawiera krótkie definicje oraz źródła stosowanych pojęć. Ponadto zestawienia Województwo na tle kraju i Województwo na tle pozostałych województw pozwalają na analizę poziomu zróżnicowania podstawowych wskaźników ogólnopolskich i wojewódzkich w kluczowych obszarach życia społecznego i gospodarczego w 2013 roku.

Aneks do Raportu stanowią tablice przeglądowe prezentujące wybrane dane o województwie śląskim w latach 2005-2013 oraz wybrane dane według miesięcy 2012 i 2013 roku. Raport jest w całości dostępny na stronie internetowej Urzędu.

Przekazując niniejsze opracowanie wyrażam nadzieję, że sposób prezentacji okaże się przydatny w procesach decyzyjnych, naukowych analizach na szczeblu regionalnym, jak również umożliwi odbiorcom monitoring społecznych i gospodarczych tendencji rozwojowych w województwie.

*Dyrektor
Urzędu Statystycznego w Katowicach*

Hetmańska
AURELIA HETMAŃSKA

Katowice, maj 2014 r.

Preface

*Within regional statistical elaborations the Statistical Office in Katowice presents a subsequent publication containing analysis of basic social and economic occurrences taking place on the territory of the Śląskie Voivodship. The elaboration has been prepared in the form of a **“Report on the Socio-economic Situation of the Śląskie Voivodship in 2013”**, and it contains information characterizing processes in the field of, among others, demography, labour market, wages and salaries, prices, social benefits, housing construction, sold production of industry and construction, financial results of enterprises.*

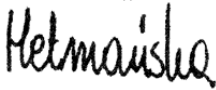
The range of information presented in 14 thematic areas refers to cyclical elaborations of the Office such as monthly “Official Statement on the Socio-economic Situation of the Śląskie Voivodship” and quarterly “Statistical Bulletin of the Śląskie Voivodship”. Each part contains a synthetic analytic commentary enriched with tabular and graphic form of data presentation in the retrospection 2010-2013. Some data are presented in the breakdown by subregions and powiats for a more complete illustration of the presented issues.

The publication contains General notes including information concerning the methodology of presented data and symbols and major abbreviations. Each analytic part contains short definitions and sources of applied concepts. Moreover, compilations Voivodship on the background of the country and Voivodship on the background of other voivodships enable to analyze the level of differentiation of basic national and voivodship indicators in main areas of social and economic life in 2013.

The Annex to the Report is composed of review tables presenting selected information on the Śląskie Voivodship in years 2005-2013 and selected information by months of 2012 and 2013. The Report is available on the website of the Office.

Handing over this elaboration I hope that the method of presentation shall be useful in decision-making processes, scientific analyses on regional level, and it shall enable receivers of statistical data to monitor occurrences in the social and economic sphere of the voivodship.

*Director
of the Statistical Office in Katowice*

AURELIA HETMAŃSKA

SPIS TREŚCI

Przedmowa
Uwagi ogólne
PODSTAWOWE TENDENCJE
WOJEWÓDZTWO NA TLE KRAJU
WOJEWÓDZTWO NA TLE POZOSTAŁYCH WOJEWÓDZTW
PODZIAŁ I POWIERZCHNIA WOJEWÓDZTWA
LUDNOŚĆ
RYNEK PRACY
WYNAGRODZENIA
ŚWIADCZENIA SPOŁECZNE
CENY
ROLNICTWO
PRZEMYSŁ
BUDOWNICTWO
BUDOWNICTWO MIESZKANIOWE
RYNEK WEWNĘTRZNY
WYNIKI FINANSOWE PRZEDSIĘBIORSTW NIEFINANSOWYCH
NAKŁADY INWESTYCYJNE
TURYSTYKA
BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE

SPIS TABLIC

Wybrane dane ogólnopolskie i wojewódzkie w 2013 r.
Ludność na podstawie bilansów (2010, 2012, 2013)
Ruch naturalny ludności i saldo migracji na 1000 ludności (2010, 2012, 2013)
Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw (2010, 2012, 2013)
Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw w województwie śląskim (I-III, I-VI, I-IX, I-XII 2012, 2013)
Bezrobotni zarejestrowani oraz stopa bezrobocia (2010, 2012, 2013)
Bezrobotni zarejestrowani oraz stopa bezrobocia w województwie śląskim (I-III, IV-VI, VII-IX, X-XII 2012, 2013).....
Aktywność ekonomiczna ludności w wieku 15 lat i więcej w IV kwartale (2010, 2012, 2013)
Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw (2010, 2012, 2013)
Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw w wojewódz- twie śląskim (I-III, I-VI, I-IX, I-XII 2012, 2013).....
Świadczenia społeczne (2010, 2012, 2013)
Świadczenia społeczne w województwie śląskim (I-III, I-VI, I-IX, I-XII 2012, 2013)

CONTENTS

	Str.
	<u>Page</u>
<i>Preface</i>	3
<i>General notes</i>	11
<i>BASIC TENDENCIES</i>	16
<i>VOIVODSHIP ON THE BACKGROUND OF THE COUNTRY</i>	20
<i>VOIVODSHIP ON THE BACKGROUND OF OTHER VOIVODSHIPS</i>	21
<i>DIVISION AND AREA OF THE VOIVODSHIP</i>	24
<i>POPULATION</i>	25
<i>LABOUR MARKET</i>	31
<i>WAGES AND SALARIES</i>	46
<i>SOCIAL BENEFITS</i>	49
<i>PRICES</i>	53
<i>AGRICULTURE</i>	58
<i>INDUSTRY</i>	65
<i>CONSTRUCTION</i>	70
<i>RESIDENTIAL CONSTRUCTION</i>	73
<i>INTERNAL MARKET</i>	78
<i>FINANCIAL RESULTS OF NON- -FINANCIAL ENTERPRISES</i>	81
<i>INVESTMENT OUTLAYS</i>	84
<i>TOURISM</i>	87
<i>PUBLIC SAFETY</i>	92

LIST OF TABLES

	Nr	Str.
	<u>No.</u>	<u>Page</u>
<i>Selected data for the voivodship and Poland in 2013</i>	1	20
<i>Population based on balances (2010, 2012, 2013)</i>	2	26
<i>Vital statistics and net migration per 1000 population (2010, 2012, 2013)</i>	3	28
<i>Average paid employment in the enterprise sector (2010, 2012, 2013)</i>	4	31
<i>Average paid employment in the enterprise sector in the Śląskie Voivodship (I-III, I-VI, I-IX, I-XII 2012, 2013)</i>	5	32
<i>Registered unemployed persons and unemployment rate (2010, 2012, 2013)</i>	6	33
<i>Registered unemployed persons and unemployment rate in the Śląskie Voivodship (I-III, IV-VI, VII-IX, X-XII 2012, 2013)</i>	7	37
<i>Economic activity of population aged 15 and more in the IVth quarter (2010, 2012, 2013)</i>	8	40
<i>Average monthly gross wages and salaries in the enterprise sector (2010, 2012, 2013)</i>	9	46
<i>Average monthly gross wages and salaries in the enterprise sector in the Śląskie Voivodship (I-III, I-VI, I-IX, I-XII 2012, 2013)</i>	10	47
<i>Social benefits (2010, 2012, 2013)</i>	11	49
<i>Social benefits in the Śląskie Voivodship (I-III, I-VI, I-IX, I-XII 2012, 2013)</i>	12	50

SPIS TABLIC (dok.)

Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych (2010, 2012, 2013)
Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych w województwie śląskim (I-III, IV-VI, VII-IX, X-XII 2012, 2013)
Przeciętne ceny detaliczne wybranych towarów i usług konsumpcyjnych w grudniu (2010, 2012, 2013)
Wybrane dane dotyczące rolnictwa (2010, 2012, 2013)
Przemysł (2010, 2012, 2013)
Dynamika produkcji sprzedanej przemysłu w województwie śląskim (I-III, I-VI, I-IX, I-XII 2012, 2013)
Budownictwo (2010, 2012, 2013)
Dynamika produkcji budowlano-montażowej w województwie śląskim (I-III, I-VI, I-IX, I-XII 2012, 2013)
Budownictwo mieszkaniowe (2010, 2012, 2013)
Mieszkania oddane do użytkowania w województwie śląskim (2012, 2013)
Mieszkania, na realizację których wydano pozwolenia w województwie śląskim (2012, 2013)
Dynamika sprzedaży detalicznej (2010, 2012, 2013)
Dynamika sprzedaży detalicznej w województwie śląskim (I-III, I-VI, I-IX, I-XII 2012, 2013)
Wybrane wskaźniki ekonomiczno-finansowe w badanych przedsiębiorstwach niefinansowych (2010, 2012, 2013)
Nakłady inwestycyjne (2010, 2012, 2013)
Wykorzystanie turystycznych obiektów noclegowych (2010, 2012, 2013)
Przestępstwa stwierdzone w zakończonych postępowaniach przygotowawczych (2010, 2012, 2013)
Wybrane wskaźniki wykrywalności sprawców przestępstw (2010, 2012, 2013)

SPIS WYKRESÓW

Przyrost naturalny na 1000 ludności w 2013 r.
Saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały na 1000 ludności w 2013 r.
Wskaźnik zatrudnienia według BAEL w 2013 r.
Stopa bezrobocia według BAEL w 2013 r.
Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw w 2013 r.

LIST OF TABLES (cont.)

	Nr No.	Str. Page
<i>Price indices of consumer goods and services (2010, 2012, 2013)</i>	13	53
<i>Price indices of consumer goods and services in the Śląskie Voivodship (I-III, IV-VI, VII-IX, X-XII 2012, 2013)</i>	14	55
<i>Average retail prices of selected consumer goods and services in December (2010, 2012, 2013)</i>	15	56
<i>Selected data on agriculture (2010, 2012, 2013)</i>	16	59
<i>Industry (2010, 2012, 2013)</i>	17	65
<i>Indices of sold production of industry in the Śląskie Voivodship (I-III, I-VI, I-IX, I-XII 2012, 2013)</i>	18	67
<i>Construction (2010, 2012, 2013)</i>	19	70
<i>Indices of construction and assembly production in the Śląskie Voivodship (I-III, I-VI, I-IX, I-XII 2012, 2013)</i>	20	71
<i>Residential construction (2010, 2012, 2013)</i>	21	73
<i>Dwellings completed in the Śląskie Voivodship (2012, 2013)</i>	22	75
<i>Dwellings for which permits have been issued in the Śląskie Voivodship (2012, 2013)</i>	23	77
<i>Indices of retail sale (2010, 2012, 2013)</i>	24	78
<i>Indices of retail sale in the Śląskie Voivodship (I-III, I-VI, I-IX, I-XII 2012, 2013)</i>	25	79
<i>Selected economic and financial indicators in the surveyed non-financial enterprises (2010, 2012, 2013)</i>	26	83
<i>Investment outlays (2010, 2012, 2013)</i>	27	84
<i>Use of collective tourist accommodation establishments (2010, 2012, 2013)</i>	28	89
<i>Ascertained crimes in completed preparatory proceedings (2010, 2012, 2013)</i>	29	92
<i>Selected rates of detectability of delinquents (2010, 2012, 2013)</i>	30	94

LIST OF GRAPHS

<i>Natural increase per 1000 population in 2013</i>	1	21
<i>Internal and international net migration for permanent residence per 1000 population in 2013</i>	2	21
<i>Employment rate by LFS in 2013</i>	3	21
<i>Unemployment rate by LFS in 2013</i>	4	22
<i>Average monthly gross wages and salaries in the enterprise sector in 2013</i>	5	22

SPIS WYKRESÓW (cd.)**LIST OF GRAPHS (cont.)**

		Nr No.	Str. Page
Wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych w 2013 r.	<i>Price index of consumer goods and services in 2013</i>	6	22
Wartość skupu produktów rolnych na 1 ha użytków rolnych w 2013 r.	<i>Value of agricultural products procurement per 1 ha agricultural land in 2013</i>	7	22
Mieszkania oddane do użytkowania w 2013 r.	<i>Dwellings completed in 2013</i>	8	23
Wskaźnik rentowności obrotu netto w przedsiębiorstwach niefinansowych w 2013 r.	<i>Net turnover profitability rate in non-financial enterprises in 2013</i>	9	23
Podmioty gospodarki narodowej w rejestrze REGON w 2013 r.	<i>Entities of the national economy in the REGON register in 2013</i>	10	23
Przyrost naturalny na 1000 ludności (2010, 2011, 2012, 2013)	<i>Natural increase per 1000 population (2010, 2011, 2012, 2013)</i>	11	27
Przyrost naturalny na 1000 ludności w województwie śląskim według podregionów i powiatów w 2013 r.	<i>Natural increase per 1000 population in the Śląskie Voivodship by subregions and powiats in 2013</i>	12	28
Saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały na 1000 ludności (2010, 2011, 2012, 2013)	<i>Internal and international net migration for permanent residence per 1000 population (2010, 2011, 2012, 2013)</i>	13	29
Saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały na 1000 ludności w województwie śląskim według podregionów i powiatów w 2013 r.	<i>Internal and international net migration for permanent residence per 1000 population in the Śląskie Voivodship by subregions and powiats in 2013</i>	14	30
Dynamika przeciętnego zatrudnienia w sektorze przedsiębiorstw (2011, 2012, 2013)	<i>Indices of average paid employment in the enterprise sector (2011, 2012, 2013)</i>	15	31
Struktura przeciętnego zatrudnienia według sekcji PKD 2007 (2010, 2013)	<i>Structure of average paid employment by PKD 2007 sections (2010, 2013)</i>	16	32
Struktura bezrobotnych zarejestrowanych według wieku (2010, 2013)	<i>Structure of registered unemployed persons by age (2010, 2013)</i>	17	35
Struktura bezrobotnych zarejestrowanych według poziomu wykształcenia (2010, 2013)	<i>Structure of registered unemployed persons by educational level (2010, 2013)</i>	18	35
Struktura bezrobotnych zarejestrowanych według czasu pozostawania bez pracy (2010, 2013).....	<i>Structure of registered unemployed persons by duration of unemployment (2010, 2013)</i>	19	36
Stopa bezrobocia rejestrowanego (2010, 2011, 2012, 2013)	<i>Registered unemployment rate (2010, 2011, 2012, 2013)</i>	20	37
Stopa bezrobocia rejestrowanego w województwie śląskim według podregionów i powiatów w 2013 r.	<i>Registered unemployment rate in the Śląskie Voivodship by subregions and powiats in 2013</i>	21	38
Struktura ludności w wieku 15 lat i więcej według statusu na rynku pracy w IV kwartale (2010, 2013).....	<i>Structure of population aged 15 and more by employment status in the IVth quarter (2010, 2013)</i>	22	41

SPIS WYKRESÓW (cd.)**LIST OF GRAPHS (cont.)**

		Nr No.	Str. Page
Współczynnik aktywności zawodowej (I, II, III, IV kwartał 2010, 2011, 2012, 2013)	<i>Activity rate (I, II, III, IVth quarter 2010, 2011, 2012, 2013)</i>	23	42
Struktura pracujących według wieku w województwie śląskim w IV kwartale (2010, 2013)	<i>Structure of employed persons by age in the Śląskie Voivodship in IVth quarter (2010, 2013)</i>	24	42
Wskaźnik zatrudnienia (I, II, III, IV kwartał 2010, 2011, 2012, 2013)	<i>Employment rate (I, II, III, IVth quarter 2010, 2011, 2012, 2013)</i>	25	43
Struktura bezrobotnych według wieku w województwie śląskim w IV kwartale (2010, 2013)	<i>Structure of unemployed persons by age in the Śląskie Voivodship in IVth quarter (2010, 2013)</i>	26	43
Struktura bezrobotnych według okresu poszukiwania pracy w województwie śląskim w IV kwartale (2010, 2013)	<i>Structure of unemployed persons by duration of job search in the Śląskie Voivodship in IVth quarter (2010, 2013)</i>	27	44
Stopa bezrobocia (I, II, III, IV kwartał 2010, 2011, 2012, 2013)	<i>Unemployment rate (I, II, III, IVth quarter 2010, 2011, 2012, 2013)</i>	28	44
Liczba osób niepracujących na 1000 osób pracujących (I, II, III, IV kwartał 2010, 2011, 2012, 2013)	<i>Number of unemployed persons per 1000 employed persons (I, II, III, IVth quarter 2010, 2011, 2012, 2013)</i>	29	45
Dynamika przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw (2011, 2012, 2013)	<i>Indices of average monthly gross wages and salaries in the enterprise sector (2011, 2012, 2013)</i>	30	46
Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw w wybranych sekcjach w 2013 r.	<i>Average monthly gross wages and salaries in the enterprise sector in selected sections in 2013</i>	31	48
Dynamika przeciętnej miesięcznej liczby emerytów i rencistów (2010, 2011, 2012, 2013)	<i>Indices of average monthly number of retirees and pensioners (2010, 2011, 2012, 2013)</i>	32	51
Dynamika przeciętnej miesięcznej emerytury i renty brutto (2010, 2011, 2012, 2013)	<i>Indices of average monthly gross retirement pay and pension (2010, 2011, 2012, 2013)</i>	33	51
Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych (2010, 2011, 2012, 2013)	<i>Price indices of consumer goods and services (2010, 2011, 2012, 2013)</i>	34	54
Zmiany cen wybranych towarów i usług konsumpcyjnych w skali roku w województwie śląskim w 2013 r.	<i>Annual changes in prices of selected consumer goods and services in the Śląskie Voivodship in 2013</i>	35	56
Plony zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi z 1 ha (2010, 2011, 2012, 2013)	<i>Basic cereals and mixed cereals yields per 1 ha (2010, 2011, 2012, 2013)</i>	36	60
Obsada bydła na 100 ha użytków rolnych (2010, 2011, 2012, 2013)	<i>Cattle density per 100 ha agricultural land (2010, 2011, 2012, 2013)</i>	37	61
Obsada trzody chlewnej na 100 ha użytków rolnych (2010, 2011, 2012, 2013)	<i>Pigs density per 100 ha agricultural land (2010, 2011, 2012, 2013)</i>	38	61
Dynamika skupu zbóż podstawowych konsumpcyjnych i paszowych (łącznie z mieszankami zbożowymi, bez ziarna siewnego) [2010, 2011, 2012, 2013]	<i>Indices of procurement of basic consumer and fodder cereals (including mixed cereals, excluding sowing seed) [2010, 2011, 2012, 2013]</i>	39	62

SPIS WYKRESÓW (cd.)**LIST OF GRAPHS (cont.)**

		Nr No.	Str. Page
Dynamika skupu mleka krowiego (2010, 2011, 2012, 2013).....	<i>Indices of procurement of cow's milk (2010, 2011, 2012, 2013)</i>	40	62
Ceny produktów rolnych w skupie (2010, 2011, 2012, 2013)	<i>Procurement prices of agricultural products (2010, 2011, 2012, 2013)</i>	41	63
Relacja cen skupu żywca wieprzowego do cen targowiskowych żyta i jęczmienia (2010, 2011, 2012, 2013)	<i>Relation of procurement price of pigs for slaughter to marketplace prices of rye and barley (2010, 2011, 2012, 2013)</i>	42	64
Dynamika produkcji sprzedanej przemysłu (2011, 2012, 2013).....	<i>Indices of sold production of industry (2011, 2012, 2013)</i>	43	66
Struktura produkcji sprzedanej przemysłu według sekcji PKD 2007 w 2013 r.	<i>Structure of sold production of industry by PKD 2007 sections in 2013</i>	44	66
Dynamika przeciętnego zatrudnienia w przemyśle (2011, 2012, 2013)	<i>Indices of average paid employment in industry (2011, 2012, 2013)</i>	45	68
Struktura przeciętnego zatrudnienia w przemyśle według sekcji PKD 2007 w 2013 r.	<i>Structure of average paid employment in industry by PKD 2007 sections in 2013</i>	46	69
Dynamika produkcji sprzedanej budownictwa (2011, 2012, 2013)	<i>Indices of sold production of construction (2011, 2012, 2013)</i>	47	71
Dynamika produkcji budowlano-montażowej (2011, 2012, 2013).....	<i>Indices of construction and assembly production (2011, 2012, 2013)</i>	48	71
Struktura produkcji budowlano-montażowej według działów PKD 2007 (2010, 2013)	<i>Structure of construction and assembly production by PKD 2007 divisions (2010, 2013)</i>	49	72
Dynamika przeciętnego zatrudnienia w budownictwie (2011, 2012, 2013)	<i>Indices of average paid employment in construction (2011, 2012, 2013)</i>	50	72
Dynamika liczby mieszkań oddanych do użytkowania (2011, 2012, 2013)	<i>Indices of dwellings completed (2011, 2012, 2013)</i>	51	74
Mieszkania oddane do użytkowania na 1000 ludności (2010, 2011, 2012, 2013)	<i>Dwellings completed per 1000 population (2010, 2011, 2012, 2013)</i>	52	74
Struktura liczby mieszkań oddanych do użytkowania według form budownictwa (2010, 2013).....	<i>Structure of number of dwellings completed by forms of construction (2010, 2013)</i>	53	74
Mieszkania oddane do użytkowania w województwie śląskim według podregionów i powiatów w 2013 r.	<i>Dwellings completed in the Śląskie Voivodship by subregions and powiats in 2013</i>	54	75
Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania oddanego do użytkowania (2010, 2011, 2012, 2013)	<i>Average usable floor area per dwelling completed (2010, 2011, 2012, 2013)</i>	55	76
Dynamika liczby mieszkań, na realizację których wydano pozwolenia (2011, 2012, 2013)	<i>Indices of the number of dwellings for which permits have been granted (2011, 2012, 2013)</i>	56	76
Dynamika liczby mieszkań, których budowę rozpoczęto (2011, 2012, 2013)	<i>Indices of the number of dwellings started (2011, 2012, 2013)</i>	57	77

SPIS WYKRESÓW (dok.)**LIST OF GRAPHS (cont.)**

		Nr No.	Str. Page
Dynamika sprzedaży detalicznej (2011, 2012, 2013).....	<i>Indices of retail sales (2011, 2012, 2013)</i>	58	79
Udział liczby przedsiębiorstw wykazujących zysk netto w ogólnej liczbie badanych podmiotów (2010, 2011, 2012, 2013)	<i>Share of enterprises showing net profit in the total number of surveyed entities (2010, 2011, 2012, 2013)</i>	59	81
Udział przychodów przedsiębiorstw wykazujących zysk netto w przychodach z całokształtu działalności (2010, 2011, 2012, 2013)	<i>Share of revenues of enterprises showing net profit in the revenues from total activity (2010, 2011, 2012, 2013)</i>	60	81
Wskaźnik poziomu kosztów (2010, 2011, 2012, 2013)	<i>Cost level indicator (2010, 2011, 2012, 2013)</i>	61	82
Wskaźnik rentowności obrotu netto (2010, 2011, 2012, 2013)	<i>Net turnover profitability rate (2010, 2011, 2012, 2013)</i>	62	82
Dynamika nakładów inwestycyjnych (2010, 2011, 2012, 2013)	<i>Indices of investment outlays (2010, 2011, 2012, 2013)</i>	63	84
Struktura nakładów inwestycyjnych na środki trwałe (2010, 2013)	<i>Structure of investment outlays on fixed assets (2010, 2013)</i>	64	86
Struktura turystycznych obiektów noclegowych według rodzajów obiektów (2010, 2013)	<i>Structure of collective tourist accommodation establishments by type of objects (2010, 2013)</i>	65	87
Struktura placówek gastronomicznych według rodzajów w województwie śląskim (2010, 2013)	<i>Structure of catering establishments by type in the Śląskie Voivodship (2010, 2013)</i>	66	88
Struktura turystów zagranicznych korzystających z noclegów według kraju stałego zamieszkania (2010, 2013)	<i>Structure of foreign tourists accommodated by the country of their permanent stay (2010, 2013)</i>	67	89
Stopień wykorzystania miejsc noclegowych (2010, 2011, 2012, 2013)	<i>Utilisation of rooms (2010, 2011, 2012, 2013)</i>	68	90
Stopień wykorzystania miejsc noclegowych w województwie śląskim według podregionów i powiatów w 2013 r.	<i>Utilisation of rooms in the Śląskie Voivodship by subregions and powiats in 2013</i>	69	91
Przestępstwa stwierdzone w zakończonych postępowaniach przygotowawczych w województwie śląskim według powiatów w 2013 r.	<i>Ascertained crimes in completed preparatory proceedings in the Śląskie Voivodship by powiats in 2013</i>	70	93
Wskaźniki wykrywalności sprawców przestępstw stwierdzonych w województwie śląskim według podregionów i powiatów w 2013 r.	<i>Rate of detectability of delinquents in the Śląskie Voivodship by subregions and powiats in 2013</i>	71	95
Wypadki drogowe i ich skutki w województwie śląskim (2010, 2011, 2012, 2013)	<i>Road accidents and effects of road accidents in the Śląskie Voivodship (2010, 2011, 2012, 2013)</i>	72	95
ANEKS	ANNEX		
WYBRANE DANE O WOJEWÓDZTWIE ŚLĄSKIM (2005, 2006, 2007, 2008, 2009, 2010, 2011, 2012, 2013)	<i>SELECTED DATA ON THE ŚLĄSKIE VOIVODSHIP (2005, 2006, 2007, 2008, 2009, 2010, 2011, 2012, 2013)</i>	I	96
WYBRANE DANE O WOJEWÓDZTWIE ŚLĄSKIM WEDŁUG MIESIĘCY (2012, 2013)	<i>SELECTED DATA ON THE ŚLĄSKIE VOIVODSHIP BY MONTHS (2012, 2013)</i>	II	100

UWAGI OGÓLNE

1. Dane zamieszczone w publikacji – jeśli nie zaznaczono inaczej – podano w **każdorazowym podziale administracyjnym kraju**. W opisie województwa informacje o liczbie podregionów, powiatów, miast na prawach powiatu, miastach ogółem oraz gminach podano według stanu w dniu 31 XII 2013 r.

2. Od 2009 r. dane prezentuje się w układzie **Polskiej Klasyfikacji Działalności – PKD 2007**, opracowanej na podstawie Statystycznej Klasyfikacji Działalności Gospodarczej we Wspólnocie Europejskiej – Statistical Classification of Economic Activities in the European Community – NACE Rev. 2. PKD 2007 wprowadzona została z dniem 1 I 2008 r. rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 24 XII 2007 r. (Dz. U. Nr 251, poz. 1885) z późniejszymi zmianami, w miejsce stosowanej dotychczas klasyfikacji PKD 2004.

W niniejszym „Raporcie o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa śląskiego w 2013 r.” publikuje się bieżące dane według PKD 2007 oraz dane przeliczone według tej klasyfikacji za okresy poprzednie.

3. W ramach PKD 2007 dokonano dodatkowego grupowania, ujmując pod pojęciem „**Przemysł**” sekcje: „Górnictwo i wydobywanie”, „Przetwórstwo przemysłowe”, „Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych” oraz „Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją”.

4. Dane w podziale według sekcji i działów PKD 2007 oraz w podziale terytorialnym opracowano **metodą przedsiębiorstw**.

5. Dane opracowano zgodnie z **każdorazowym stanem organizacyjnym gospodarki narodowej**.

6. Przez **podmioty gospodarki narodowej** rozumie się jednostki prawne, tj.: osoby prawne, jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej oraz osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą.

7. Pod pojęciem **podmiotów gospodarczych** rozumie się podmioty prowadzące działalność gospodarczą, (produkcyjną i usługową), na własny rachunek w celu osiągnięcia zysku.

8. Dane prezentowane w publikacji obejmują podmioty gospodarki narodowej bez względu na charakter własności.

9. W publikacji dane w zakresie:

- 1) **przeciętnego zatrudnienia i przeciętnych miesięcznych wynagrodzeń** dotyczą podmiotów gospodarczych sektora przedsiębiorstw, w których liczba pracujących przekracza 9 osób;
- 2) **produkcji sprzedanej przemysłu i budownictwa** dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób;

GENERAL NOTES

1. *Data in the publication, unless otherwise indicated, are presented according to **administrative division of the country in a given period**. In description of voivodship information regarding number of subregions, powiats, cities with powiat status, towns and gminas is given as of 31 December 2013.*

2. *Since 2009 onwards the data have been presented in accordance with the **Polish Classification of Activities – PKD 2007**, compiled on the basis of Statistical Classification of Economic Activities in the European Community – NACE Rev. 2. PKD 2007 was introduced on 1 January 2008 by the decree of Council of Ministers dated 24 XII 2007 (Journal of Laws No. 251, item 1885) with later amendments to replace the formerly applied PKD 2004.*

In the publication “The Information on Socio-economic Situation of the Śląskie Voivodship in 2013”, current data are published according to PKD 2007. Data for previous periods are also converted according to this classification.

3. *The item “**Industry**” was introduced, as an additional grouping including PKD 2007 sections: “Mining and quarrying”, “Manufacturing”, “Electricity, gas, steam and air conditioning supply” and “Water supply; sewerage, waste management and remediation activities”.*

4. *Data according to PKD 2007 sections and divisions as well as to territorial division are compiled using the **enterprise method**.*

5. *Data are compiled according to the **respective organizational status of units of the national economy**.*

6. *The term **entities of the national economy** is understood as legal entities, i.e.: legal persons, organizational entities without legal personality as well as natural persons conducting economic activity.*

7. *The term **economic entities** is understood as entities conducting economic activity (production and service), on their own account in order to earn a profit.*

8. *Data presented in the publication cover entities of the national economy regardless of ownership.*

9. *In the publication data on:*

- 1) ***average paid employment and average monthly gross wages and salaries** concern economic entities of the enterprise sector in which the number of employed persons exceeds 9 persons;*
- 2) ***sold production of industry and construction** concern economic entities, in which the number of employed persons exceeds 9 persons;*

- 3) **wyników finansowych przedsiębiorstw nie-finansowych oraz nakładów inwestycyjnych i inwestycji rozpoczętych** dotyczą podmiotów gospodarczych prowadzących księgi rachunkowe (z wyjątkiem podmiotów, których podstawowym rodzajem działalności jest działalność zaklasyfikowana według PKD 2007 do sekcji „Rolnictwo, łowiectwo, leśnictwo i rybactwo” oraz „Działalność finansowa i ubezpieczeniowa”), w których liczba pracujących przekracza 49 osób.

10. Informacje odnoszące się do sektora przedsiębiorstw prezentuje się w oparciu o definicję przedsiębiorstwa wprowadzoną w rozporządzeniu Rady (EWG) Nr 696/93 z dnia 15 III 1993 r. w sprawie jednostek statystycznych do celów obserwacji i analizy systemu produkcyjnego we Wspólnocie. Zgodnie z ww. rozporządzeniem, przedsiębiorstwo jest traktowane jako jednostka organizacyjna produkująca wyroby lub świadcząca usługi, która osiąga korzyści z pewnego stopnia samodzielności w podejmowaniu decyzji, w szczególności w zakresie alokacji swoich bieżących zasobów. Przedsiębiorstwo prowadzi jedną lub kilka rodzajów działalności w jednym lub kilku miejscach i jest tworzone przez jednostkę prawną lub grupę jednostek prawnych. Sektor przedsiębiorstw obejmuje podmioty prowadzące działalność gospodarczą w zakresie: leśnictwa i pozyskiwania drewna; rybołówstwa w wodach morskich; górnictwa i wydobywania; przetwórstwa przemysłowego; wytwarzania i zaopatrywania w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych; dostawy wody; gospodarowania ściekami i odpadami oraz działalności związanej z rekultywacją; budownictwa; handlu hurtowego i detalicznego; naprawy pojazdów samochodowych, włączając motocykle; transportu i gospodarki magazynowej; działalności związanej z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi; informacji i komunikacji; działalności związanej z obsługą rynku nieruchomości; działalności prawniczej, rachunkowo-księgowej i doradztwa podatkowego, działalności firm centralnych (head offices); doradztwa związanego z zarządzaniem; działalności w zakresie architektury i inżynierii; badań i analiz technicznych; reklamy, badania rynku i opinii publicznej; pozostałej działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej; działalności w zakresie usług administrowania i działalności wspierającej; działalności związanej z kulturą, rekreacją i rekreacją; naprawy i konserwacji komputerów i artykułów użytku osobistego i domowego; pozostałej indywidualnej działalności usługowej.

- 3) *financial results of non-financial enterprises as well as investment outlays and newly started investments* refer to economic entities keeping accounting ledgers (with the exception of entities in which the principal activity is classified as “Agriculture, forestry and fishing” and “Financial and insurance activities” according to PKD 2007), in which the number of employed persons exceeds 49 persons.

10. Information relating to the enterprise sector is presented based on the definition of “enterprise” – introduced by the regulation of the Council (EEC) No 696/93 of 15 March 1993 on the statistical units for the observation and analysis of the production system in the Community. In accordance with the above-mentioned Regulation the enterprise is the smallest combination of legal units that is an organizational unit producing goods or services, which benefits from a certain degree of autonomy in decision-making, especially for the allocation of its current resources. An enterprise carries out one or more activities at one or more locations and it may be a sole legal unit or a group of legal units. Enterprise sector includes those entities which carry out economic activities in the following areas: forestry and logging; marine fishing; mining and quarrying; manufacturing; electricity, gas, steam and air conditioning supply; water supply; sewerage, waste management and remediation activities; construction; wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles; transportation and storage; accommodation and food service activities; information and communication; real estate activities; legal and accounting activities; activities of head offices; management consultancy activities; architectural and engineering activities; technical testing and analysis; advertising and market research; other professional, scientific and technical activities; administrative and support service activities; arts, entertainment and recreation; repair of computers and personal and household goods; other personal service activities.

11. Prezentowane dane o powierzchni użytków rolnych od 2012 r. nie obejmują posiadaczy użytków rolnych nieprowadzących działalności rolniczej oraz posiadaczy poniżej 1 ha użytków rolnych prowadzących działalność rolniczą o małej skali. **Dane za lata 2010-2012 zmieniono w stosunku do opublikowanych w poprzednich edycjach.**

12. Jako **ceny stałe** przyjęto w przypadku:

- 1) produkcji rolniczej – średnie krajowe ceny bieżące z roku poprzedzającego rok badany (dla sprzedaży targowiskowej – ceny uzyskiwane przez rolników na targowiskach, dla pozostałych elementów produkcji – średnie ceny skupu), z wyjątkiem ziemniaków, warzyw i owoców, w przypadku których przyjmuje się średnie ceny z dwóch kolejnych lat, tj. z roku poprzedzającego rok badany i z roku badanego, np. dla 2012 r. – z lat 2011 i 2012;
- 2) produkcji sprzedanej przemysłu:
 - ceny stałe 2005 r. (średnie ceny bieżące 2005 r.) w latach 2006-2010,
 - ceny stałe 2010 r. (średnie ceny bieżące 2010 r.) od 2011 r.

13. Liczby względne (wskaźniki, odsetki) obliczono z reguły na podstawie danych bezwzględnych wyrażonych z większą dokładnością niż podano w tablicach.

14. Do przeliczeń na 1 mieszkańca (1000 ludności itp.) danych według stanu w końcu roku przyjęto liczbę ludności faktycznie zamieszkałej według stanu w dniu 31 XII, a przy przeliczaniu danych charakteryzujących wielkość zjawiska w ciągu roku – według stanu w dniu 30 VI.

15. Niektóre dane mają charakter tymczasowy i mogą ulec zmianie w następnych wydaniach publikacji.

16. Ze względu na zaokrąglenia danych, w niektórych przypadkach sumy składników mogą się różnić od podanych wielkości „ogółem”.

17. W publikacji zastosowano skróty niektórych nazw poziomów klasyfikacyjnych PKD 2007; skrócone nazwy zostały oznaczone w tablicach i wykresach znakiem „Δ”. Zestawienie zastosowanych skrótów i pełnych nazw podaje się poniżej:

*11. The presented data since 2012 on the area of agricultural land have not include owners of agricultural land who do not conduct agricultural activities, and owners of less than 1 ha of agricultural land who conduct agricultural activities on a small scale. **Data for the years 2010-2012 was changed in comparison with the ones published in the previous editions.***

*12. **Constant prices** were adopted as follows:*

- 1) *agricultural output – average national current prices for the year preceding the surveyed year (for market sales – prices received by farmers at marketplaces, for other elements of production – average procurement prices), excluding potatoes, vegetables and fruit, for which the average prices from two consecutive years, i.e., from the year preceding the surveyed year and from the surveyed year, e.g. for 2012 – the prices from 2011 and 2012, are assumed;*
- 2) *sold production of industry:*
 - *2005 constant prices (2005 average current prices) in 2006-2010,*
 - *2010 constant prices (2010 average current prices) since 2011.*

*13. **Relative numbers (indices, percentages)** are calculated, as a rule, on the basis of absolute data expressed with higher precision than that presented in the tables.*

*14. When computing **per capita** data (1000 population, etc.) as of the end of the year, the actually living population as of 31 XII was adopted, whereas data describing the magnitude of a phenomenon within a year – as of 30 VI.*

*15. **Some data** are provisional and may be changed in subsequent editions of the publication.*

16. Due to the rounding of data, in some cases sums of components may slightly can differ from the amount given in the item “total”.

17. The names of some classification levels of PKD 2007 used in the publication have been abbreviated, abbreviations are marked in tables and graphs with the sign “Δ”. The list of abbreviations used and their full names are given below:

skrót <i>abbreviation</i>	sekcje <i>sections</i>	pełna nazwa <i>full name</i>
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę		Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja		Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją
Handel; naprawa pojazdów samochodowych		Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle
<i>Trade; repair of motor vehicles</i>		<i>Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles</i>
Zakwaterowanie i gastronomia		Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi
<i>Accommodation and catering</i>		<i>Accommodation and food service activities</i>
Obsługa rynku nieruchomości		Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości
Administrowanie i działalność wspierająca		Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca

skrót <i>abbreviation</i>	działy <i>divisions</i>	pełna nazwa <i>full name</i>
Produkcja wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny		Produkcja wyrobów z drewna oraz korka, z wyłączeniem mebli; produkcja wyrobów ze słomy i materiałów używanych do wyplatania
<i>Manufacture of products of wood, cork, straw and wicker</i>		<i>Manufacture of wood and of products of wood and cork, except furniture; manufacture of articles of straw and plaiting materials</i>
Produkcja wyrobów z metali		Produkcja metalowych wyrobów gotowych, z wyłączeniem maszyn i urządzeń
<i>Manufacture of metal products</i>		<i>Manufacture of fabricated metal products, except machinery and equipment</i>
Produkcja maszyn i urządzeń		Produkcja maszyn i urządzeń, gdzie indziej niesklasyfikowana
Produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep		Produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep, z wyłączeniem motocykli
Gospodarka odpadami; odzysk surowców		Działalność związana ze zbieraniem, przetwarzaniem i unieszkodliwianiem odpadów; odzysk surowców
Budowa budynków		Roboty budowlane związane ze wznoszeniem budynków
Budowa obiektów inżynierii lądowej i wodnej		Roboty związane z budową obiektów inżynierii lądowej i wodnej

18. Szersze informacje oraz szczegółowe wyjaśnienia metodyczne publikowane są w zeszytach metodycznych oraz opracowaniach branżowych Głównego Urzędu Statystycznego.

18. *Broader information and detailed methodological description are published in methodological volumes and branch statistical publications of the Central Statistical Office.*

OBJAŚNIENIA ZNAKÓW UMOWNYCH *SYMBOLS*

- Kreska (–) – zjawisko nie wystąpiło.
magnitude zero.
- Zero: (0) – zjawisko istniało w wielkości mniejszej od 0,5;
magnitude not zero, but less than 0,5 of a unit;
(0,0) – zjawisko istniało w wielkości mniejszej od 0,05.
magnitude not zero, but less than 0,05 of a unit.
- Kropka (•) – zupełny brak informacji lub brak informacji wiarygodnych.
data not available or not reliable.
- Znak x – wypełnienie pozycji jest niemożliwe lub niecelowe.
not applicable.
- Znak Δ – oznacza, że nazwy zostały skrócone w stosunku do obowiązującej klasyfikacji; ich pełne nazwy podano w uwagach ogólnych do publikacji, ust. 17 na str. 13.
categories of applied classification are presented in abbreviated form; their full names are given in the general notes to the publication, item 17 on page 13.
- * – oznacza, że dane zostały zmienione w stosunku do już opublikowanych.
data revised.
- „W tym” – oznacza, że nie podaje się wszystkich składników sumy.
„Of which” *indicates that not all elements of the sum are given.*

WAŻNIEJSZE SKRÓTY

MAJOR ABBREVIATIONS

tys.	= tysiąc	cd.	= ciąg dalszy
<i>thous.</i>	<i>thousand</i>	<i>cont.</i>	<i>continued</i>
mln	= milion	dok.	= dokończenie
	<i>million</i>	<i>cont.</i>	<i>continued</i>
zł	= złoty	Lp.	= liczba porządkowa
	<i>zloty</i>	<i>No.</i>	<i>number</i>
szt.	= sztuka	nr (Nr)	= numer
<i>pcs</i>	<i>piece</i>	<i>No.</i>	<i>number</i>
g	= gram	poz.	= pozycja
	<i>gram</i>		
kg	= kilogram	p. proc.	= punkt procentowy
	<i>kilogram</i>		<i>percentage point</i>
dt	= decytona	tabl.	= tablica
	<i>deciton</i>		<i>table</i>
mm	= milimetr	kpl.	= komplet
	<i>millimetre</i>		
m ²	= metr kwadratowy	Dz. U.	= Dziennik Ustaw
	<i>square metre</i>		
ha	= hektar	m.in.	= między innymi
	<i>hectare</i>	<i>i.a.</i>	<i>among others</i>
km ²	= kilometr kwadratowy	np.	= na przykład
	<i>square kilometre</i>	<i>e.g.</i>	<i>for example</i>
m ³	= metr sześcienny	tj.	= to jest
	<i>cubic metre</i>	<i>i.e.</i>	<i>that is</i>
kw.	= kwartał	PKD	= Polska Klasyfikacja Działalności
	<i>quarter</i>		<i>Polish Classification of Activities</i>
r.	= rok	NTS	= Nomenklatura Jednostek Terytorialnych do Celów Statystycznych
			<i>Nomenclature of Territorial Units for Statistical Purposes</i>

PODSTAWOWE TENDENCJE

W województwie śląskim:

Rok 2013 był kolejnym, w którym odnotowano spadek **liczby ludności**. Systematycznie zmniejszała się liczba mieszkańców miast, natomiast zwiększała się mieszkańców wsi. W ogólnej liczbie ludności przeważały kobiety. W 2013 r. zanotowano ujemny **przyrost naturalny** (minus 6327) oraz ujemne **saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały** (minus 9318).

W 2013 r. **przeciętne zatrudnienie** w sektorze przedsiębiorstw było niższe o 1,7% niż w roku poprzednim. Spadek przeciętne zatrudnienia odnotowano m.in. w wytwarzaniu i zaopatrywaniu w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę (o 26,9%), natomiast wzrost m.in. w transporcie i gospodarce magazynowej (o 6,5%).

W końcu 2013 r. **liczba bezrobotnych** oraz **stopa bezrobocia** były wyższe niż przed rokiem (odpowiednio o: 1,4% i 0,1 p. proc.). Liczba nowo zarejestrowanych bezrobotnych przewyższała liczbę osób wyłączonych z ewidencji o 2,8 tys. Urzędy pracy dysponowały większą niż w 2012 r. (o 7,9%) liczbą **ofert pracy**. W końcu 2013 r. na 1 ofertę przypadało 37 bezrobotnych, tj. o 6 osób mniej niż przed rokiem.

W IV kwartale 2013 r. w porównaniu z IV kwartałem 2012 r. odnotowano zmniejszenie **liczby aktywnych** (o 0,8%) oraz **biernych zawodowo** (o 2,0%). Wśród aktywnych zawodowo zmniejszyła się zarówno liczba pracujących (o 0,3%), jak i bezrobotnych (o 5,7%). Zwiększył się współczynnik aktywności zawodowej (o 0,3 p. proc.) i wskaźnik zatrudnienia (o 0,5 p. proc.), obniżyła się stopa bezrobocia (o 0,5 p. proc.).

Przeciętne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw w 2013 r. było wyższe niż przed rokiem (o 1,9%). Wzrost przeciętne wynagrodzenia wystąpił we wszystkich sekcjach sektora przedsiębiorstw (z wyjątkiem pozostałej działalności usługowej), największy w administrowaniu i działalności wspierającej (o 7,6%).

W 2013 r. w porównaniu z 2012 r. odnotowano zmniejszenie przeciętnej miesięcznej liczby emerytów i rencistów (o 0,7%), wzrosła natomiast **przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto** (o 5,3%); w wyższym stopniu wzrosły świadczenia wypłacane przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych (o 5,2%) niż Kasę Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego (o 4,5%).

Ceny towarów i usług konsumpcyjnych w 2013 r. wzrosły o 0,8% w odniesieniu do roku poprzedniego. Wzrost cen wystąpił w większości grup towarów i usług, w tym największy w grupie napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe (o 3,1%). Droższe niż przed rokiem były również m.in. towary i usługi związane z rekreacją i kulturą (o 2,9%), żywność i napoje bezalkoholowe (o 2,2%), towary i usługi związane ze zdrowiem (o 1,7%) oraz mieszkaniem (o 1,6%). Mniej płacono za odzież i obuwie (o 7,5%) oraz transport (o 2,2%).

Produkcja roślinna uzyskana w 2013 r. była niższa niż przed rokiem. Gorsze było plonowanie zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi, ziemniaków, rzepaku i rzepiku. W porównaniu z 2012 r. zmniejszyło się pogłowie trzody chlewnej (o 10,7%) i drobiu (o 6,0%), wzrosło natomiast pogłowie owiec (o 6,7%) i bydła (o 0,3%). Odnotowano wzrost **skupu** ziarna żyta i żywca wieprzowego, natomiast spadek skupu ziarna pszenicy, ziemniaków, żywca drobiowego i mleka krowiego. Wzrosły **ceny skupu** większości produktów zwierzęcych, natomiast spadły ceny skupu produktów roślinnych, z wyjątkiem ziemniaków. W obrocie targowiskowym wzrosły ceny większości produktów roślinnych. W odniesieniu do roku poprzedniego poprawiła się relacja cen skupu żywca wieprzowego do cen żyta na targowiskach (5,8 wobec 5,5), natomiast pogorszyła się **relacja cen skupu** żywca wieprzowego do cen jęczmienia na targowiskach (5,4 wobec 5,5).

Produkcja sprzedana przemysłu w 2013 r. (w cenach stałych) była niższa o 2,2% w odniesieniu do roku poprzedniego. Niższe przychody ze sprzedaży wyrobów i usług, w porównaniu z 2012 r. odnotowano we wszystkich sekcjach przemysłu z wyjątkiem górnictwa i wydobywania. Spadkowi produkcji sprzedanej przemysłu w skali roku towarzyszył jednocześnie spadek przeciętne zatrudnienia o 1,9% i wydajności pracy mierzonej wartością produkcji sprzedanej na 1 zatrudnionego o 0,3%.

Przychody ze sprzedaży wyrobów i usług w budownictwie (w cenach bieżących) w 2013 r. były niższe od uzyskanych w 2012 r. o 7,3%. Niższy niż przed rokiem był również poziom produkcji budowlano-montażowej o 8,0%. Spadkowi produkcji sprzedanej w budownictwie towarzyszył spadek przeciętnego zatrudnienia i wydajności pracy odpowiednio o: 4,6% i 2,8%.

W **budownictwie mieszkaniowym** w 2013 r. oddano do użytkowania więcej mieszkań niż w poprzednim roku. Utrzymał się spadek liczby mieszkań, na realizację których wydano pozwolenia, wzrosła natomiast liczba mieszkań, których budowę rozpoczęto.

W 2013 r. **sprzedaż detaliczna** w przedsiębiorstwach handlowych i niehandlowych wzrosła w skali roku o 3,4%. Sprzedaż hurtowa w jednostkach handlowych wzrosła w tym okresie o 0,6%, w tym w przedsiębiorstwach hurtowych o 0,4%.

W 2013 r. **wyniki finansowe oraz podstawowe wskaźniki ekonomiczno-finansowe** badanych przedsiębiorstw niefinansowych były w większości mniej korzystne od uzyskanych w 2012 r. Niższe niż przed rokiem były m.in. wyniki finansowe brutto i netto odpowiednio o: 4,2% i 1,3%. Obniżył się m.in. wskaźnik rentowności ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów (o 0,6 p. proc.) oraz wskaźnik rentowności obrotu brutto (o 0,1 p. proc.).

Nakłady inwestycyjne badanych przedsiębiorstw na nowe obiekty majątkowe oraz ulepszenie istniejących poniesione w 2013 r. wyniosły 12732,5 mln zł i były niższe niż w roku poprzednim o 9,1%. W skali roku zmniejszyła się także wartość zakupów inwestycyjnych. Najwięcej środków przeznaczono na maszyny, urządzenia techniczne i narzędzia (53,1%). Inwestorzy rozpoczęli realizację mniejszej ilości nowych inwestycji niż w 2012 r., ale o wyższej łącznej wartości kosztorysowej.

W porównaniu z końcem lipca 2012 r. zwiększyła się **liczba turystycznych obiektów noclegowych** oraz liczba miejsc noclegowych, którymi one dysponowały (odpowiednio o: 0,6% i 0,2%). W 2013 r. w porównaniu z 2012 r. liczba turystów korzystających z noclegów zwiększyła się (o 0,4%), natomiast liczba udzielonych noclegów zmniejszyła się (o 1,6%). Obniżył się stopień wykorzystania miejsc noclegowych z 30,9% w 2012 r. do 30,7% w 2013 r.

Liczba przestępstw stwierdzonych w zakończonych postępowaniach przygotowawczych była niższa niż przed rokiem o 3,9%. W ogólnej liczbie przestępstw stwierdzonych dominowały przestępstwa o charakterze kryminalnym. Odnotowano wyższy niż przed rokiem **wskaźnik wykrywalności** sprawców przestępstw stwierdzonych (68,2% wobec 66,3%). W 2013 r. doszło do mniejszej **liczby wypadków drogowych** niż przed rokiem.

BASIC TENDENCIES

In the Śląskie Voivodship:

2013 was a subsequent year, in which the **number of population decreased**. The population of urban areas systematically decreased, while the number of population in rural areas increased. Women predominated in the total number of population. In 2013 a negative **natural increase** (minus 6327) as well as negative **net internal and international migrations for permanent stay** (minus 9318) were observed.

In 2013, the **average paid employment** in the enterprises sector was lower by 1.7% in relation to the previous year. A decrease in the average paid employment was observed, i.a. in electricity, gas, steam and air conditioning supply (by 26.9%), on the other hand, an increase (by 6.5%) was noted, i.a. in transportation and storage.

At the end of 2013, the **number of unemployed persons** and the **unemployment rate** were higher than a year ago (by 1.4% and 0.1 percentage point respectively). The number of newly registered unemployed persons exceeded the number of persons removed from unemployment rolls by 2.8 thous. More **job offers** were submitted to labour offices than in 2012 (by 7.9%). At the end of 2013, there were 37 unemployed persons per 1 job offer, i.e., by 6 persons fewer than in the previous year.

In the IVth quarter of 2013, in comparison to the comparable period of the previous year, the **number of economically active and passive persons** decreased (by 0.8% and 2.0% respectively). Among economically active persons, the number of employed and unemployed persons decreased (by 0.3% and 5.7% respectively). The activity rate and the employment rate increased (by 0.3 and 0.5 percentage points respectively), and the unemployment rate decreased (by 0.5 percentage points).

Average gross monthly wages and salaries in the enterprises sector in 2013 were higher than in the previous year (by 1.9%). The increase in average gross monthly wages and salaries was observed in all sections of the enterprises sector (with the exception of other service activities), the largest increase was observed in administrative and support service activities (by 7.6%).

In 2013, compared with 2012, there was a decrease in the average number of pensioners and retirees (by 0.7%), however, accompanied by an increase in the **average monthly gross retirement pay and pension** (by 5.3%); social benefits paid by the Social Insurance Institution were higher (by 5.2%) than those paid by the Agricultural Social Insurance Fund (by 4.5%).

Price index of consumer goods and services in 2013 was higher than that in 2012 by 0.8%. The increase of prices was observed in most of groups of commodities and services, and the highest increase was observed in the group of alcoholic beverages and tobacco (by 3.1%). More expensive than a year ago were, i.a.,: goods and services connected with recreation and culture (by 2.9%), food and non-alcoholic beverages (by 2.2%), goods and commodities connected with health (by 1.7%) as well as with dwelling (by 1.6%). On the other hand, there was a decrease in prices of clothing and footwear (by 7.5%) and transport (by 2.2%).

Crop output in 2013 was lower than a year ago. The yields of basic cereals and cereals mixed, potatoes, rape and turnip rape were worse. In comparison to 2012, the stock of pigs decreased (by 10.7%) and poultry (by 6.0%), while the stock of sheep and cattle increased (by 6.7% and 0.3% respectively). There was an increase in **procurement** of rye and pigs for slaughter, on the other hand, there was decrease in procurement of wheat, potatoes, poultry for slaughter and cows' milk. There was an increase in the **procurement price** of most animal products, by contrast, there was a decrease in the procurement price of crop products with the exception of potatoes. There was an increase in the price of most crop products in marketplace turnover. In relation to the previous year, there was improvement in the relation of the procurement price of pigs for slaughter to the prices of rye on marketplaces (5.8 in relation to 5.5), however, the **relation of procurement price** of pigs for slaughter to prices of barley on marketplaces worsened (5.4 in relation to 5.5).

Sold production of industry in 2013 (in constant prices) was lower by 2.2% in relation to the previous year. Revenues from the sale of goods and services in all sections of the industry, with the exception of mining and quarrying, were lower in comparison to 2012. Decrease in sold production of industry on an annual basis was accompanied by a simultaneous decrease of average paid employment by 1.9% and labour productivity measured by the value of sold production of industry per one employed person (by 0.3%).

Revenues from the sale of products and services in construction (in current prices) in 2013 were lower by 7.3% than those obtained in 2012. The level of construction and assembly production was also lower (by 8.0%). The decrease of sold production in construction was accompanied by a decrease of average paid employment and labour productivity by 4.6% and 2.8% respectively.

In **residential construction** in 2013, there were more dwellings completed than in the previous year. A decrease in the number of dwellings for which permits were granted was maintained, on the other hand, there was an increase in the number of dwellings started .

In 2013, there was an increase of **retail sales** in trade and non-trade enterprises on an annual basis by 3.4%. Wholesale in trade units increased in this period by 0.6%, of which in enterprises by 0.4%.

In 2013, the **financial results as well as basic economic-financial indicators** of surveyed non-financial enterprises were less favourable than those obtained in 2012. The gross and net financial results, i.a., were lower than in the previous year by 4.2% and 1.3% respectively. There was a decrease, i.a., in profitability rate from the sale of products, goods and materials (by 0.6 percentage point) and in gross turnover profitability rate (by 0.1 percentage point).

Investment outlays of the surveyed enterprises on new capital asset items as well as on the improvement of the existing ones in 2013 equaled 12732.5 mln zł, and were higher than in the previous year by 9.1%. On an annual basis, there was also a decrease in the value of investment purchase. Most means were designated for machines, technical appliances and tools (53.1%). Investors started the realization of new investments, which were fewer than in 2012 but their total cost estimate was higher.

In comparison to the end of July 2012, there was an increase in the **number of collective tourist accommodation establishments** as well as in the number of beds at their disposal (by 0.6% and 0.2% respectively). In comparison to 2012, there was an increase in the number of tourists accommodated (by 0.4%), while the number of nights spent decreased (by 1.6%) in 2013. The level of utilization of bed places decreased from 30.9% in 2012 to 30.7% in 2013.

The **number of crimes ascertained** in completed preparatory proceedings was lower than a year ago by 3.9%. Criminal crimes dominated in the total number of crimes. The **rate of detectability** of delinquents in ascertained crimes was higher (68.2% compared to 66.3%). In 2013, the **number of road accidents** was lower than in the previous year.

WOJEWÓDZTWO NA TLE KRAJU

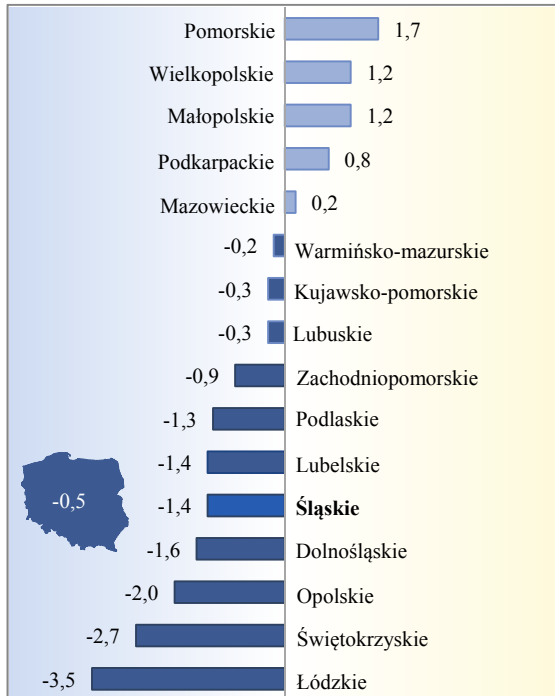
Tabl. 1. Wybrane dane ogólnopolskie i wojewódzkie w 2013 r.

Wyszczególnienie	Polska	Śląskie
Ludność na 1 km ² powierzchni ogólnej (stan w dniu 31 XII)	123	373
Przyrost naturalny na 1000 ludności.....	-0,46	-1,37
Saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały na 1000 ludności	-0,52	-2,02
Współczynnik aktywności zawodowej według BAEL ^a w %	55,9	53,5
Wskaźnik zatrudnienia według BAEL ^a w %	50,2	48,3
Stopa bezrobocia według BAEL ^a w %	10,3	9,7
Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw w zł	3837,20	4151,07
Przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych w zł	1855,52	2287,25
Przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto rolników indywidualnych w zł	1121,52	1367,05
Wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych (rok poprzedni = 100)	100,9	100,8
Przeciętna powierzchnia użytków rolnych w gospodarstwie rolnym w ha	10,1	6,4
Obsada bydła ^b na 100 ha użytków rolnych w szt.	38,8	30,4
Obsada trzody chlewnej ^c na 100 ha użytków rolnych w szt.	76,3	67,3
Produkcja sprzedana przemysłu (ceny bieżące) na 1 przeciętnie zatrudnionego w przemyśle w zł	469716	422497
Produkcja sprzedana budownictwa (ceny bieżące) na 1 przeciętnie zatrudnionego w budownictwie w zł	377676	299929
Mieszkania oddane do użytkowania na 1000 ludności	3,8	2,3
Podmioty gospodarki narodowej w rejestrze REGON ^d na 10 tys. ludności (stan w dniu 31 XII)	1057	1001
Spółki handlowe z udziałem kapitału zagranicznego na 10 tys. ludności (stan w dniu 31 XII)	21	14
Udział przedsiębiorstw rentownych w ogólnej liczbie badanych podmiotów w %	79,8	79,5
Wskaźnik poziomu kosztów w przedsiębiorstwach niefinansowych w %	95,5	96,2
Dynamika nakładów inwestycyjnych w przedsiębiorstwach (rok poprzedni =100, ceny bieżące)	104,4	90,9
Produkt krajowy brutto (ceny bieżące) na 1 mieszkańca w 2011 r. w zł	39665	42830

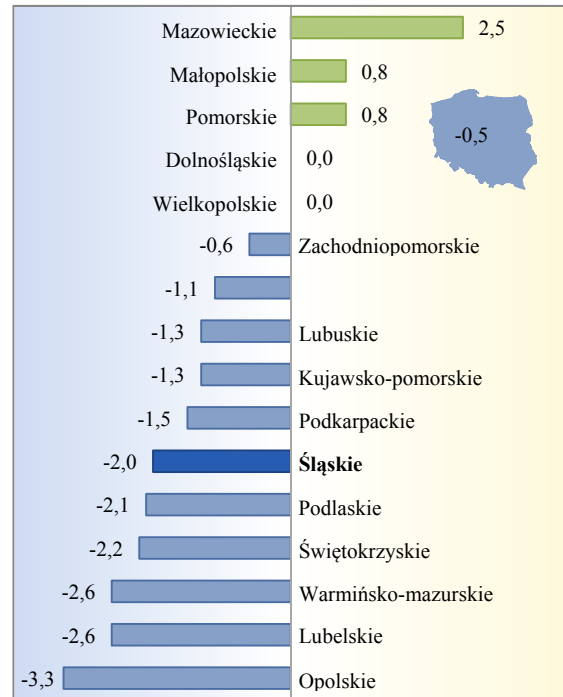
^a Przeciętne w roku; dane nie są w pełni porównywalne z wynikami z lat poprzedzających 2010 r. ^b Stan w grudniu. ^c Stan w końcu listopada. ^d Bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie.

WOJEWÓDZTWO NA TLE POZOSTAŁYCH WOJEWÓDZTW

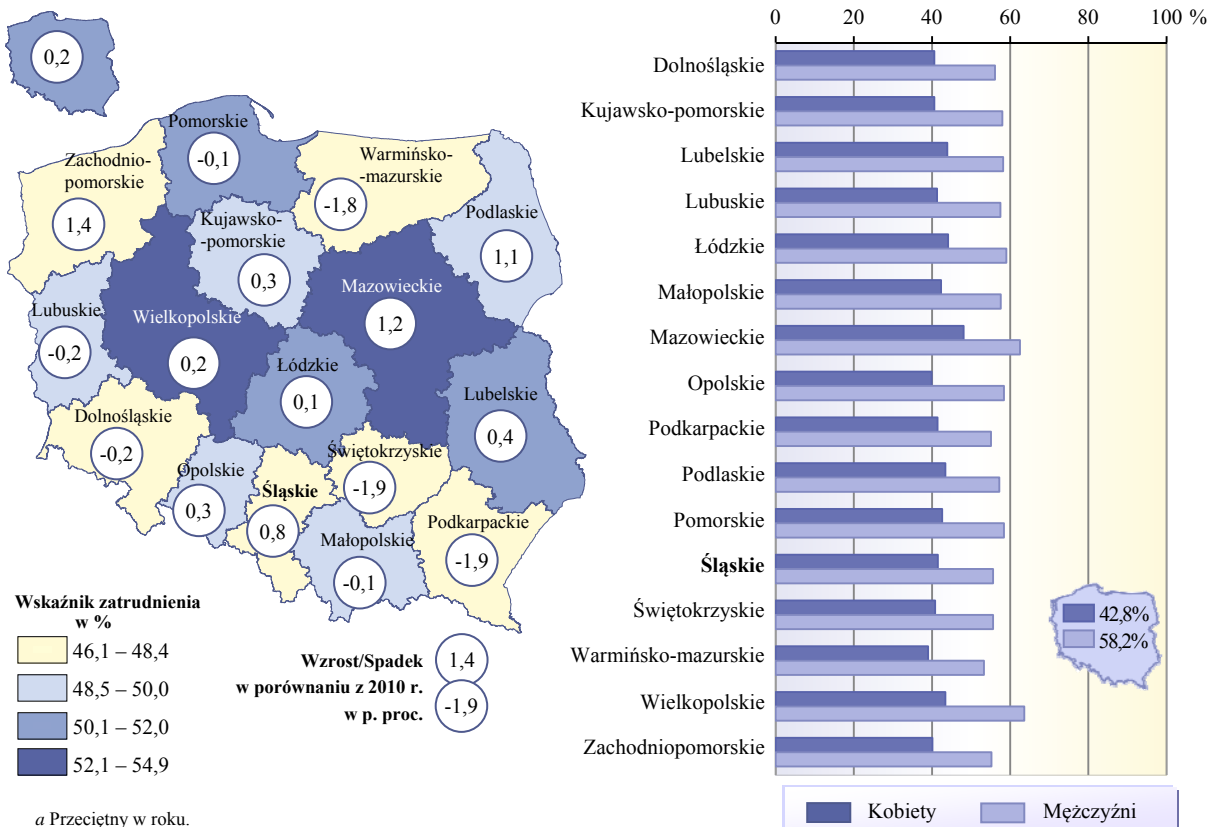
Wykres 1. Przyrost naturalny na 1000 ludności w 2013 r.

Wykres 2. Saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały na 1000 ludności w 2013 r.

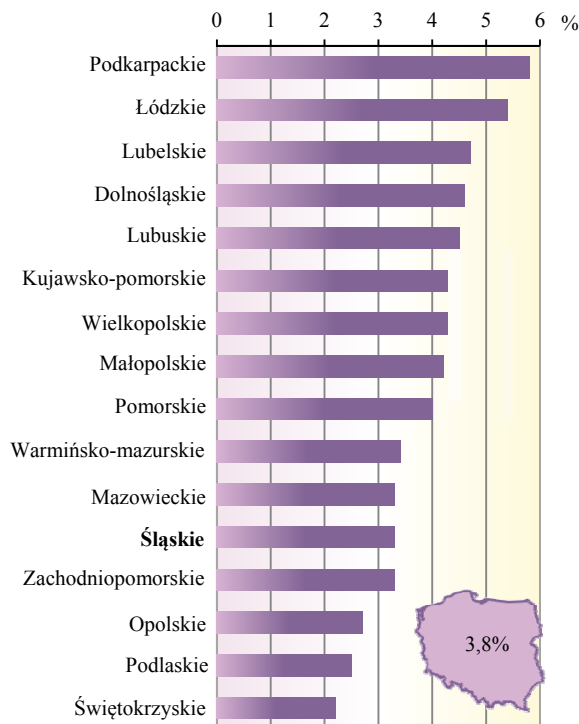
Wykres 3. Wskaźnik zatrudnienia według BAEL^a w 2013 r.

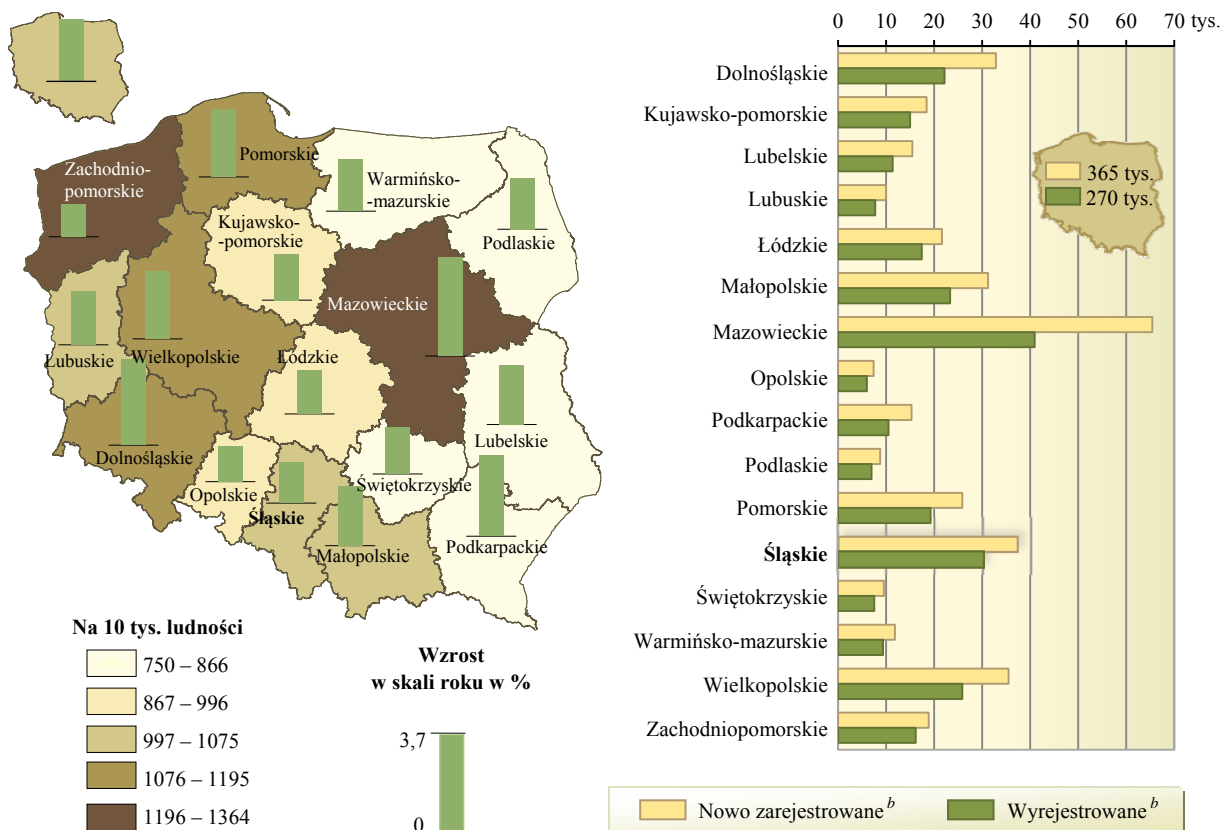
Wykres 8. Mieszkania oddane do użytkowania w 2013 r.

Wykres 9. Wskaźnik rentowności obrotu netto w przedsiębiorstwach niefinansowych w 2013 r.

Wykres 10. Podmioty gospodarki narodowej w rejestrze REGON^a w 2013 r. Stan w dniu 31 XII

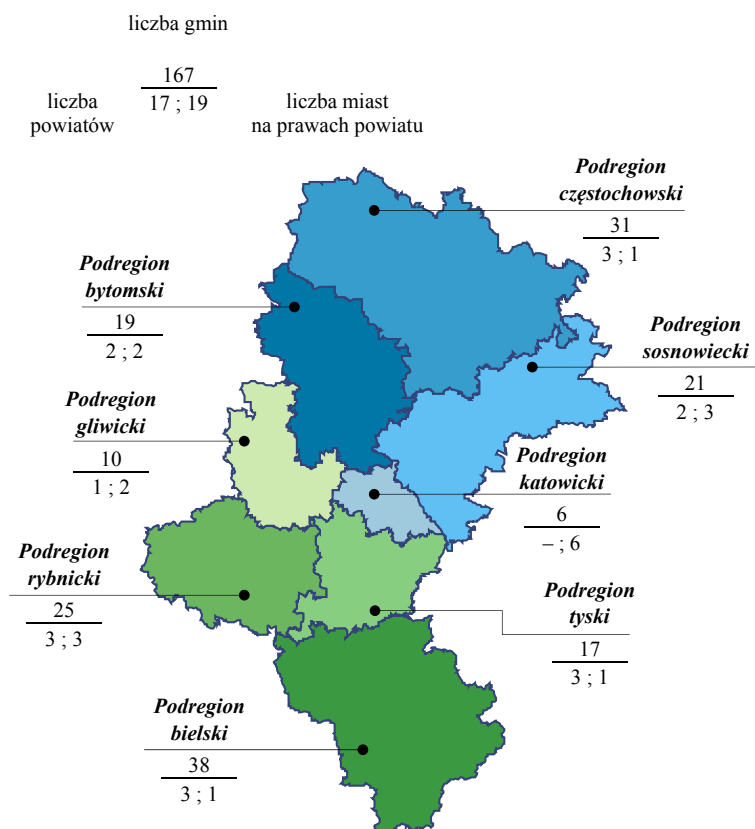

^a Bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie. ^b W ciągu roku.

PODZIAŁ I POWIERZCHNIA WOJEWÓDZTWA

PODZIAŁ WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO WEDŁUG NOMENKLATURY JEDNOSTEK TERYTORIALNYCH DO CEŁÓW STATYSTYCZNYCH (NTS)¹ W 2013 R.

Stan w dniu 31 XII

PODREGION BIELSKI

powiaty:

bielski, cieszyński, żywiecki

miasto na prawach powiatu:

Bielsko-Biala

PODREGION BYTOMSKI

powiaty:

lubliniecki, tarnogórski

miasta na prawach powiatu:

Bytom, Piekary Śląskie

PODREGION CZĘSTOCHOWSKI

powiaty:

częstochowski, kłobucki, myszkowski

miasto na prawach powiatu:

Częstochowa

PODREGION GLIWICKI

powiat:

gliwicki

miasta na prawach powiatu:

Gliwice, Zabrze

PODREGION KATOWICKI

miasta na prawach powiatu:

Chorzów, Katowice, Mysłowice, Ruda Śląska, Siemianowice Śląskie, Świętochłowice

PODREGION RYBNICKI

powiaty:

raciborski, rybnicki, wodzisławski

miasta na prawach powiatu:

Jastrzębie-Zdrój, Rybnik, Żory

PODREGION SOSNOWIECKI

powiaty:

będziński, zawierciański

miasta na prawach powiatu:

Dąbrowa Górnicza, Jaworzno, Sosnowiec

PODREGION TYSKI

powiaty:

bieruńsko-lędziński, mikołowski, pszczyński

miasto na prawach powiatu:

Tychy

	Powierzchnia w ha	Ludność (stan w dniu 31 XII)
ŚLĄSKIE	1233309	4599447
podregiony:		
Bielski	235350	664691
Bytomski	157586	446143
Częstochowski	304960	525494
Gliwicki	87865	479061
Katowicki	38004	752441
Rybnicki	135248	637712
Sosnowiecki	179874	701830
Tyski	94422	392075

Według stanu w dniu 31 XII 2013 r. województwo śląskie zajmowało powierzchnię 12333 km² (1233309 ha), co stanowiło 3,9% powierzchni kraju. Na jego obszarze mieszkało 4599447 osób, tj. 11,9% ogółu ludności Polski. Gęstość zaludnienia na 1 km² wynosiła 373 osoby (pierwsza lokata w kraju). W miastach mieszkało 77,4% ludności województwa.

¹ NTS obejmuje 5 poziomów: 3 poziomy zasadniczego podziału terytorialnego kraju oraz dodatkowo 2 poziomy nieadministracyjne — regiony (NTS 1) grupujące jednostki szczebla wojewódzkiego oraz podregiony (NTS 3) grupujące w ramach województwa kilka do kilkunastu powiatów.

LUDNOŚĆ

W województwie śląskim utrzymała się tendencja spadkowa liczby ludności notowana w latach poprzednich. Systematycznie malała liczba mieszkańców miast, natomiast rosła mieszkańców wsi. W 2013 r. zanotowano większą liczbę zgonów niż urodzeń, co skutkowało ujemnym przyrostem naturalnym. Saldo migracji ludności na pobyt stały, podobnie jak saldo migracji zagranicznych, przyjęło wartość ujemną.

Według stanu w dniu 31 grudnia 2013 r. województwo śląskie zamieszkiwało 4599,4 tys. osób, stanowiąc prawie 12% ogółu ludności kraju (2 lokata w rankingu po województwie mazowieckim). Podobnie jak w poprzednich latach, w 2013 r. największą liczbę ludności odnotowano

w podregionach katowickim 752,4 tys. (16,4% ogółu mieszkańców województwa) i sosnowieckim 701,8 tys. (15,3%), natomiast najmniejszą w tyskim 392,1 tys. (8,5%). Biorąc pod uwagę przekrój

*Prezentowane dane dotyczą ludności **faktycznie zamieszkałej** w danej gminie, tj. liczby ludności zameldowanej na pobyt stały skorygowanej o saldo osób zameldowanych na pobyt czasowy ponad 3 miesiące.*

Jako bazę wyjściową bilansów przyjęto wyniki Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2011, z tym że dla 2010 r. – według podziału administracyjnego obowiązującego w dniu 31 XII 2011 r.

*Szacunki liczby i struktury ludności dla lat międzyspisowych sporządza się **metodą bilansową**, przyjmując wyniki ostatniego spisu powszechnego jako bazę wyjściową do obliczenia danych dla danej gminy z uwzględnieniem liczby urodzeń, zgonów, salda migracji wewnętrznych i zagranicznych oraz zmian administracyjnych, jakie miały miejsce w bilansowanym okresie.*

terytorialny według powiatów najwięcej osób mieszkało w: Katowicach (304,4 tys.), Częstochowie (232,3 tys.) i Sosnowcu (211,3 tys.), a najmniej w: Świętochłowicach (51,8 tys.), Piekarach Śląskich (57,1 tys.) i powiecie bieruńsko-lędzińskim (58,6 tys.). Na 1 km² powierzchni ogólnej województwa przypadały przeciętnie 373 osoby (średnia dla

Polski to 123 osoby). Wskaźnik gęstości zaludnienia lokował województwo śląskie na 1 miejscu w rankingu województw. W województwie śląskim notuje się znaczne zróżnicowanie gęstości zaludnienia w przekroju powiatowym. Najwyższą wartość wskaźnik ten osiągnął w: Świętochłowicach (3894 osób/km²), Chorzowie (3332 osoby/km²) oraz Siemianowicach Śląskich (2700 osób/km²), natomiast najniższą w powiatach: częstochowskim (89 osób/km²), lublinieckim (94 osoby/km²) i kłobuckim (96 osób/km²). W ostatnich latach systematycznie maleje liczba ludności miejskiej, natomiast zwiększa się liczba mieszkańców wsi. Na koniec 2013 r. w miastach województwa śląskiego mieszkało 3560,0 tys. osób (o 20,0 tys. osób mniej niż w 2012 r.). Liczba mieszkańców wsi wyniosła 1039,5 tys. i w ciągu roku wzrosła o 3,6 tys. osób.

Tabl. 2 . Ludność na podstawie bilansów

Wyszczególnienie	2010 ^a	2012	2013
POLSKA			
Stan w dniu 30 VI w tys.	38517	38534	38502
w tym kobiety	19869	19882	19868
Miasta	23448	23360	23292
Wieś	15068	15174	15211
Stan w dniu 31 XII:			
w tysiącach	38530	38533	38496
na 1 km ²	123	123	123
w tym kobiety:			
w tysiącach	19877	19884	19866
na 100 mężczyzn	107	107	107
Miasta: w tysiącach	23429	23336	23258
w %	60,8	60,6	60,4
Wieś: w tysiącach	15101	15197	15238
w %	39,2	39,4	39,6
WOJ. ŚLĄSKIE			
Stan w dniu 30 VI w tys.	4638	4621	4606
w tym kobiety	2397	2390	2383
Miasta	3613	3587	3569
Wieś	1025	1034	1037
Stan w dniu 31 XII:			
w tysiącach	4635	4616	4599
na 1 km ²	376	374	373
w tym kobiety:			
w tysiącach	2396	2388	2380
na 100 mężczyzn	107	107	107
Miasta: w tysiącach	3607	3580	3560
w %	77,8	77,6	77,4
Wieś: w tysiącach	1027	1036	1039
w %	22,2	22,4	22,6

^a Patrz nota na str. 25.

Struktura ludności według płci w województwie śląskim w ostatnich latach nie zmieniła się. W końcu grudnia 2013 r. w ogólnej liczbie mieszkańców w dalszym ciągu przeważały kobiety, a ich odsetek, podobnie jak w 2012 r., ukształtował się na poziomie 51,7% (w kraju wyniósł 51,6%). Przewagę liczebną kobiet nad mężczyznami odzwierciedlał współczynnik feminizacji, liczony jako relacja liczby kobiet przypadających na 100 mężczyzn, który osiągnął w województwie śląskim taką samą wartość jak w kraju i wyniósł 107. W miastach na 100 mężczyzn przypadało 108 kobiet, natomiast na wsi 104. W końcu 2013 r. na 100 osób w wieku produkcyjnym przypadało 57 osób w wieku nieprodukcyjnym (w kraju 58), przed rokiem 55, a w 2010 r. 53 osoby. W 2013 r. spośród powiatów największe obciążenie ludności w wieku produkcyjnym ludnością w wieku nieprodukcyjnym odnotowano w Chorzowie i Jastrzębiu-Zdroju (po 62), natomiast najmniejsze w powiatach bieruńsko-lędzińskim i raciborskim (po 52).

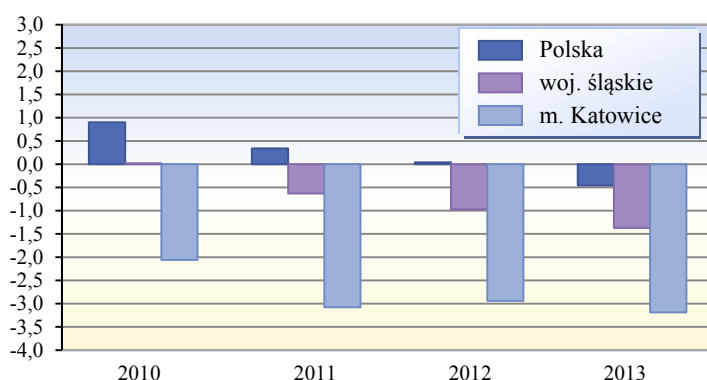
Dane o urodzeniach i zgonach (w tym zgonach niemowląt) zostały obliczone zgodnie z kryteriami definicji urodzenia i zgonu noworodka – rekomendowanej przez Światową Organizację Zdrowia (WHO).

Od 2010 r. w województwie śląskim, w skali roku, notowany jest spadek liczby urodzeń żywych (po wzroście w latach 2006-2009). W 2013 r. zarejestrowano 42829 urodzeń żywych, tj. o 1736 mniej niż przed rokiem. Współczynnik urodzeń żywych wyniósł 9,30‰ i był niższy niż w 2012 r. (9,64‰) i w 2010 r. (10,31‰).

W województwie zmarło 49156 osób, tj. o 128 osób więcej niż w 2012 r. Współczynnik zgonów ukształtował się na poziomie 10,67‰ podczas gdy w 2012 r. wyniósł 10,61‰. Biorąc pod uwagę lata 2010-2013 najwyższą liczbę zgonów odnotowano w 2013 r., natomiast najniższą w 2011 r. Współczynnik zgonów niemowląt (wyrażający liczbę zgonów niemowląt na 1000 urodzeń żywych) wyniósł 5,09‰, wobec 4,80‰ w 2012 r.

Współczynniki dotyczące ruchu naturalnego w podziale terytorialnym obliczono jako iloraz liczby faktów określonego rodzaju i liczby ludności faktycznie zamieszkałej (według stanu w dniu 30 VI).

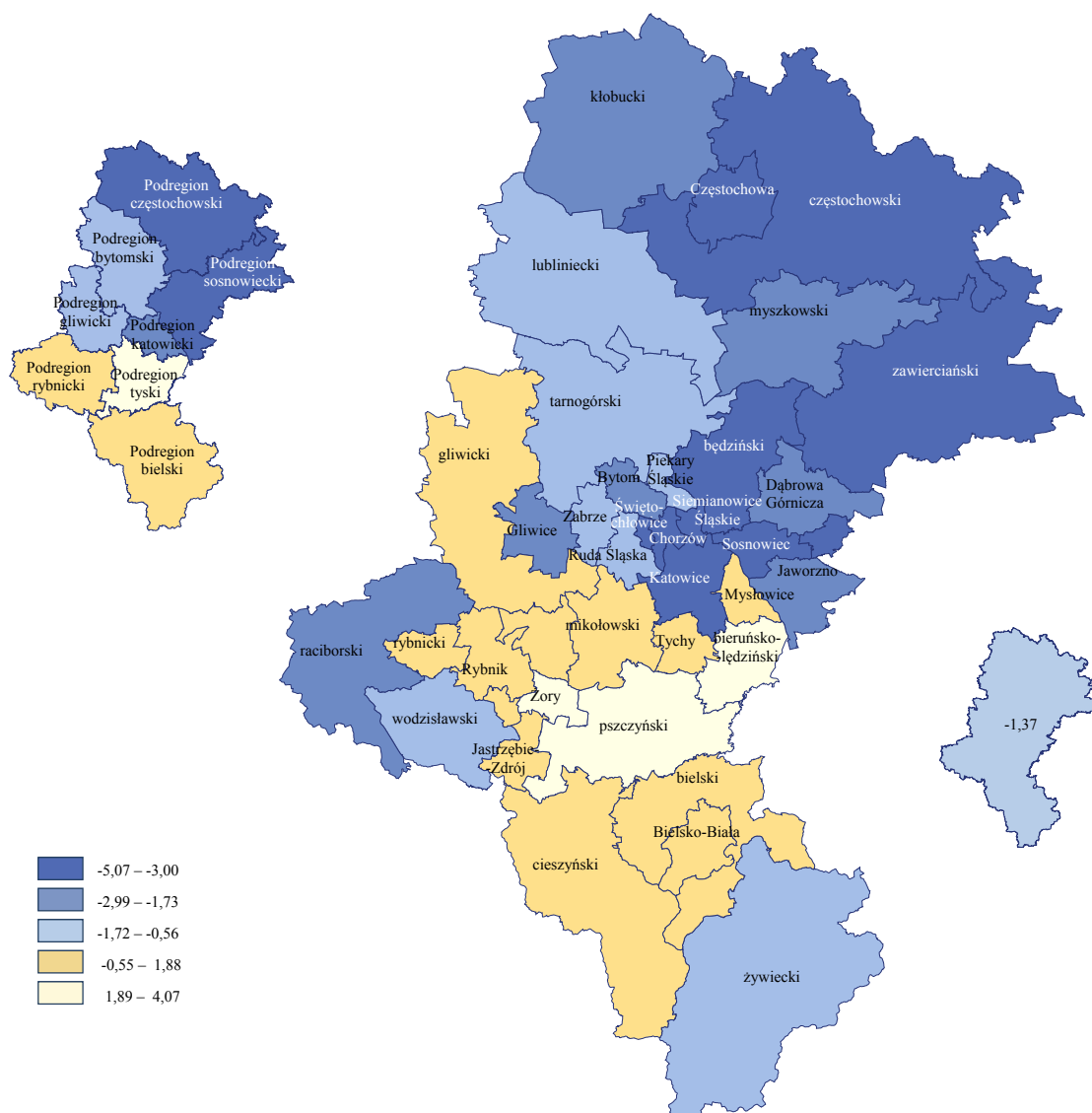
Wykres 11. **Przyrost naturalny na 1000 ludności**

W województwie śląskim w 2013 r. odnotowano ujemny przyrost naturalny. Różnica między liczbą urodzeń żywych i zgonów wyniosła minus 6327 (w 2012 r. minus 4463). W latach 2005-2010 przyrost naturalny wzrastał osiągając w 2010 r. wartość dodatnią (95), natomiast od 2011 r. obniża się. Współczynnik przyrostu naturalnego w 2013 r. osiągnął wartość minus 1,37‰, przed rokiem minus 0,97‰, a w 2010 r. ukształtował się na poziomie 0,02‰. Przyrost naturalny na 1000 ludności dla kraju w 2013 r. wyniósł minus 0,46.

W województwie śląskim odnotowano przestrzenne zróżnicowanie współczynnika przyrostu naturalnego. W 25 powiatach osiągnął on wartość ujemną, a w 11 powiatach wartość dodatnią. Najwyższą wartość przyrostu naturalnego na 1000 ludności odnotowano w: Żorach (4,07) oraz w powiatach pszczyńskim i bieruńsko-lędzińskim (po 3,72), a najniższą w: Sosnowcu (minus 5,07), powiecie zawierciańskim (minus 4,76) i powiecie będzińskim (minus 4,53).

W urzędach stanu cywilnego w 2013 r. zarejestrowano 22225 nowo zawartych małżeństw, tj. o 2700 mniej niż w 2012 r. Rok 2013 był czwartym z kolei, w którym notowano spadek liczby zawieranych małżeństw, po wzroście w latach 2006-2009. Współczynnik małżeństw zmniejszył się z 6,14‰ w 2010 r. do 4,82‰ w 2013 r. W latach 2010-2013 liczba nowo zawartych małżeństw w przeliczeniu na 1000 ludności była wyższa w województwie niż w kraju.

Wykres 12. **Przyrost naturalny na 1000 ludności w województwie śląskim według podregionów i powiatów w 2013 r.**Tabl. 3. **Ruch naturalny ludności i saldo migracji na 1000 ludności**

Wyszczególnienie	2010 ^a	2012	2013
POLSKA			
Małżeństwa	5,93	5,29	4,69
Urodzenia żywe	10,73	10,02	9,60
Zgony	9,83	9,99	10,06
w tym niemowląt ^b	4,98	4,64	4,56
Przyrost naturalny ^c	0,90	0,04	-0,46
Saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały	-0,05	-0,17	-0,52
w tym zagranicznych	-0,05	-0,17	-0,52

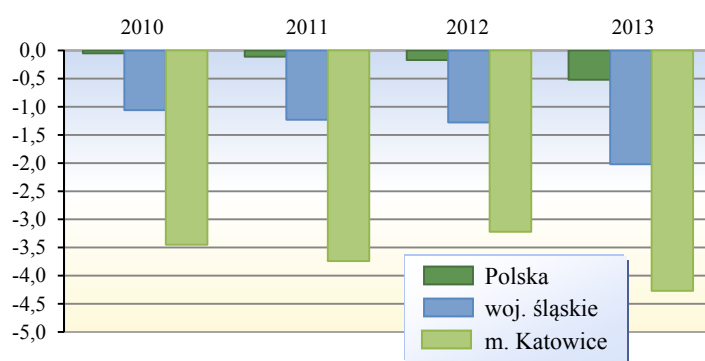
^a Patrz nota na str. 25. ^b Dzieci w wieku poniżej 1 roku. Na 1000 urodzeń żywych. ^c Różnica między liczbą urodzeń żywych a liczbą zgonów w danym okresie.

Tabl. 3. Ruch naturalny ludności i saldo migracji na 1000 ludności (dok.)

Wyszczególnienie	2010 ^a	2012	2013
WOJ. ŚLĄSKIE			
Małżeństwa	6,14	5,39	4,82
Urodzenia żywe	10,31	9,64	9,30
Zgony	10,29	10,61	10,67
w tym niemowląt ^b	5,73	4,80	5,09
Przyrost naturalny ^c	0,02	-0,97	-1,37
Saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały	-1,06	-1,28	-2,02
w tym zagranicznych	-0,38	-0,56	-1,18
M. KATOWICE			
Małżeństwa	6,00	5,11	4,56
Urodzenia żywe	9,48	8,76	8,61
Zgony	11,54	11,69	11,80
w tym niemowląt ^b	5,07	5,93	7,97
Przyrost naturalny ^c	-2,06	-2,94	-3,19
Saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały	-3,45	-3,22	-4,27
w tym zagranicznych	-0,42	-0,61	-1,02

^a Patrz nota na str. 25. ^b Dzieci w wieku poniżej 1 roku. Na 1000 urodzeń żywych. ^c Różnica między liczbą urodzeń żywych a liczbą zgonów w danym okresie.

Wykres 13. Saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały na 1000 ludności

W 2013 r., podobnie jak w latach poprzednich, w województwie śląskim liczba osób wymeldowanych z pobytu stałego była wyższa od liczby osób zameldowanych na pobyt stały. Napływ ludności na pobyt stały ukształtował się na poziomie 46798, natomiast odpływ wyniósł 56116. Odnotowano ujemne saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały, które osiągnęło wartość minus 9318 (przed rokiem minus 5902). W przeliczeniu na 1000 ludności saldo migracji na pobyt stały ukształtowało się na poziomie minus 2,02 wobec minus 1,28 w 2012 r.

RYNEK PRACY

■ PRZECIĘTNE ZATRUDNIENIE

W województwie śląskim w 2013 r., przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw było niższe niż przed rokiem, natomiast wyższe w porównaniu z 2010 r.

Pod względem przeciętnej liczby zatrudnionych w sektorze przedsiębiorstw województwo śląskie zajmuje drugie miejsce w kraju, po województwie mazowieckim. W 2013 r. udział województwa w przeciętnej liczbie zatrudnionych w kraju wyniósł 13,3% (13,6% w 2010 r.).

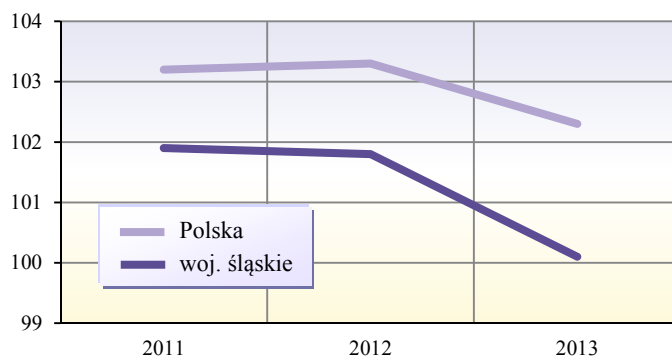
Dane o przeciętnym zatrudnieniu obejmują osoby zatrudnione na podstawie stosunku pracy w pełnym wymiarze czasu pracy oraz niepełnym, w przeliczeniu na pełnozatrudnionych.

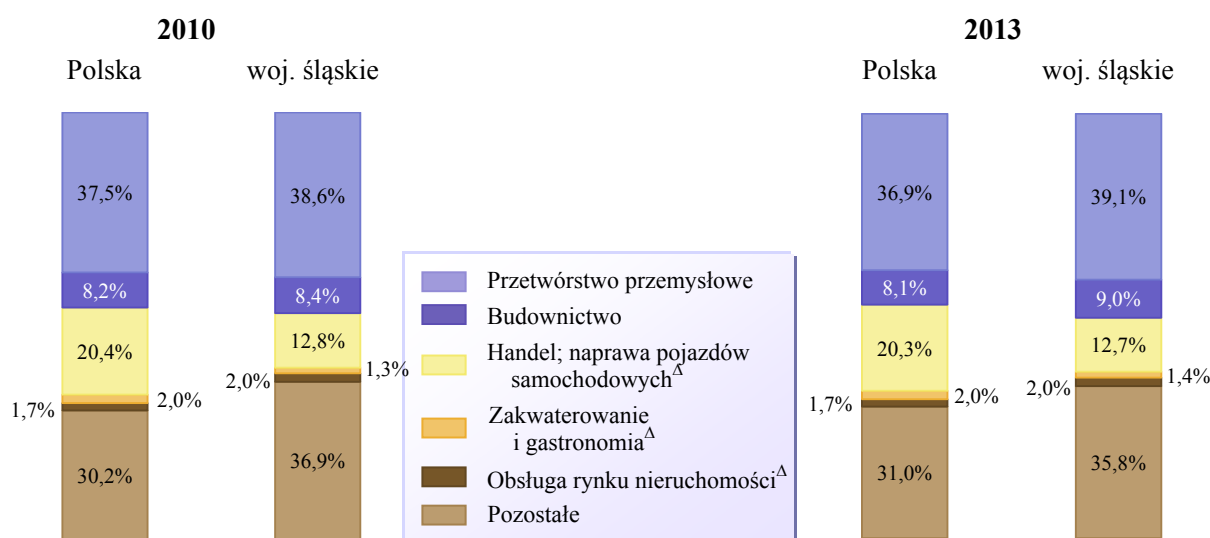
Tabl. 4. **Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw**

Wyszczególnienie	2010	2012	2013		
	w tysiącach			2010 = 100	2012 = 100
Polska	5372,6	5548,7	5494,5	102,3	99,0
Woj. śląskie.....	732,8	746,1	733,3	100,1	98,3
M. Katowice.....	159,5	158,3	154,1	96,7	97,4

Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw w województwie śląskim w 2013 r. wyniosło 733,3 tys. osób i spadło w porównaniu z rokiem poprzednim o 1,7% (w 2012 r. spadek wyniósł 0,1%), a w relacji do 2010 r. wzrosło o 0,1%. W kraju przeciętne zatrudnienie było o 1,0% niższe niż przed rokiem (w 2012 r. odnotowano wzrost o 0,1%), natomiast wyższe niż w 2010 r. o 2,3%.

Wykres 15. **Dynamika przeciętnego zatrudnienia w sektorze przedsiębiorstw**
przeciętne 2010 = 100

Wykres 16. **Struktura przeciętnego zatrudnienia według sekcji PKD 2007**

W 2013 r. w porównaniu z rokiem poprzednim przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw zmniejszyło się m.in. w: wytwarzaniu i zaopatrywaniu w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę (o 26,9%), administrowaniu i działalności wspierającej (o 4,7%), budownictwie (o 4,6%), natomiast wzrosło m.in. w: transporcie i gospodarce magazynowej (o 6,5%), informacji i komunikacji (o 3,5%) oraz w działalności związanej z kulturą, rozrywką i rekreacją (o 3,0%).

Tabl. 5. **Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw w województwie śląskim**

Wyszczególnienie	2012				2013				w tys.
	I-III	I-VI	I-IX	I-XII	I-III	I-VI	I-IX	I-XII	
	analogiczny okres roku poprzedniego = 100								
O g ó ł e m	99,8	100,0	100,1	99,9	99,8	99,1	98,3	98,3	733,3
w tym:									
Przemysł	99,7	99,7	99,5	99,6	100,0	99,0	98,3	98,1	434,1
górnictwo i wydobywanie	101,6	102,0	102,0	101,6	100,2	99,3	98,7	98,1	116,4
przetwórstwo przemysłowe	98,9	98,8	98,7	99,1	100,5	99,8	99,7	99,5	286,7
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę i wodną i gorącą wodę ^Δ	99,7	98,1	95,5	93,0	90,4	85,8	71,4	73,1	12,6
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ	100,3	100,1	100,2	100,2	99,3	99,0	98,7	98,5	18,3
Budownictwo	101,8	102,4	103,8	103,8	99,0	97,3	95,9	95,4	65,8
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	101,9	101,9	102,5	101,5	98,9	98,7	97,9	97,5	93,1
Transport i gospodarka magazynowa	100,2	101,8	102,6	103,0	107,1	107,4	106,1	106,5	39,7
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	90,6	90,3	92,3	90,3	99,6	98,6	95,8	98,8	10,0
Informacja i komunikacja	107,3	107,4	107,3	108,0	105,5	103,9	103,6	103,5	11,1
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	101,2	101,3	101,7	102,5	101,9	101,2	100,4	99,9	15,0
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna ^a	102,6	103,7	103,1	102,1	98,7	98,0	96,2	97,9	20,8
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	92,4	94,8	93,8	92,1	89,4	91,3	92,8	95,3	29,5

a Nie obejmuje działów: Badania naukowe i prace rozwojowe oraz Działalność weterynaryjna.

■ BEZROBOCIE REJESTROWANE

W końcu 2013 r. w województwie śląskim nadal utrzymywała się niekorzystna sytuacja na rynku pracy. W ujęciu rocznym zanotowano wzrost ogólnej liczby zarejestrowanych bezrobotnych oraz stopy bezrobocia. W ciągu 2013 r. liczba nowo zarejestrowanych bezrobotnych przewyższała liczbę osób wyłączonych z ewidencji. W końcu 2013 r. na 1 ofertę pracy przypadało mniej bezrobotnych niż przed rokiem.

W latach 2010-2013 liczba bezrobotnych w województwie śląskim (według stanu w końcu roku) wykazywała tendencję rosnącą. W końcu grudnia 2013 r. liczba bezrobotnych zarejestrowanych w powiatowych urzędach pracy województwa śląskiego wyniosła 208,3 tys. osób i była wyższa od zanotowanej przed rokiem (o 2,8 tys. osób, tj. o 1,4%) oraz wyższa niż w końcu grudnia 2010 r. (o 27,1 tys. osób, tj. o 15,0%). W kraju na koniec 2013 r. liczba bezrobotnych zwiększyła się w porównaniu z końcem 2012 r. i z końcem 2010 r. (odpowiednio o: 1,0% i 10,4%).

Dane o bezrobociu rejestrowanym dotyczące osób zarejestrowanych w powiatowych urzędach pracy prezentuje się zgodnie z ustawą z dnia 20 IV 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. Nr 99, poz. 1001) z późniejszymi zmianami.

Tabl. 6. **Bezrobotni zarejestrowani oraz stopa bezrobocia**
Stan w dniu 31 XII

Wyszczególnienie	2010	2012	2013
POLSKA			
Bezrobotni zarejestrowani w tys.	1954,7	2136,8	2157,9
Bezrobotni nowo zarejestrowani ^a w tys.	3042,0	2655,0	2709,4
Bezrobotni wyrejestrowani ^a w tys.	2979,8	2500,8	2688,2
Bezrobotni zarejestrowani na 1 ofertę pracy ..	83	92	70
Stopa bezrobocia rejestrowanego w %	12,4	13,4	13,4
WOJ. ŚLĄSKIE			
Bezrobotni zarejestrowani w tys.	181,2	205,5	208,3
Bezrobotni nowo zarejestrowani ^a w tys.	333,7	289,5	293,8
Bezrobotni wyrejestrowani ^a w tys.	321,0	270,2	290,9
Bezrobotni zarejestrowani na 1 ofertę pracy ..	44	43	37
Stopa bezrobocia rejestrowanego w %	10,0	11,1	11,2

^a W ciągu roku.

Tabl. 6. **Bezrobotni zarejestrowani oraz stopa bezrobocia (dok.)**
Stan w dniu 31 XII

Wyszczególnienie	2010	2012	2013
M. KATOWICE			
Bezrobotni zarejestrowani w tys.	7,7	10,8	11,3
Bezrobotni nowo zarejestrowani ^a w tys.	17,3	14,9	14,6
Bezrobotni wyrejestrowani ^a w tys.	16,3	12,8	14,1
Bezrobotni zarejestrowani na 1 ofertę pracy ..	15	23	39
Stopa bezrobocia rejestrowanego w %	3,8	5,2	5,4

^a W ciągu roku.

W województwie śląskim w końcu 2013 r., w odniesieniu do roku poprzedniego, wzrost liczby bezrobotnych odnotowano w dwudziestu czterech powiatach, przy czym największy w Jastrzębiu-Zdroju (o 10,5%) oraz powiatach częstochowskim (o 7,9%) i rybnickim (o 7,2%), a najniższy w Częstochowie (o 0,2%). Spadek liczby zarejestrowanych bezrobotnych zanotowano w 12 powiatach, w tym najwyższy w Jaworznie (o 7,0%) i Sosnowcu (o 5,3%).

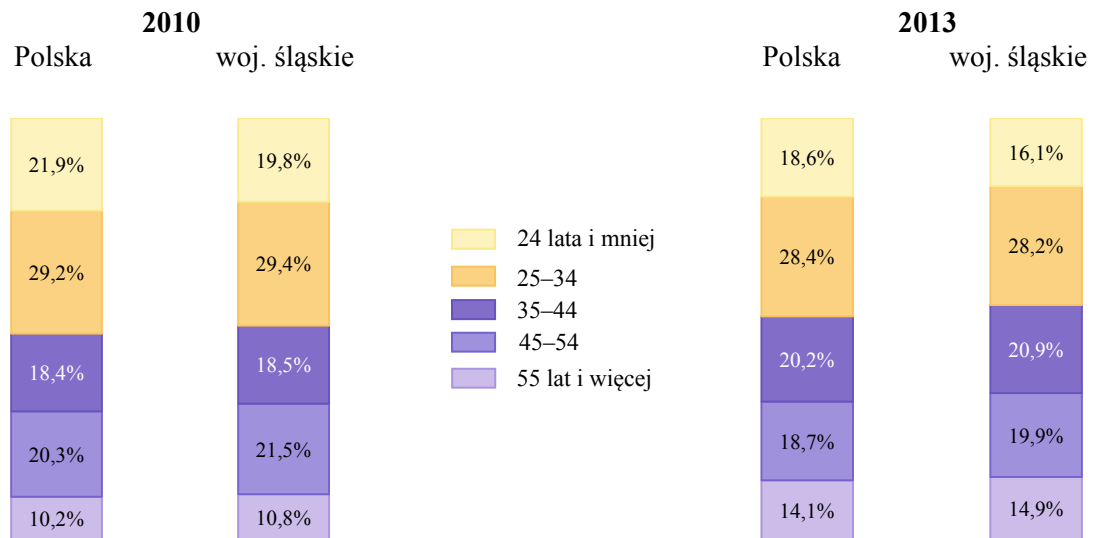
Bezrobotni nieposiadający prawa do zasiłku to zarejestrowane w urzędach pracy osoby poszukujące pracy, które utraciły bądź nie nabyły prawa do zasiłku.

Bezrobotni bez prawa do zasiłku w województwie stanowili 86,5% ogółu (84,4% w końcu 2012 r.), osoby poprzednio pracujące – 83,5% (82,9% przed rokiem), a bezrobotni mieszkańcy wsi – 22,1% (22,0% w końcu 2012 r.).

W końcu grudnia 2013 r. w województwie śląskim wśród bezrobotnych, podobnie jak w kraju, przeważały kobiety. Liczba zarejestrowanych kobiet wyniosła 111,1 tys. osób i zmniejszyła się w skali roku o 1,1%. Udział kobiet wśród ogółu zarejestrowanych w powiatowych urzędach pracy wyniósł 53,4% i był o 1,3 p. proc. niższy niż w końcu grudnia 2012 r.

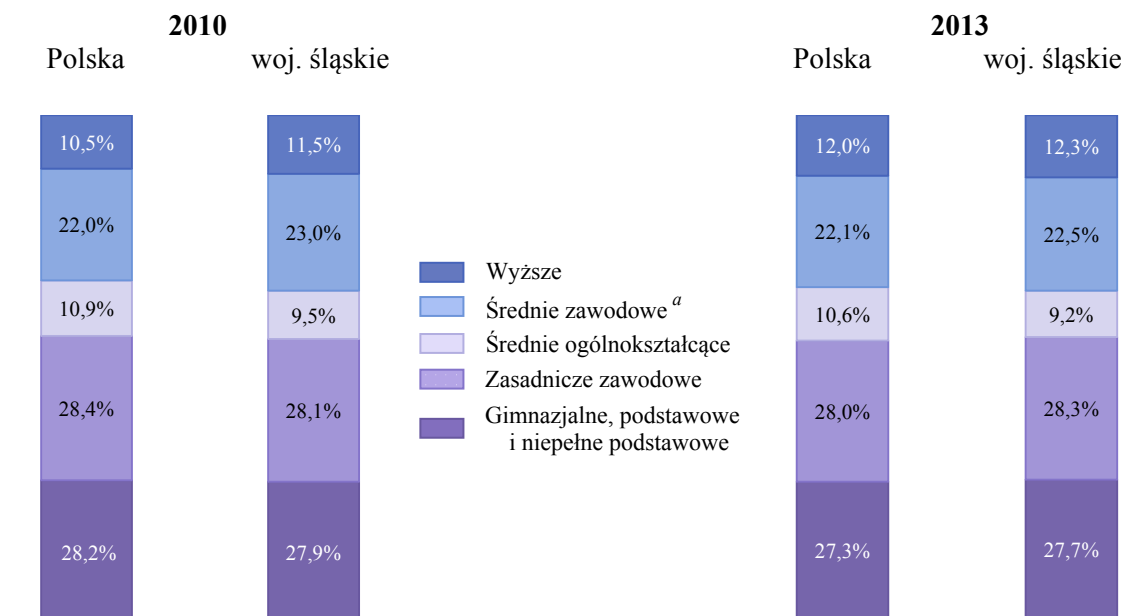
Bezrobocie nadal dotyczyło przede wszystkim ludzi młodych. W końcu grudnia 2013 r. najliczniejszą grupę wśród bezrobotnych stanowiły osoby w wieku 25-34 lata (58,7 tys.), a ich odsetek w ogólnej liczbie bezrobotnych zmniejszył się w porównaniu z poprzednim rokiem o 1,2 p. proc. Mniej licznymi grupami były osoby w wieku 35-44 lata (43,5 tys.) oraz w wieku 45-54 lata (41,4 tys.). W skali roku udział bezrobotnych w wieku 35-44 lata zwiększył się o 0,9 p. proc., natomiast odsetek bezrobotnych w wieku 45-54 lata zmniejszył się o 0,1 p. proc.

Wykres 17. **Struktura bezrobotnych zarejestrowanych według wieku**
Stan w dniu 31 XII

Większość bezrobotnych zarejestrowanych w powiatowych urzędach pracy to osoby o stosunkowo niskim poziomie wykształcenia. Dwie najliczniejsze grupy stanowiły osoby posiadające wykształcenie zasadnicze zawodowe oraz gimnazjalne, podstawowe i niepełne podstawowe (liczące odpowiednio: 58,9 tys. i 57,8 tys. bezrobotnych). Udział obu wyżej wymienionych grup osób w porównaniu z końcem 2012 r. zwiększył się odpowiednio o: 0,3 p. proc. i 0,2 p. proc. Problemy ze znalezieniem pracy posiadały również osoby z wykształceniem wyższym, których zbiorowość w skali roku zwiększyła się o 1,2%, a ich odsetek wśród ogółu bezrobotnych pozostał na tym samym poziomie.

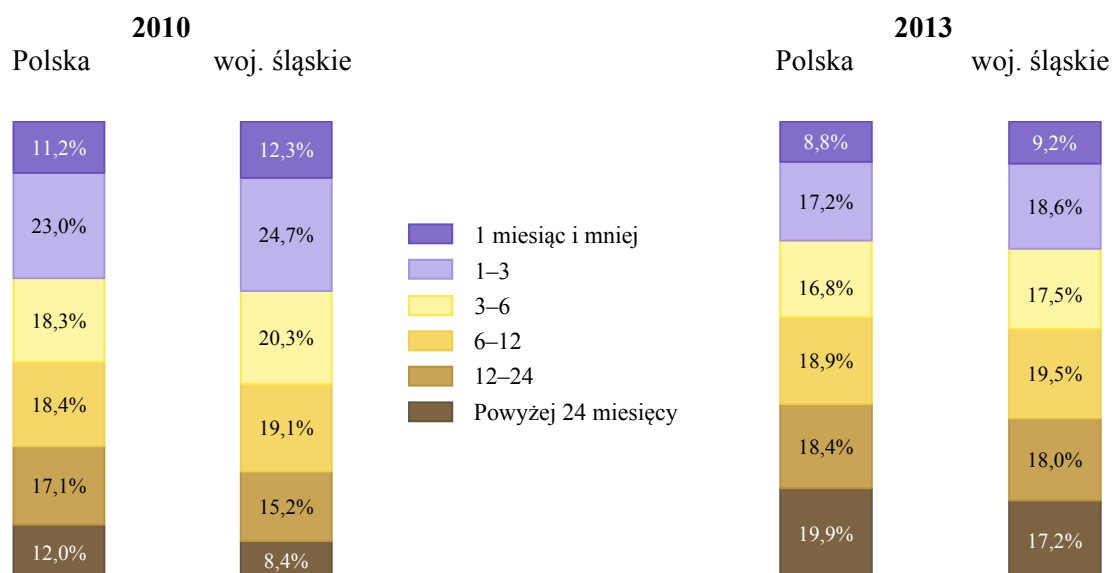
Wykres 18. **Struktura bezrobotnych zarejestrowanych według poziomu wykształcenia**
Stan w dniu 31 XII

^a Łącznie z wykształceniem policealnym.

Biorąc pod uwagę czas pozostawania bez pracy największy wzrost liczby bezrobotnych w ujęciu rocznym odnotowano dla kategorii osób pozostających bez pracy dłużej niż 2 lata (o 19,5%), których udział wzrósł o 2,6 p. proc. W mniejszym stopniu (o 9,0%) zwiększyła się również liczba osób pozostających bez pracy 12-24 miesiące, a ich odsetek wzrósł o 1,3 p. proc. Udział osób pozostających bez pracy 1-3 miesięcy obniżył się o 2,8 p. proc.

Wykres 19. **Struktura bezrobotnych zarejestrowanych według czasu pozostawania bez pracy^a**
Stan w dniu 31 XII

^a Przedziały zostały domknięte prawostronnie.

Największe trudności ze znalezieniem pracy miały osoby ze stażem 1-5 lat (42,7 tys.), które stanowiły 20,5% ogółu bezrobotnych. Stosunkowo licznymi grupami były osoby ze stażem pracy 1 rok i mniej (36,2 tys.) oraz osoby bez stażu pracy (34,4 tys.). W skali roku odsetek osób, które dotychczas nie pracowały obniżył się o 0,6 p. proc. (do 16,5%), natomiast udział osób ze stażem pracy 1 rok i mniej wzrósł o 0,3 p. proc. (do 17,4%). W porównaniu z rokiem poprzednim pogorszyła się sytuacja osób ze stażem powyżej 30 lat, których odsetek wzrósł o 0,2 p. proc. do 4,8%.

W województwie śląskim w końcu grudnia 2013 r. bezrobotni będący w szczególnej sytuacji na rynku pracy liczyli 188,7 tys. osób i stanowili 90,6% ogółu bezrobotnych (89,1% przed rokiem). Do osób będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy zaliczane są m.in. osoby bez wykształcenia średniego, których udział w liczbie zarejestrowanych ogółem zwiększył się w skali roku o 0,5 p. proc. (do 56,0%). Wzrósł również odsetek osób bezrobotnych powyżej 50 roku życia (o 1,5 p. proc. do 25,8%), długotrwale bezrobotnych (o 4,5 p. proc. do 50,2%), osób samotnie wychowujących 1 dziecko do 18 roku życia (o 0,5 p. proc. do 10,4%), bez kwalifikacji zawodowych (o 0,4 p. proc. do 29,3%) oraz osób niepełnosprawnych (o 0,1 p. proc. do 6,2%). Obniżył się natomiast udział osób, które nie posiadały doświadczenia zawodowego (o 0,4 p. proc. do 23,0%) i osób bezrobotnych do 25 roku życia (o 1,3 p. proc. do 16,1%). Liczba bezrobotnych we wszystkich wyżej wymienionych kategoriach zaliczanych do osób w szczególnej sytuacji na rynku pracy zwiększyła się w skali roku, z wyjątkiem osób bezrobotnych do 25 roku życia (spadek o 6,2%) oraz osób bez doświadczenia zawodowego (spadek o 0,7%). W największym stopniu wzrosła liczba osób długotrwale bezrobotnych (o 11,2%) oraz osób bezrobotnych powyżej 50 roku życia (o 7,5%).

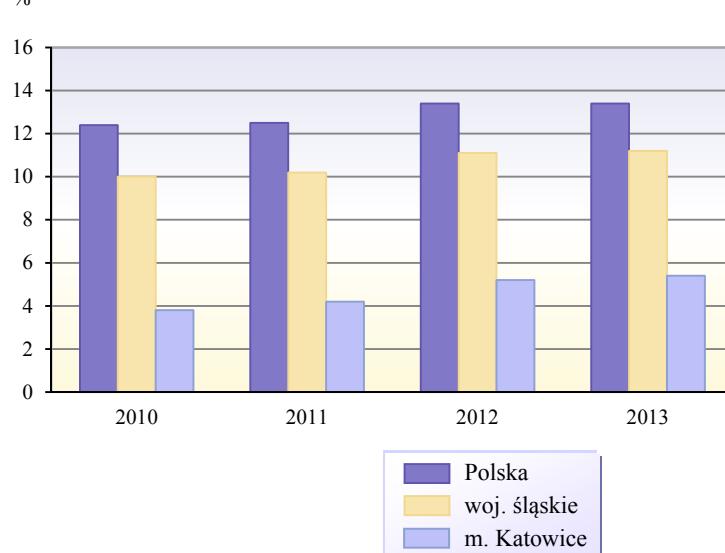
Tabl. 7. **Bezrobotni zarejestrowani oraz stopa bezrobocia w województwie śląskim**

Wyszczególnienie	2012				2013			
	I-III	IV-VI	VII-IX	X-XII	I-III	IV-VI	VII-IX	X-XII
Bezrobotni zarejestrowani (stan w końcu okresu):								
w tysiącach osób	204,8	188,6	192,1	205,5	225,4	208,7	205,3	208,3
analogiczny okres roku poprzedniego = 100	101,7	105,8	108,7	110,4	110,1	110,6	106,9	101,4
Bezrobotni nowo zarejestrowani (napływ):								
w tysiącach osób	77,6	57,5	74,1	80,2	83,5	61,7	74,1	74,6
analogiczny okres roku poprzedniego = 100	94,2	100,0	104,0	110,0	107,6	107,2	99,9	92,9
Bezrobotni wyrejestrowani (odpływ):								
w tysiącach osób	59,0	73,7	70,6	66,9	63,5	78,4	77,4	71,6
analogiczny okres roku poprzedniego = 100	94,9	91,5	96,9	105,4	107,7	106,4	109,6	107,0
Płynność bezrobocia (napływ - odpływ) w tysiącach osób ..	18,6	-16,2	3,5	13,3	19,9	-16,7	-3,3	2,9
Stopa bezrobocia (stan w końcu okresu) w %	11,0	10,2	10,4	11,1	12,0	11,2	11,1	11,2

Stopę bezrobocia rejestrowanego obliczono jako stosunek liczby bezrobotnych zarejestrowanych do liczby cywilnej ludności aktywnej zawodowo, tj. bez osób odbywających czynną służbę wojskową oraz pracowników jednostek budżetowych prowadzących działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego.

W latach 2010-2013 stopa bezrobocia w województwie śląskim (według stanu w końcu roku) wykazywała tendencję rosnącą. Stopa bezrobocia rejestrowanego w województwie w kolejnych miesiącach 2013 r. była wyższa niż w analogicznych okresach ub. roku. W końcu grudnia 2013 r. stopa bezrobocia dla kraju wyniosła 13,4% i nie zmieniła się w odniesieniu do zanotowanego przed rokiem, ale była wyższa o 1,0 p. proc. w porównaniu ze stanem w końcu 2010 r. W województwie śląskim w końcu 2013 r. stopa bezrobocia rejestrowanego ukształtowała się na poziomie 11,2% i była

o 0,1 p. proc. wyższa niż rok wcześniej oraz o 1,2 p. proc. wyższa niż w końcu 2010 r. Województwo śląskie należy do grupy województw o niskiej stopie bezrobocia. W rankingu województw, województwo śląskie pod względem stopy bezrobocia znalazło się na 3 miejscu. Niższą stopę bezrobocia odnotowano w województwach wielkopolskim (9,6%) i mazowieckim (11,0%).

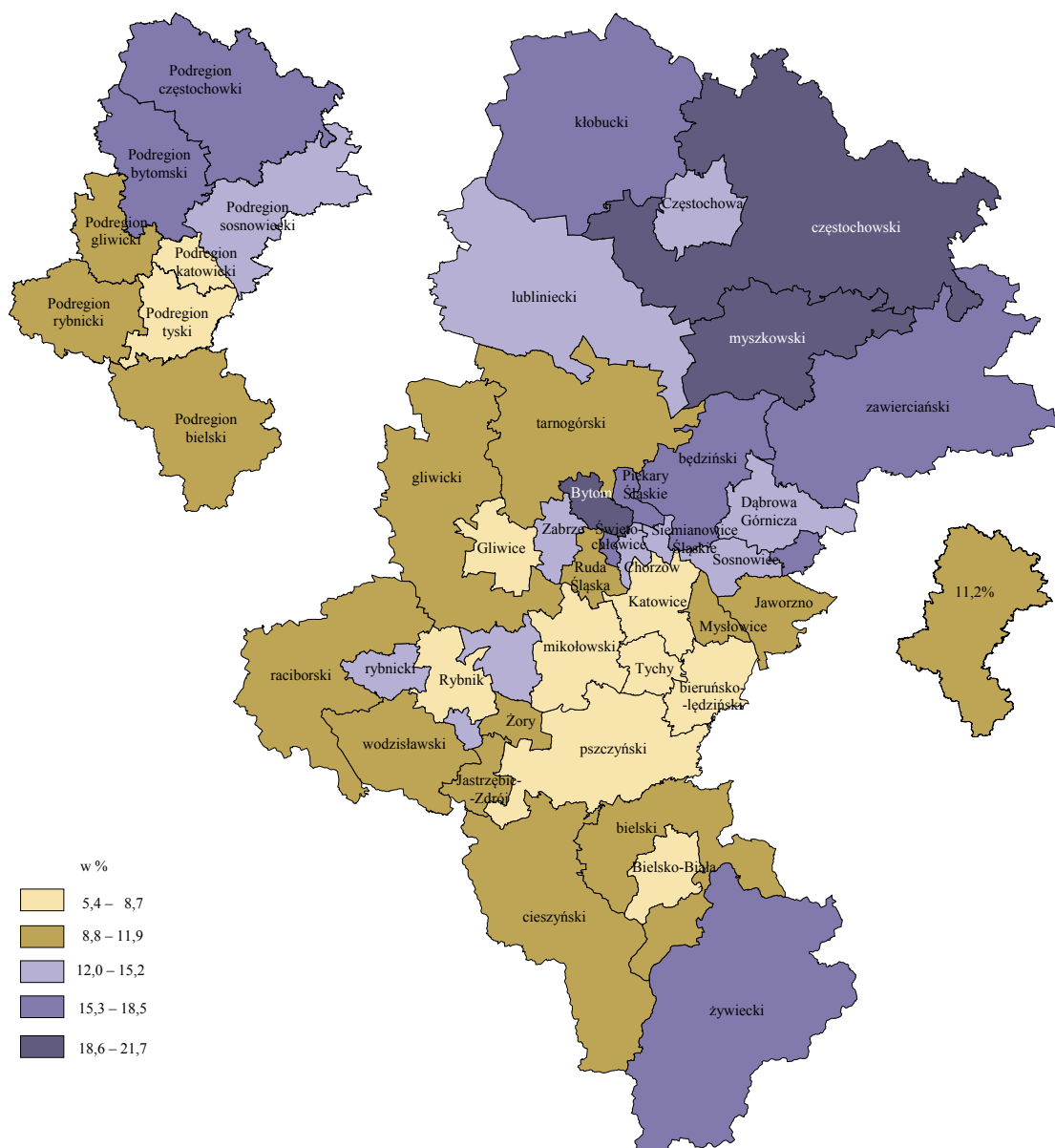
Wykres 20. **Stopa bezrobocia rejestrowanego**
Stan w dniu 31 XII

Wzrost stopy bezrobocia rejestrowanego w skali roku odnotowano w dwudziestu dwóch powiatach i zawierał się on w granicach od 0,1 p. proc. (powiat mikołowski) do 1,2 p. proc. (powiat częstochowski). Największy wzrost stopy bezrobocia notowano w powiecie częstochowskim (o 1,2 p. proc.) oraz w Bytomiu, Jastrzębiu-Zdroju i powiecie rybnickim (po 0,8 p. proc.). W powiecie bieruńsko-łędzkim stopa

bezrobocia utrzymała się na poziomie sprzed roku i wyniosła 6,0%. Spadek stopy bezrobocia zanotowano w trzynastu powiatach, w tym największy w Jaworznie (o 0,8 p. proc.). Nadal obserwowano dość duże terytorialne zróżnicowanie stopy bezrobocia w województwie. Rozpiętość pomiędzy najniższą i najwyższą wartością stopy bezrobocia w powiatach wyniosła 16,3 p. proc. i w skali roku zwiększyła się o 1,0 p. proc. Najwyższą stopę bezrobocia odnotowano w powiecie częstochowskim (21,7%), Bytomiu (20,7%) oraz powiecie myszkowskim (20,1%), natomiast najniższą – w Katowicach (5,4%), powiecie bieruńsko-lędzińskim (6,0%), Bielsku-Białej (6,4%) i Tychach (6,8%).

Wykres 21. Stopa bezrobocia rejestrowanego w województwie śląskim według podregionów i powiatów w 2013 r.

Stan w dniu 31 XII

W 2013 r. w województwie śląskim liczba nowo zarejestrowanych bezrobotnych wyniosła 293,8 tys. osób i była większa niż przed rokiem (o 4,3 tys., tj. o 1,5%), ale mniejsza w porównaniu z zanotowaną w 2010 r. (o 40,0 tys., tj. o 12,0%).

Liczną grupę stanowiły osoby rejestrujące się po raz kolejny, a ich odsetek w ogólnej liczbie nowo zarejestrowanych bezrobotnych zwiększył się w stosunku do 2012 r. (o 0,4 p. proc.) i wyniósł 77,6%. W skali roku wzrósł udział osób zamieszkałych na wsi (do 20,0%, tj. o 0,9 p. proc.) oraz absolwentów (do 10,5%, tj. o 0,1 p. proc.). Zwiększył się również odsetek osób dotychczas pracujących (do 80,8%, tj. o 0,5 p. proc.), w tym osób zwolnionych z przyczyn dotyczących zakładów pracy (do 6,8%, tj. o 2,9 p. proc.).

Z ewidencji bezrobotnych w województwie śląskim w ciągu 2013 r. skreślono 290,9 tys. osób, tj. o 7,7% więcej niż przed rokiem, ale o 9,4% mniej niż w analogicznym okresie 2010 r. Główną przyczynę wyrejestrowania było podjęcie pracy, w wyniku którego z rejestru bezrobotnych skreślono 127,3 tys. osób (wobec 111,4 tys. przed rokiem). Udział tej kategorii bezrobotnych w ogólnej liczbie wyrejestrowanych zwiększył się w ujęciu rocznym o 2,5 p. proc. do 43,7%. Zmiany odnotowano również w strukturze osób wykreślonych z ewidencji m.in. w przypadku osób, które rozpoczęły staż lub szkolenie u pracodawców (ich odsetek wzrósł do 10,0%, tj. o 0,7 p. proc.) Zmniejszył się udział osób, które: utraciły status bezrobotnego w wyniku niepotwierdzenia gotowości do pracy (ich odsetek obniżył się do 32,8%, tj. o 3,1 p. proc.), dobrowolnie zrezygnowały z statusu bezrobotnego (do 3,8%, tj. o 0,2 p. proc.) i odmówiły bez uzasadnionej przyczyny przyjęcia propozycji odpowiedniej pracy lub innej formy pomocy (do 1,6%, tj. o 0,2 p. proc.).

Liczba nowo zarejestrowanych bezrobotnych w ciągu 2013 r. w województwie śląskim przewyższała liczbę osób wyrejestrowanych z ewidencji o 2,8 tys. Podobna sytuacja wystąpiła w 2012 r., przy czym różnica pomiędzy napływem a odpływem bezrobotnych była prawie 7-krotnie wyższa i wyniosła 19,3 tys. Relacja nowo zarejestrowanych do wyłączonych z ewidencji wyniosła 101,0% (w kraju – 100,8%). W 2013 r. wskaźnik ten był niższy niż przed rokiem zarówno w województwie, jak i w kraju.

W ciągu 2013 r. do powiatowych urzędów pracy województwa śląskiego zgłoszono 105,3 tys. ofert pracy, tj. o 7,9% więcej niż rok wcześniej, ale o 8,7% mniej niż w 2010 r. W latach 2010-2013 liczba ofert pracy w województwie śląskim (według stanu w końcu roku) wykazywała tendencję rosnącą. W końcu grudnia 2013 r. w urzędach pracy zanotowano 5558 wolnych miejsc pracy i aktywizacji zawodowej, z czego 31,2% było niewykorzystanych dłużej niż 30 dni. Liczba oferowanych miejsc pracy wzrosła w porównaniu z końcem 2012 r. oraz 2010 r. odpowiednio o: 17,1% i 34,0%. Na 1 ofertę pracy przypadało 37 bezrobotnych (wobec 43 osób przed rokiem). Wskaźnik ten był prawie 2-krotnie niższy niż w kraju. Liczba bezrobotnych przypadająca na 1 ofertę pracy w województwie śląskim była najniższa w porównaniu z liczbą w pozostałych województwach. Biorąc pod uwagę przekrój terytorialny województwa śląskiego według powiatów, najmniej bezrobotnych na 1 ofertę pracy zanotowano w Tychach (8 osób na 1 ofertę) i Świętochłowicach (9 osób). Najtrudniejsza sytuacja miała miejsce w powiatach częstochowskim i będzińskim, gdzie na 1 ofertę przypadało odpowiednio 754 i 751 osób bezrobotnych.

■ BADANIE AKTYWNOŚCI EKONOMICZNEJ LUDNOŚCI

Dane o aktywności ekonomicznej ludności w wieku 15 lat i więcej opracowano na podstawie reprezentacyjnego Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności (BAEL), prowadzonego w cyklu kwartalnym. Badaniem objęte są osoby będące członkami gospodarstw domowych w wylosowanych mieszkaniach. Prezentowane wyniki BAEL zostały uogólnione w oparciu o bilanse ludności opracowane na podstawie NSP'2011. Ponadto uwzględniono zmiany metodologiczne, wyłączając z zakresu badania osoby przebywające poza gospodarstwem domowym 12 miesięcy i więcej (do II kwartału 2012 r. było to powyżej 3 miesięcy).

Według wyników Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności (BAEL) w IV kwartale 2013 r. w województwie śląskim w porównaniu z IV kwartałem 2012 r. odnotowano:

- obniżenie zbiorowości aktywnych zawodowo, w tym liczby pracujących,
- zwiększenie wskaźnika zatrudnienia, w tym dla kobiet,
- zmniejszenie obciążenia osób pracujących osobami niepracującymi,
- zmniejszenie liczby bezrobotnych oraz stopy bezrobocia,
- zmniejszenie liczby biernych zawodowo.

W IV kwartale 2013 r. w województwie śląskim liczba ludności w wieku 15 lat i więcej wyniosła 3916 tys. osób i obniżyła w porównaniu z analogicznym okresem 2012 r. o 1,4% (w kraju utrzymała się na zbliżonym poziomie), natomiast wzrosła w relacji do IV kwartału 2010 r. o 3,2% (w kraju o 0,2%). W IV kwartale 2013 r. ludność aktywna zawodowo w województwie śląskim liczyła 2107 tys. osób i stanowiła 53,8% ogółu ludności w wieku 15 lat i więcej (w kraju 56,1%). Zbiorowość biernych zawodowo liczyła 1809 tys. osób. Biorąc pod uwagę IV kwartał w latach 2010-2012 liczba aktywnych zawodowo oraz biernych zawodowo wykazywała tendencję rosnącą. W relacji do IV kwartału 2012 r. populacja aktywnych zawodowo zmniejszyła się o 17 tys., tj. o 0,8% (w kraju wzrosła o 0,1%) oraz biernych zawodowo o 37 tys. osób, tj. o 2,0% (w kraju o 0,3%). Wśród aktywnych zawodowo obniżyła się liczba pracujących o 5 tys. (o 0,3%) oraz bezrobotnych o 12 tys. osób (o 5,7%). W porównaniu z IV kwartałem 2010 r. liczba aktywnych zawodowo zwiększyła się o 115 tys. osób, tj. o 5,8% (w kraju o 1,5%) oraz biernych zawodowo o 6 tys., tj. o 0,3% (w kraju obniżyła się o 1,5%). Zbiorowość pracujących i bezrobotnych wzrosła odpowiednio o: 91 tys. osób (5,0%) i 24 tys. osób (13,7%).

Tabl. 8. Aktywność ekonomiczna ludności w wieku 15 lat i więcej w IV kwartale

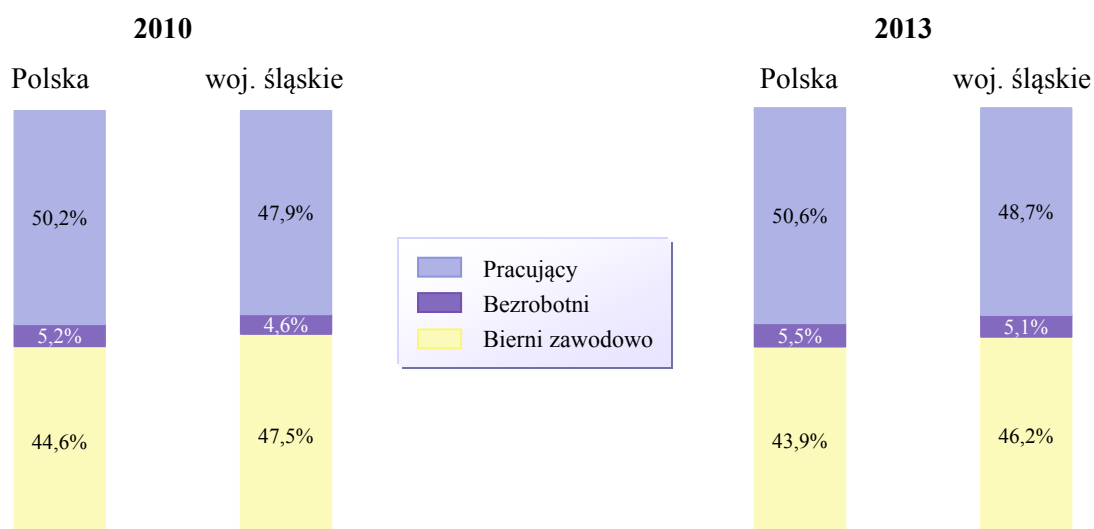
Wyszczególnienie	2010	2012	2013
POLSKA			
O g ó ł e m w tys.	30979	31050	31035
Aktywni zawodowo w tys.	17153	17394	17414
pracujący	15557	15636	15713
bezrobotni	1597	1757	1700
Bierni zawodowo w tys.	13826	13656	13621
Współczynnik aktywności zawodowej w %	55,4	56,0	56,1
Wskaźnik zatrudnienia w %	50,2	50,4	50,6
Stopa bezrobocia w %	9,3	10,1	9,8

Tabl. 8. Aktywność ekonomiczna ludności w wieku 15 lat i więcej w IV kwartale (dok.)

Wyszczególnienie	2010	2012	2013
WOJ. ŚLĄSKIE			
O g ó l e m w tys.	3796	3970	3916
Aktywni zawodowo w tys.	1992	2124	2107
pracujący	1817	1913	1908
bezrobotni	175	211	199
Bierni zawodowo w tys.	1803	1846	1809
Współczynnik aktywności zawodowej w %	52,5	53,5	53,8
Wskaźnik zatrudnienia w %	47,9	48,2	48,7
Stopa bezrobocia w %	8,8	9,9	9,4

Struktura ludności według statusu na rynku pracy w IV kwartale ostatnich czterech latach przedstawiała się podobnie. W IV kwartale 2013 r. w porównaniu z IV kwartałem 2012 r. udział bezrobotnych oraz biernych zawodowo w ogólnej liczbie ludności w wieku 15 lat i więcej zmniejszył się odpowiednio o: 0,2 p. proc. i 0,3 p. proc., natomiast udział pracujących zwiększył się o 0,5 p. proc. W relacji do IV kwartału 2010 r. odnotowano wzrost udziału pracujących (o 0,8 p. proc) oraz bezrobotnych (o 0,5 p. proc.), natomiast spadek udziału biernych zawodowo (o 1,3 p. proc.).

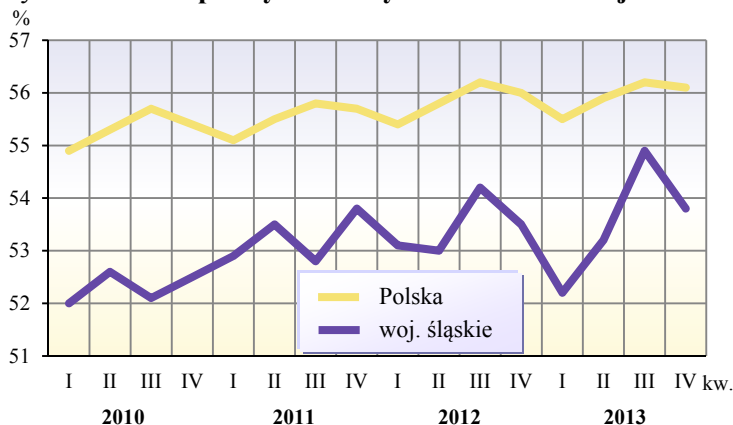
Wykres 22. Struktura ludności w wieku 15 lat i więcej według statusu na rynku pracy w IV kwartale

W IV kwartale 2013 r. współczynnik aktywności zawodowej osób w wieku 15 lat i więcej wyniósł 53,8% (w kraju 56,1%) i był wyższy dla mężczyzn niż dla kobiet (60,5% wobec 47,5%), podobnie w kraju (64,4% wobec 48,5%). W porównaniu z IV kwartałem 2012 r. oraz IV kwartałem 2010 r. odnotowano wzrost współczynnika aktywności zawodowej odpowiednio o: 0,3 p. proc. i 1,3 p. proc. Biorąc pod uwagę grupy wieku najwyższy współczynnik aktywności zawodowej odnotowano dla osób w wieku 35-44 lata (88,8%). Najwyższy poziom aktywności zawodowej odnotowano wśród osób z wykształceniem wyższym (79,9%), natomiast najniższy z wykształceniem gimnazjalnym i niższym (14,9%).

Współczynnik aktywności zawodowej obliczono jako udział aktywnych zawodowo (ogółem lub danej grupy) w liczbie ludności (ogółem lub danej grupy).

Wykres 23. Współczynnik aktywności zawodowej

o 5,0% (w kraju o 1,0%), zwiększyła się liczba pracujących kobiet (o 7,0%) oraz mężczyzn (o 3,5%).

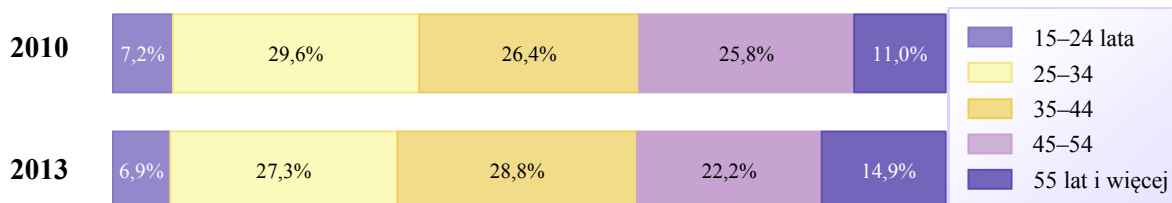
W IV kwartale 2013 r. pracowało 1908 tys. osób, w tym 1049 tys. mężczyzn i 859 tys. kobiet. W relacji do IV kwartału 2012 r. zmniejszyła się liczba pracujących o 0,3% (w kraju wzrosła o 0,5%). Liczba pracujących kobiet pozostała na niezmiennym poziomie, natomiast obniżyła się liczba pracujących mężczyzn (o 0,6%). W porównaniu z IV kwartałem 2010 r. wzrosła zbiorowość pracujących

Do **pracujących** zaliczono wszystkie osoby w wieku 15 lat i więcej, które w okresie badanego tygodnia:

- wykonywały, przez co najmniej 1 godzinę, pracę przynoszącą zarobek lub dochód, tzn. były zatrudnione w charakterze pracownika najemnego, pracowały we własnym (lub dzierżawionym) gospodarstwie rolnym lub prowadziły własną działalność gospodarczą poza rolnictwem albo pomagały (bez wynagrodzenia) w prowadzeniu rodzinnego gospodarstwa w rolnictwie lub rodzinnej działalności gospodarczej poza rolnictwem;
- formalnie miały pracę, ale jej nie wykonywały (np. z powodu choroby, urlopu, przerwy w działalności zakładu, trudnych warunków atmosferycznych) jeżeli przerwa w pracy wynosiła mniej niż 3 miesiące; jeśli przerwa w pracy wynosiła ponad 3 miesiące, dodatkowym kryterium w BAEL w przypadku pracowników najemnych (zatrudnieni na podstawie stosunku pracy oraz osoby wykonujące prace nakładczą) był fakt otrzymywania co najmniej 50% dotychczasowego wynagrodzenia.

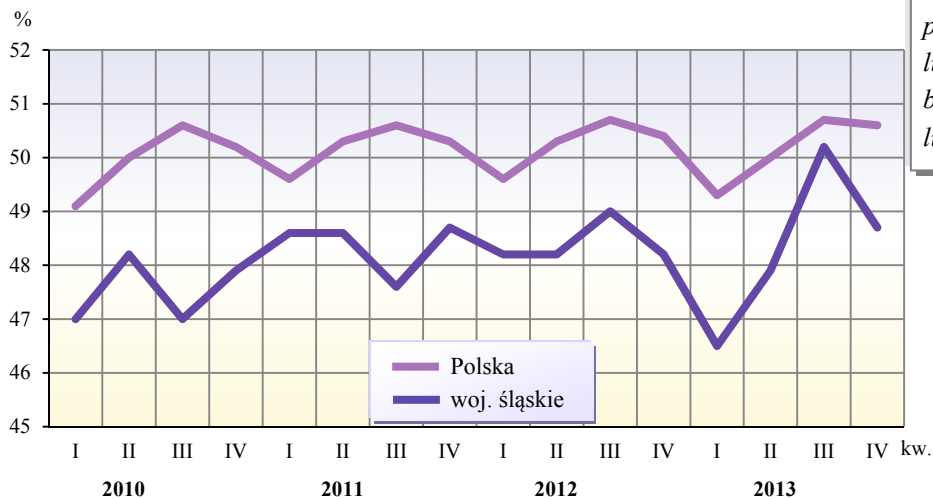
W IV kwartale 2013 r. pracujący stanowili 48,7% ogółu ludności w wieku 15 lat i więcej (w kraju 50,6%). Wyższy wskaźnik zatrudnienia odnotowano dla mężczyzn (55,4%) niż dla kobiet (42,5%). W ujęciu rocznym poziom zaangażowania zawodowego zwiększył się o 0,5 p. proc., przy czym kobiet o 1,0 p. proc., natomiast poziom zaangażowania mężczyzn zmniejszył się o 0,1 p. proc. W relacji do IV kwartału 2010 r. wystąpił wzrost wskaźnika zatrudnienia o 0,8 p. proc. (w kraju o 0,4 p. proc.), przy czym kobiet zwiększył się o 2,0 p. proc., natomiast dla mężczyzn zanotowano spadek wskaźnika o 0,5 p. proc.

Wykres 24. Struktura pracujących według wieku w województwie śląskim w IV kwartale

W IV kwartale 2013 r. w strukturze pracujących według poziomu wykształcenia dominowały osoby z wykształceniem policealnym i średnim zawodowym (32,2%) oraz wyższym (31,1%). Najmniej pracujących legitymowało się wykształceniem gimnazjalnym i niższym (3,7%). Pracujące kobiety były lepiej wykształcone niż mężczyźni. Średnim i wyższym poziomem wykształcenia legitymowało się ponad 79% pracujących kobiet wobec ponad 65% pracujących mężczyzn o takim samym poziomie wykształcenia. Na każdym poziomie wykształcenia wskaźnik zatrudnienia dla mężczyzn był wyższy niż dla kobiet.

Wykres 25. Wskaźnik zatrudnienia

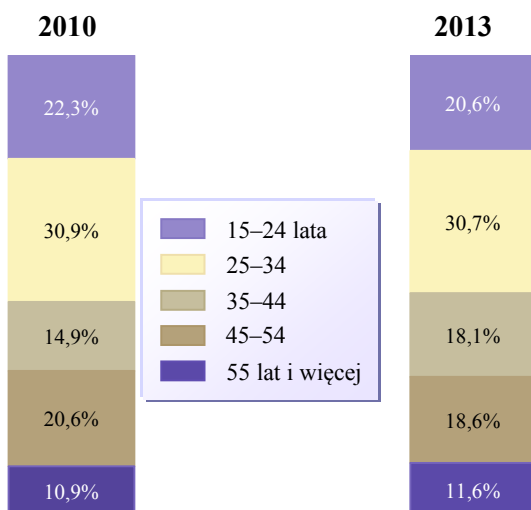

Wskaźnik zatrudnienia obliczono jako udział pracujących (ogółem lub danej grupy) w liczbie ludności (ogółem lub danej grupy).

Zbiorowość bezrobotnych w IV kwartale 2013 r. liczyła 199 tys. osób i w porównaniu z analogicznym okresem 2012 r. nastąpił spadek ogólnej liczby bezrobotnych o 5,7% (w kraju o 3,2%), w tym spadek bezrobotnych mężczyzn o 5 tys. (o 4,9%) i kobiet o 8 tys. (o 7,3%). W relacji do IV kwartału 2010 r. odnotowano wzrost liczby bezrobotnych ogółem o 13,7% (w kraju o 6,4%). Populacja bezrobotnych mężczyzn i kobiet wzrosła odpowiednio o: 16,9% i 8,6%.

Bezrobotni to osoby w wieku 15-74 lata, które spełniły jednocześnie trzy warunki: w okresie badanego tygodnia nie były osobami pracującymi, w ciągu 4 tygodni (wliczając jako ostatni tydzień badany) aktywnie poszukiwały pracy oraz były gotowe podjąć pracę w ciągu dwóch tygodni następujących po tygodniu badanym. Do bezrobotnych zaliczono także osoby, które znalazły pracę i oczekiwały na jej rozpoczęcie w okresie 3 miesięcy oraz były gotowe tę pracę podjąć.

Wykres 26. Struktura bezrobotnych według wieku w województwie śląskim w IV kwartale

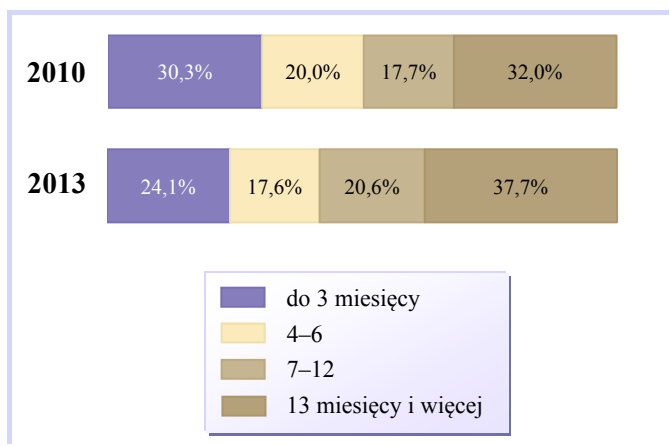
Biorąc pod uwagę poziom wykształcenia dominowały osoby z wykształceniem zasadniczym zawodowym (30,7%). Osoby z wykształceniem policealnym i średnim zawodowym stanowiły 28,6%, wyższym 18,6%. Najmniej liczną grupę tworzyły osoby z wykształceniem średnim ogólnokształcącym 10,6%.

Przeciętny czas poszukiwania pracy przez osoby bezrobotne w IV kwartale 2013 r. wyniósł 12,6 miesięcy, a 12,1 miesięcy w IV kwartale 2012 r. (w IV kwartale 2013 r. w kraju 12,2). Przeciętnie krócej trwało poszukiwanie pracy przez kobiety (12,4 miesięcy) niż mężczyzn (12,8 miesięcy).

W kraju również krócej poszukiwały pracy kobiety (12,0 miesięcy) niż mężczyźni (12,4 miesięcy).

W województwie śląskim liczba bezrobotnych poszukujących pracy przez okres dłuższy niż 1 rok wyniosła 75 tys. osób. Udział tej grupy w ogólnej liczbie bezrobotnych wyniósł 37,7% (37,4% w IV kwartale 2012 r.).

Wykres 27. **Struktura bezrobotnych według okresu poszukiwania pracy w województwie śląskim w IV kwartale**

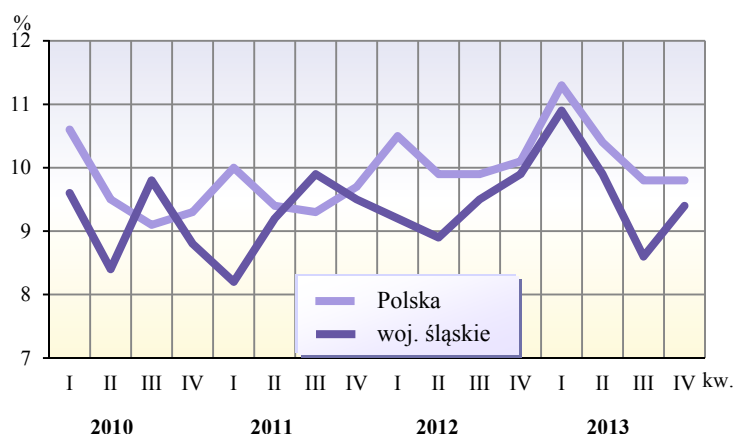

Stopa bezrobocia w IV kwartale 2013 r. ukształtowała się na poziomie 9,4% (w kraju 9,8%) i była niższa w porównaniu z IV kwartałem 2012 r. o 0,5 p. proc. (w kraju o 0,3 p. proc.), natomiast w porównaniu z IV kwartałem 2010 r. wzrosła o 0,6 p. proc. (w kraju o 0,5 p. proc.).

W IV kwartale 2013 r. stopa bezrobocia dla kobiet była wyższa niż dla mężczyzn (10,5% wobec 8,5%). Bezrobociem najbardziej zagrożone były osoby o niskim poziomie wykształcenia.

Wykres 28. **Stopa bezrobocia**

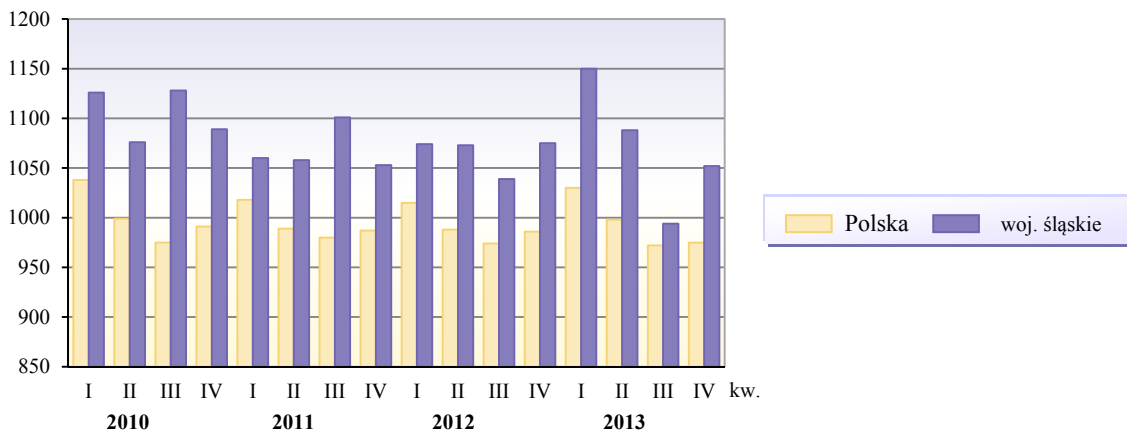
Stopę bezrobocia obliczono jako udział bezrobotnych (ogółem lub danej grupy) w liczbie ludności aktywnej zawodowo (ogółem lub danej grupy).

Najwyższą stopę bezrobocia odnotowano dla osób z wykształceniem gimnazjalnym i niższym (24,7%), natomiast najniższą wśród osób z wykształceniem wyższym (5,9%). Bezrobocie dotyczyło w największym stopniu ludzi młodych, stopa bezrobocia dla osób w wieku 15-24 lata wyniosła 23,7% i była ponad 2,5-krotnie wyższa niż dla całej populacji.

Zbiorowość biernych zawodowo w IV kwartale 2013 r. liczyła 1809 tys. osób i stanowiła 46,2% ludności w wieku 15 lat i więcej (w kraju 43,9%). W relacji do IV kwartału 2012 r. obniżyła się liczba biernych zawodowo o 2,0% , natomiast w relacji do IV kwartału 2010 r. wzrosła o 0,3%. Wśród ogółu biernych zawodowo przeważały kobiety (58,7%). Na 1000 osób pracujących przypadało 1052 osób niepracujących, tj. bezrobotnych i biernych zawodowo (w kraju 975 osób). W IV kwartale 2010 r. obciążenie osób pracujących osobami niepracującymi wyniosło 1089 osób (w kraju 991 osób), a w IV kwartale 2012 r. 1075 osób (w kraju 986).

Wykres 29. Liczba osób niepracujących na 1000 osób pracujących

Populacja biernych zawodowo nieposzukujących pracy w IV kwartale 2013 r. liczyła 1801 tys. osób (99,6%), tj. mniej niż w IV kwartale 2012 r. (o 1,5%). Najczęstszymi przyczynami bierności były:

- emerytura (50,3% nieposzukujących pracy),
- nauka, uzupełnienie kwalifikacji (16,7%),
- choroba, niesprawność (13,8%),
- obowiązki rodzinne związane z prowadzeniem domu (12,8%).

Spośród ogólnej liczby biernych zawodowo uprzednio pracowało 1397 tys., tj. 77,2%. Głównymi przyczynami zaprzestania pracy były: emerytura, renta (68,7% uprzednio pracujących), likwidacja zakładu pracy lub stanowiska pracy (7,7%) oraz inne względy rodzinne lub osobiste (3,7%).

Dane prezentujące rynek pracy w województwie śląskim znajdują się w następujących publikacjach i opracowaniach, udostępnionych na stronie internetowej Urzędu:

- „Komunikat o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa śląskiego” – opracowanie sygnałne dostępne co miesiąc,
- „Biuletyn statystyczny województwa śląskiego” – publikacja dostępna co kwartał,
- „Aktywność ekonomiczna ludności w województwie śląskim” – opracowanie sygnałne dostępne co kwartał,

jak również w Banku Danych Lokalnych (moduł – dane krótkookresowe).

WYNAGRODZENIA

Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw w 2013 r. w województwie śląskim ukształtowało się na poziomie wyższym niż rok wcześniej. Zmniejszył się czas przepracowany przez zatrudnionych w sektorze przedsiębiorstw, wzrosło natomiast średnie wynagrodzenie za godzinę pracy.

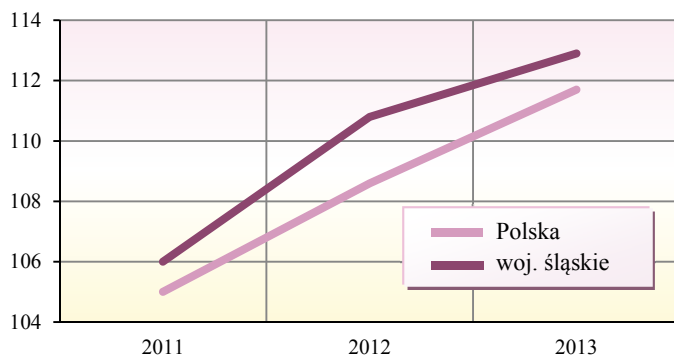
Tabl. 9. **Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw**

Wyszczególnienie	2010	2012	2013		
	w złotych		2010 = 100	2012 = 100	
Polska	3434,62	3728,36	3837,20	111,7	102,9
Woj. śląskie	3675,31	4073,23	4151,07	112,9	101,9
M. Katowice.....	4703,27	5309,69	5426,75	115,4	102,2

W latach 2011-2013 w województwie śląskim odnotowano systematyczny spadek dynamiki przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto w ujęciu rocznym (z 106,0% w 2011 r. do 101,9% w 2013 r.). Województwo śląskie zajmuje drugie miejsce w kraju, po województwie mazowieckim, pod względem wysokości przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw. Relacja tego wynagrodzenia do średniej krajowej w 2013 r. wyniosła 108,2% i pogorszyła się w porównaniu z rokiem poprzednim o 1,0 p. proc., natomiast poprawiła się w odniesieniu do 2010 r. – o 1,2 p. proc.

***Przeciętne wynagrodzenie brutto** to stosunek sumy wynagrodzeń osobowych brutto, honorariów wypłaconych niektórym grupom pracowników za prace wynikające z umowy o pracę, wypłat z tytułu udziału w zysku do podziału lub w nadwyżce bilansowej w spółdzielniach oraz dodatkowych wynagrodzeń rocznych dla pracowników jednostek sfery budżetowej do przeciętnej liczby zatrudnionych w danym okresie, po wyeliminowaniu osób wykonujących pracę nakładczą oraz zatrudnionych za granicą.*

Wykres 30. **Dynamika przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw**
przeciętne miesięczne 2010 = 100

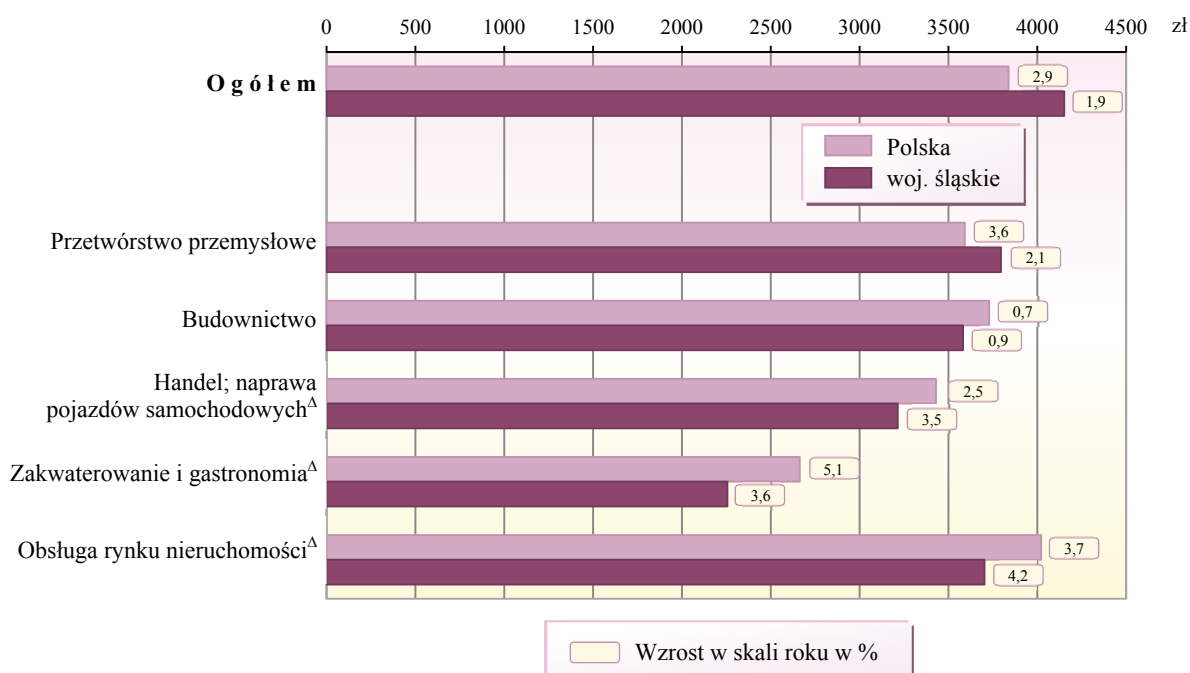
W 2013 r. w województwie śląskim przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw osiągnęło poziom 4151,07 zł i było wyższe niż w roku poprzednim o 1,9%. W kraju przeciętne miesięczne wynagrodzenie w sektorze przedsiębiorstw wyniosło 3837,20 zł i wzrosło o 2,9% w odniesieniu do zanotowanego przed rokiem.

Tabl. 10. **Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw w województwie śląskim**

Sekcje	2012				2013				w zł
	I-III	I-VI	I-IX	I-XII	I-III	I-VI	I-IX	I-XII	
	analogiczny okres roku poprzedniego = 100								
O g ó ł e m	105,9	104,8	103,7	104,5	101,9	100,8	101,7	101,9	4151,07
w tym:									
Przemysł	106,3	105,4	103,9	105,0	101,8	99,9	101,1	101,5	4681,39
górnictwo i wydobywanie	105,4	105,1	102,2	105,2	105,7	101,2	102,1	101,7	6809,92
przetwórstwo									
przemysłowe	106,5	105,2	104,6	104,7	98,8	98,8	100,9	102,1	3794,94
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ	106,2	105,9	103,8	104,7	107,6	105,1	105,5	104,3	6359,59
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ	105,1	101,4	101,7	101,5	102,0	102,2	102,4	102,6	3875,95
Budownictwo	108,0	102,8	101,8	101,7	98,3	100,4	101,5	100,9	3582,00
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	105,8	104,9	104,8	103,9	102,2	102,5	102,6	103,5	3214,32
Transport i gospodarka magazynowa	99,2	103,5	104,3	104,4	101,1	100,7	101,1	100,9	3286,67
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	107,3	106,2	107,5	107,2	105,3	104,4	103,5	103,6	2255,33
Informacja i komunikacja ...	99,4	96,5	97,4	97,3	97,3	101,1	101,9	101,6	4853,46
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	105,3	105,8	104,9	105,4	103,1	103,6	104,3	104,2	3702,40
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna ^a	98,7	99,2	99,3	98,7	102,2	103,7	104,8	104,2	4732,97
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	104,7	102,9	104,1	107,2	109,2	109,5	108,4	107,6	2353,74

a Nie obejmuje działów: Badania naukowe i prace rozwojowe oraz Działalność weterynaryjna.

W 2013 r. w porównaniu z rokiem poprzednim wzrost przeciętnych miesięcznych wynagrodzeń brutto wystąpił we wszystkich sekcjach sektora przedsiębiorstw, z wyjątkiem pozostałej działalności usługowej. Największy wzrost wynagrodzeń odnotowano w: administrowaniu i działalności wspierającej (o 7,6%), wytwarzaniu i zaopatrywaniu w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę (o 4,3%), obsłudze rynku nieruchomości oraz w działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej (po 4,2%).

Wykres 31. **Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw w wybranych sekcjach w 2013 r.**

W 2013 r. najwyższe przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w województwie śląskim zanotowano w sekcjach: górnictwo i wydobywanie oraz wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę, były one wyższe od przeciętnego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw odpowiednio o: 64,1% i 53,2%. Najniższe przeciętne wynagrodzenia odnotowano natomiast w zakwaterowaniu i gastronomii oraz w administrowaniu i działalności wspierającej – poniżej średniej wojewódzkiej odpowiednio o: 45,7% i 43,3%.

Zatrudnieni w jednostkach sektora przedsiębiorstw w województwie śląskim przepracowali ogółem w 2013 r. 1273,5 mln godzin, tj. o 2,0% mniej niż przed rokiem. Najwięcej godzin przepracowano w sekcjach przetwórstwo przemysłowe – 499,0 mln (39,2% ogólnej ich liczby) oraz górnictwo i wydobywanie – 194,3 mln (15,3%), natomiast najmniej m.in. w sekcjach zakwaterowanie i gastronomia – 18,0 mln (1,4%) oraz informacja i komunikacja – 19,4 mln (1,5%).

Przeciętne wynagrodzenie godzinowe brutto w tym okresie ukształtowało się na poziomie 28,68 zł. W porównaniu z 2012 r. zaobserwowano wzrost wynagrodzenia za godzinę pracy o 2,3%. Najwyższe wynagrodzenie za przepracowaną godzinę otrzymywali zatrudnieni w sekcji górnictwo i wydobywanie – 48,96 zł, a najniższe w sekcji zakwaterowanie i gastronomia – 14,99 zł.

Dane prezentujące przeciętne wynagrodzenia brutto w województwie śląskim znajdują się w następujących publikacjach i opracowaniach udostępnionych na stronie internetowej Urzędu:

- „Komunikat o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa śląskiego” – opracowanie sygnałne dostępne co miesiąc,
 - „Biuletyn statystyczny województwa śląskiego” – publikacja dostępna co kwartał, jak również w Banku Danych Lokalnych (moduł – dane krótkookresowe).
-

ŚWIADCZENIA SPOŁECZNE

W województwie śląskim, w 2013 r. przeciętna miesięczna liczba emerytów i rencistów z Zakładu Ubezpieczeń Społecznych i Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego ukształtowała się na poziomie niższym niż rok wcześniej. Odnotowano wzrost przeciętnej miesięcznej emerytury i renty brutto, przy czym w wyższym stopniu wzrosły świadczenia wypłacane przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych niż Kasę Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego.

W 2013 r., w województwie śląskim przeciętna liczba emerytów i rencistów wyniosła 1153,3 tys. osób i była niższa niż w roku poprzednim o 7,6 tys. osób (o 0,7%) oraz o 33,2 tys. osób (o 2,8%) w porównaniu z 2010 r. Tendencja spadkowa w zakresie liczby osób pobierających świadczenia w formie emerytury i renty utrzymuje się od 2010 r. W kraju przeciętna miesięczna liczba emerytów i rencistów wyniosła 8552,7 tys. osób i była niższa w porównaniu z rokiem poprzednim i 2010, odpowiednio o: 83,7 tys. osób (o 1,0%) i 313,3 tys. osób (o 3,5%).

Tabl. 11. Świadczenia społeczne

Wyszczególnienie	2010	2012	2013		
	w liczbach bezwzględnych		2010 = 100	2012 = 100	
POLSKA					
Przeciętna miesięczna liczba emerytów i rencistów pobierających w tys.: świadczenia wypłacane przez ZUS ^a	7491,4	7350,7	7307,0	97,5	99,4
rolników indywidualnych	1374,7	1285,7	1245,7	90,6	96,9
Przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto wypłacana przez ZUS ^a w zł	1588,95	1759,85	1855,52	116,8	105,4
w tym emerytura	1698,35	1872,32	1970,39	116,0	105,2
Przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto rolników indywidualnych w zł	954,68	1054,61	1121,52	117,5	106,3
w tym emerytura	996,18	1097,75	1153,87	115,8	105,1
WOJ. ŚLĄSKIE					
Przeciętna miesięczna liczba emerytów i rencistów pobierających w tys.: świadczenia wypłacane przez ZUS	1138,7	1117,5	1112,1	97,7	99,5
rolników indywidualnych	47,8	43,3	41,2	86,2	95,1
Przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto wypłacana przez ZUS w zł	1978,16	2173,90	2287,25	115,6	105,2
w tym emerytura	2068,60	2271,93	2389,75	115,5	105,2
Przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto rolników indywidualnych w zł	1204,18	1307,80	1367,05	113,5	104,5
w tym emerytura	1271,72	1383,66	1441,96	113,4	104,2

^a Łącznie z rentami wypadkowymi finansowanymi z FUS, a wypłacanymi przez MON, MSW oraz MS w zbiegu z emeryturami finansowanymi z budżetu MON, MSW oraz MS, a także wypłatami świadczeń rolnych z MON, MSW oraz MS nieuwzględnionymi w województwie.

Udział świadczeniobiorców Zakładu Ubezpieczeń Społecznych i Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego z terenu województwa śląskiego w ogólnej liczbie emerytów i rencistów w kraju wyniósł 13,5% i wzrósł o 0,1 p. proc. w porównaniu z 2012 r.

Informacje o świadczeniach emerytalnych i rentowych (poza rolnikami indywidualnymi) dotyczą świadczeń wypłacanych w ramach pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych – ze środków Funduszu Ubezpieczeń Społecznych i budżetu państwa (w ramach dotacji celowej oraz od 2007 r. z odrębnego rozdziału wydatków budżetu państwa) i od 2009 r. ze środków zgromadzonych w otwartych funduszach emerytalnych – OFE.

W 2013 r. przeciętna miesięczna liczba świadczeniobiorców z Zakładu Ubezpieczeń Społecznych wyniosła 1112,1 tys. osób, tj. o 0,5% mniej niż w 2012 r. oraz o 2,3% mniej niż w 2010 r. Przeciętna miesięczna liczba emerytów pobierających świadczenia z Zakładu Ubezpieczeń Społecznych wyniosła 744,5 tys. osób (66,9% ogółem świadczeniobiorców ZUS) i pozostała na poziomie podobnym jak w 2012 r. Liczba pobierających renty z tytułu niezdolności do pracy

wyniosła 146,8 tys. osób (13,2% ogółem świadczeniobiorców ZUS) i obniżyła się o 3,8% w relacji do 2012 r. Natomiast liczba pobierających renty rodzinne wyniosła 220,9 tys. osób i była wyższa o 0,1% niż przed rokiem (19,9% ogółem świadczeniobiorców ZUS).

Tabl. 12. Świadczenia społeczne w województwie śląskim

Wyszczególnienie	2012				2013			
	I-III	I-VI	I-IX	I-XII	I-III	I-VI	I-IX	I-XII
Przeciętna miesięczna liczba emerytów i rencistów w tys.	1162,9	1162,1	1161,6	1160,9	1156,9	1156,0	1154,7	1153,3
analogiczny okres poprzedniego roku = 100	98,7	98,7	98,9	99,0	99,5	99,5	99,4	99,3
pobierających świadczenia wypłacane przez ZUS	1118,7	1118,2	1118,0	1117,5	1114,9	1114,3	1113,3	1112,1
analogiczny okres poprzedniego roku = 100	98,8	98,8	99,0	99,2	99,7	99,7	99,6	99,5
rolników indywidualnych	44,2	43,9	43,6	43,3	42,0	41,7	41,5	41,2
analogiczny okres poprzedniego roku = 100	95,3	95,2	95,1	95,1	94,9	95,0	95,1	95,1
Przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto w zł:								
wypłacana przez ZUS	2127,41	2157,02	2167,15	2173,90	2235,22	2266,57	2278,39	2287,25
analogiczny okres poprzedniego roku = 100	104,6	104,7	104,6	104,7	105,1	105,1	105,1	105,2
rolników indywidualnych	1269,32	1295,75	1303,98	1307,80	1342,24	1360,43	1365,30	1367,05
analogiczny okres poprzedniego roku = 100	103,8	105,0	105,4	105,5	105,7	105,0	104,7	104,5

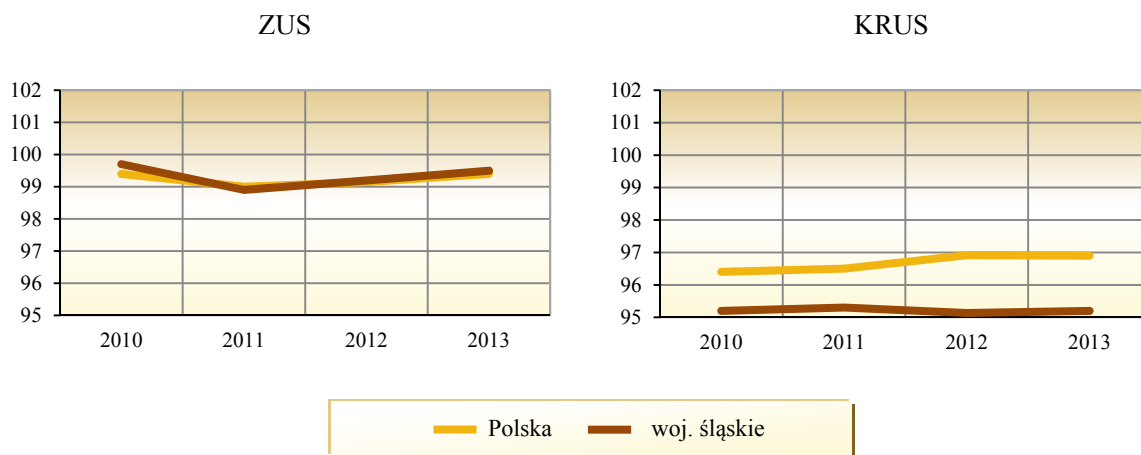
Informacje o świadczeniach emerytalnych i rentowych rolników indywidualnych dotyczą świadczeń wypłacanych przez Kasę Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego ze środków Funduszu Emerytalno-Rentowego i budżetu państwa (w ramach dotacji celowej oraz od 2007 r. z odrębnego rozdziału wydatków budżetu państwa), a także ze środków wypłacanych w ramach pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych, w przypadku gdy rolnicy posiadają uprawnienia do łącznego pobierania świadczeń z tych środków.

Świadczenia emerytalno-rentowe z Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego pobierało 41,2 tys. osób tj. mniej niż w latach 2012 i 2010 (odpowiednio o: 4,9% i 13,8%). Wśród świadczeniobiorców KRUS 34,7 tys. osób pobierało świadczenia emerytalne (84,2% ogółem świadczeniobiorców KRUS), tj. o 5,8% mniej niż w roku poprzednim. Liczba otrzymujących

renty z tytułu niezdolności do pracy oraz liczba pobierających renty rodzinne utrzymały się na poziomie zbliżonym do ubiegłorocznego i stanowiły odpowiednio: 12,9% i 2,6% ogółem świadczeniobiorców KRUS.

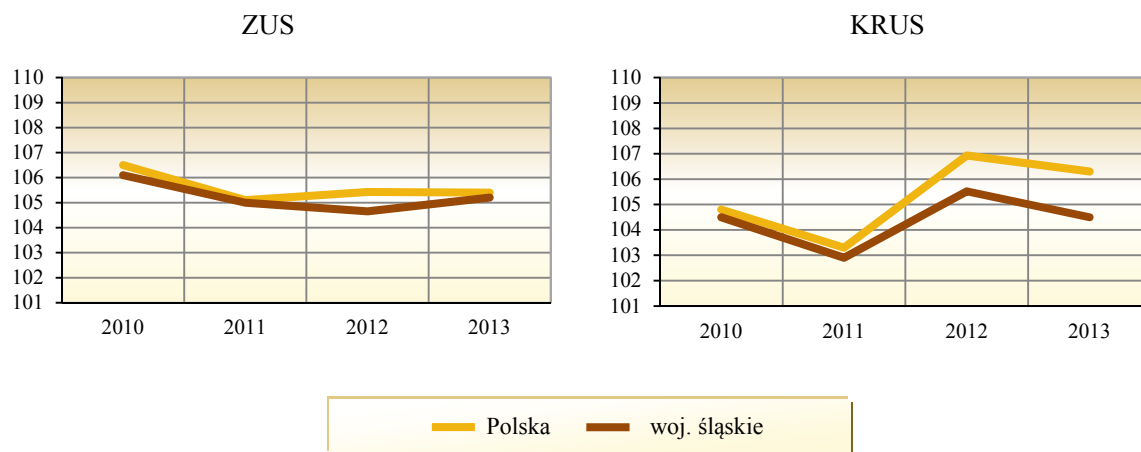
Wykres 32. **Dynamika przeciętnej miesięcznej liczby emerytów i rencistów**

Rok poprzedni = 100

Wykres 33. **Dynamika przeciętnej miesięcznej emerytury i renty brutto**

Rok poprzedni = 100

Świadczenia emerytalno-rentowe obejmują kwotę świadczeń należnych (bieżących oraz wyrównawczych) uwzględniającą zmniejszenia m.in. z tytułu osiągnięcia przychodów z pracy.

W 2013 r. przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto w województwie śląskim wypłacana przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych wyniosła 2287,25 zł i była wyższa zarówno w porównaniu z 2012 r. o 113,35 zł (o 5,2%), jak i w relacji do 2010 r. o 309,09 zł (o 15,6%). W kraju przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto wypłacana z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych wyniosła 1855,52 zł i była wyższa w porównaniu z rokiem poprzednim i 2010 odpowiednio o: 95,67 zł (o 5,4%) i 266,57 zł (o 16,8%). Świadczenie emerytalno-rentowe w województwie śląskim wypłacane przez ZUS było wyższe w porównaniu ze świadczeniem emerytalno-rentowym z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych w kraju o 431,73 zł (o 23,3%). Świadczenia wypłacane przez ZUS w 2013 r. były wyższe w porównaniu z rokiem 2012 i wyniosły: przeciętna miesięczna emerytura brutto – 2389,75 zł (wzrost o 5,2%), przeciętna miesięczna renta rodzinna brutto – 2178,02 zł i przeciętna miesięczna renta brutto z tytułu niezdolności do pracy – 1931,69 zł (wzrost obydwu świadczeń po 5,0%).

Świadczenia emerytalno-rentowe nie obejmują wypłat emerytur i rent realizowanych na mocy umów międzynarodowych.

W 2013 r. przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto w województwie wypłacana przez Kasę Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego wyniosła 1367,05 zł i była wyższa zarówno w porównaniu z 2012 r. o 59,25 zł (o 4,5%), jak i w relacji do 2010 r. o 162,87 zł (o 13,5%). W kraju przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto z KRUS wyniosła 1121,52 zł i była wyższa w porównaniu z rokiem poprzednim i 2010 odpowiednio o 66,91 zł (o 6,3%) i o 166,84 zł (o 17,5%). Świadczenie emerytalno-rentowe w województwie śląskim wypłacane przez KRUS było wyższe w porównaniu ze świadczeniem emerytalno-rentowym w kraju o 245,53 zł (o 21,9%). Przeciętna miesięczna emerytura brutto wyniosła 1441,96 zł i była wyższa o 4,2% w porównaniu z 2012 r. Wysokość przeciętnej miesięcznej renty brutto z tytułu niezdolności do pracy wyniosła 948,91 zł i zwiększyła się o 11,8% w relacji do 2012 r. Przeciętna miesięczna renta rodzinna brutto wyniosła 1120,16 zł i w odniesieniu do roku poprzedniego wzrosła o 4,0%.

Wysokość świadczeń w województwie kształtowała się powyżej średniej krajowej. Pod względem wysokości przeciętnej miesięcznej emerytury i renty brutto z ZUS i z KRUS, województwo plasowało się w obydwu przypadkach na pierwszym miejscu w kraju. Odnotowano wzrost przeciętnej miesięcznej emerytury i renty brutto, przy czym w wyższym stopniu w 2013 roku wzrosły świadczenia wypłacane przez ZUS, niż KRUS.

Dane prezentujące świadczenia społeczne w województwie śląskim znajdują się w publikacji „Biuletyn statystyczny województwa śląskiego” dostępnej co kwartał na stronie internetowej Urzędu, jak również w Banku Danych Lokalnych (moduł – dane krótkookresowe).

CENY

W województwie śląskim w 2013 r. wzrost cen towarów i usług konsumpcyjnych był niższy od notowanego w 2012 r. Ceny w województwie wzrosły w porównaniu z rokiem poprzednim w mniejszym stopniu niż w kraju. Podobnie jak w kraju, wzrost cen wystąpił w większości grup towarów i usług, w tym najwyższy w grupie napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe.

Podstawę do opracowania wskaźników cen towarów i usług konsumpcyjnych stanowi obserwacja cen reprezentantów towarów i usług. Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych obliczono przy przyjęciu systemu wag z roku poprzedzającego rok badany.

Systemy wag w zakresie poszczególnych województw oraz w skali kraju opracowano na podstawie struktury wydatków (bez spożycia naturalnego) gospodarstw domowych na zakup towarów i usług konsumpcyjnych, uzyskanej z badania budżetów gospodarstw domowych. Grupowania towarów i usług konsumpcyjnych dokonano na podstawie Klasyfikacji Spożycia Indywidualnego według Celu zaadaptowanej na potrzeby zharmonizowanych wskaźników cen konsumpcyjnych (COICOP/HICP).

Ceny towarów i usług konsumpcyjnych w województwie śląskim w 2013 r. w odniesieniu do roku poprzedniego wzrosły o 0,8% (w kraju wzrost o 0,9%). Wzrost cen notowano w większości grup towarów i usług konsumpcyjnych, w tym największy w zakresie napojów alkoholowych i wyrobów tytoniowych (o 3,1%). Droższe niż przed rokiem były również m.in.

towary i usługi związane z rekreacją i kulturą (o 2,9%), żywność i napoje bezalkoholowe (o 2,2%), a także towary i usługi związane ze zdrowiem (o 1,7%) oraz mieszkaniem (o 1,6%). Mniej płacono za odzież i obuwie (o 7,5%) oraz transport (o 2,2%). Podobne tendencje odnotowano w kraju.

Tabl. 13. **Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych**

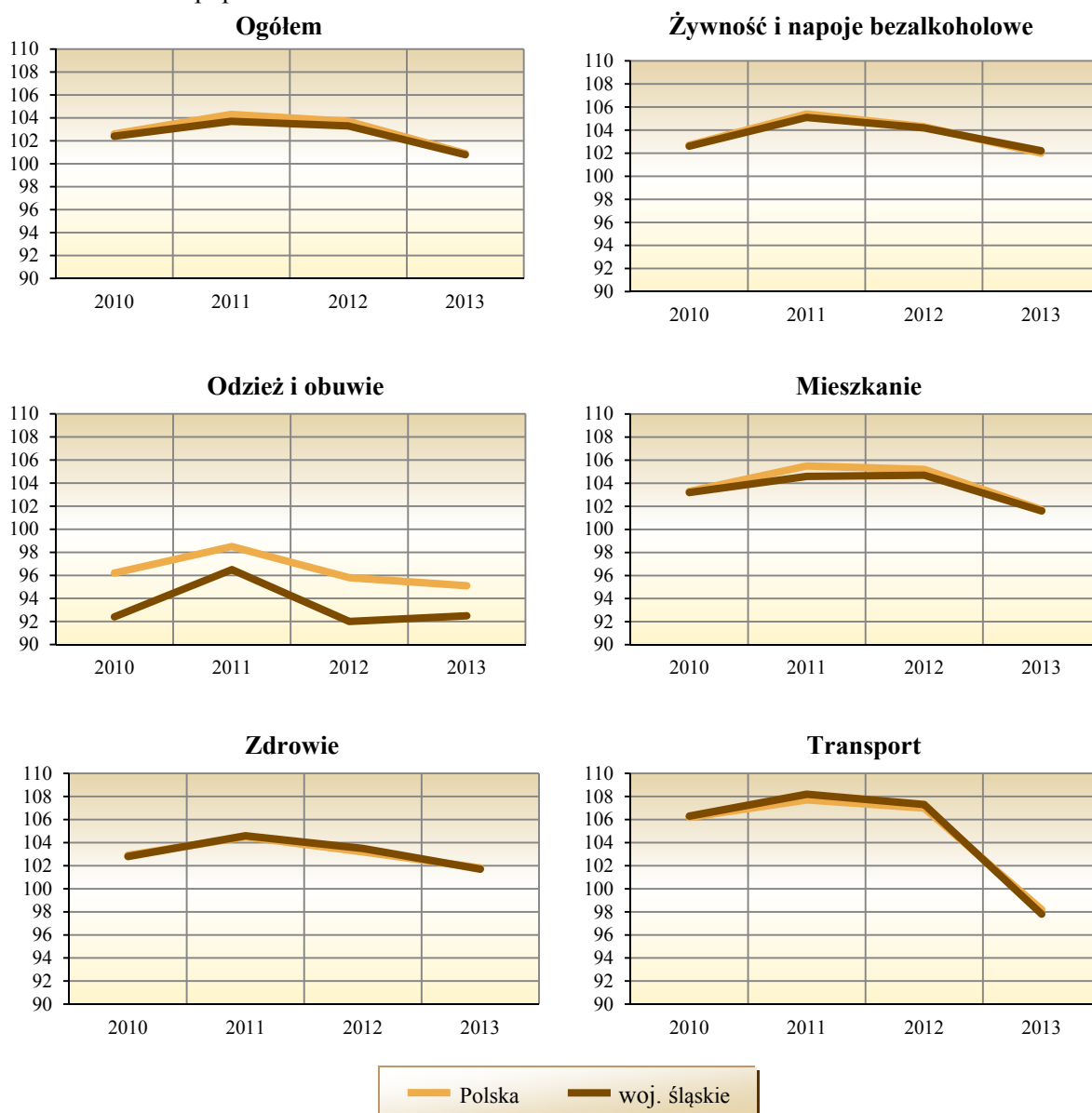
Wyszczególnienie	2010	2012	2013
	rok poprzedni = 100		
POLSKA			
O g ó ł e m	102,6	103,7	100,9
Żywność i napoje bezalkoholowe	102,7	104,3	102,0
Napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe	105,3	104,1	103,5
Odzież i obuwie	96,2	95,8	95,1
Mieszkanie	103,3	105,2	101,7
Zdrowie	102,9	103,2	101,8
Transport	106,2	107,0	98,2
Rekreacja i kultura	99,7	101,1	102,8
Edukacja	102,7	104,2	99,7

Tabl. 13. Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych (dok.)

Wyszczególnienie	2010	2012	2013
	rok poprzedni = 100		
WOJ. ŚLĄSKIE			
Ogółem	102,4	103,3	100,8
Żywność i napoje bezalkoholowe	102,6	104,2	102,2
Napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe	104,8	103,0	103,1
Odzież i obuwie	92,4	92,0	92,5
Mieszkanie	103,2	104,7	101,6
Zdrowie	102,8	103,5	101,7
Transport	106,3	107,3	97,8
Rekreacja i kultura	100,1	101,1	102,9
Edukacja	102,6	103,4	100,5

Wykres 34. Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych

Rok poprzedni = 100

Analizując okresy kwartalne 2013 r. w relacji do analogicznych okresów 2012 r. odnotowano wyższy wzrost cen towarów i usług konsumpcyjnych w I i III kwartale (odpowiednio o: 1,2% i 1,1%) niż w II i IV kwartale (odpowiednio o: 0,4% i 0,7%). W poszczególnych kwartałach 2013 r. odnotowano wzrost cen w większości grup towarów i usług konsumpcyjnych, natomiast spadek cen notowano w grupach: odzież i obuwie, transport oraz edukacja.

Tabl. 14. **Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych w województwie śląskim**

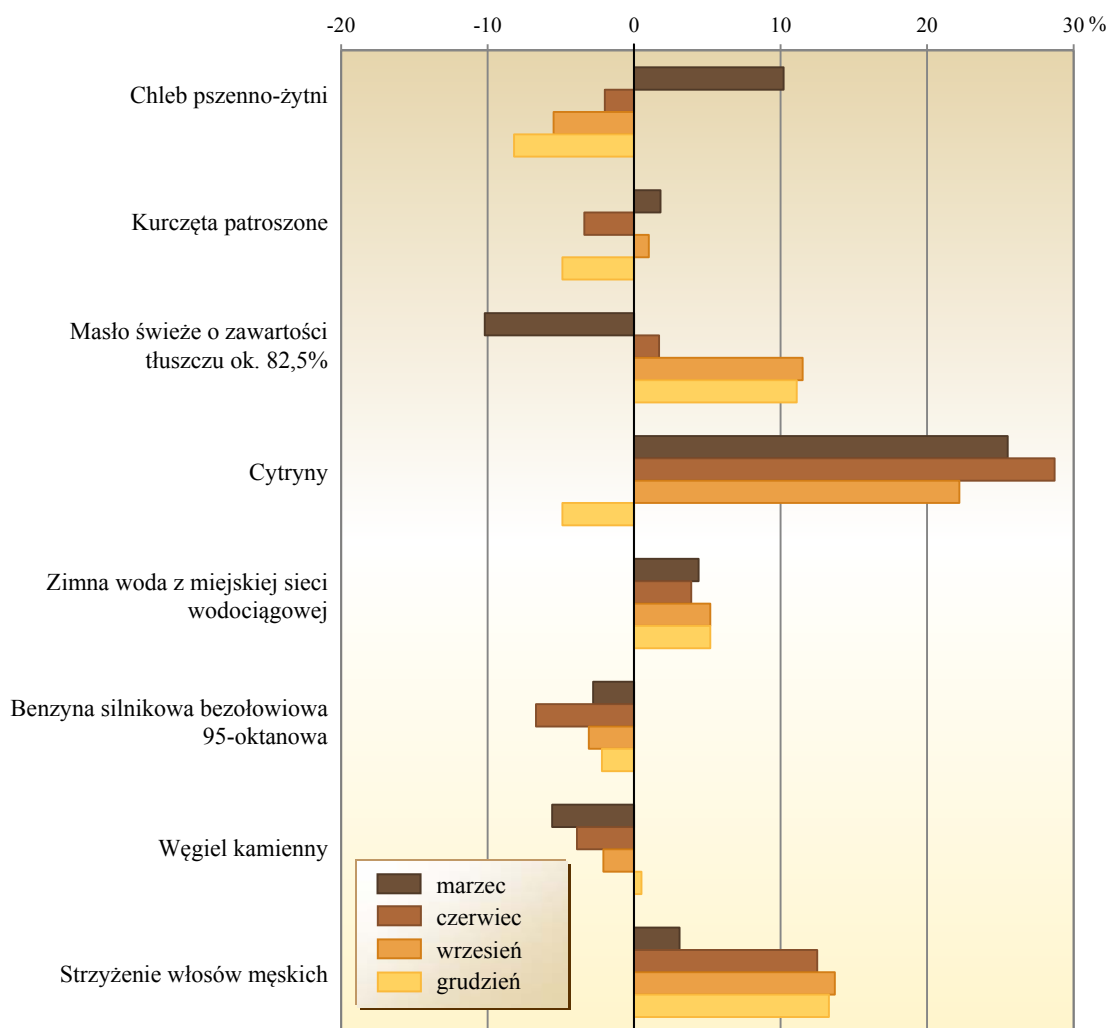
Wyszczególnienie	2012				2013			
	I–III	IV–VI	VII–IX	X–XII	I–III	IV–VI	VII–IX	X–XII
	analogiczny okres roku poprzedniego = 100							
O g ó l e m	103,5	103,4	103,7	102,7	101,2	100,4	101,1	100,7
Żywność i napoje bezalkoholowe	103,7	103,3	105,7	104,2	102,8	101,7	102,6	101,8
Napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe	103,1	103,2	102,7	103,0	103,2	103,3	103,0	102,9
Odzież i obuwie	94,0	92,4	90,1	91,5	90,6	92,1	93,8	93,8
Mieszkanie	104,8	105,4	104,6	104,1	102,0	100,5	102,0	101,8
Zdrowie	104,2	103,8	104,0	102,1	102,5	102,1	101,2	101,1
Transport	110,5	108,5	107,3	103,0	98,6	96,3	98,4	98,0
Rekreacja i kultura	100,1	100,5	102,1	101,9	101,6	104,3	102,7	103,0
Edukacja	104,2	104,1	103,5	102,0	102,3	102,1	100,3	97,4

W grudniu 2013 r. ceny większości badanych artykułów żywnościowych w województwie śląskim były wyższe w porównaniu z analogicznym miesiącem poprzedniego roku. Podrożały m.in. ziemniaki (o 57,0%), cebula (o 43,2%), niektóre gatunki wędlin (np. szynka wieprzowa gotowana i baleron gotowany odpowiednio o: 12,2% i 7,3%) oraz margaryna

(o 11,4%) i ser dojrzewający (o 9,9%). Niższa niż przed rokiem była cena jaj kurzych świeżych (o 13,1%) oraz mięsa (np. wieprzowe z kością – schab środkowy o 10,3%). W grupie artykułów nieżywnościowych konsumenci płacili więcej np. za zestaw kina domowego (o 25,0%) i za płaszcz męski jesienno-zimowy (o 21,0%). Wzrosły ceny większości usług konsumpcyjnych m.in. opłata za: wywóz śmieci (o 70,8% od osoby), wizytę u lekarza specjalisty (o 12,0%) oraz ciepłą wodę (o 11,2%). Znacznie obniżyła się opłata za pobyt dziecka w przedszkolu publicznym (o 44,9% – za 1 miesiąc bez wyżywienia).

Źródłem informacji o cenach detalicznych prezentowanych towarów żywnościowych były notowania cen prowadzone przez ankietatorów w wybranych punktach sprzedaży, w wytypowanych rejonach badania cen. Ceny towarów i usług konsumpcyjnych notowano raz w miesiącu z wyjątkiem owoców i warzyw, w zakresie których notowania cen prowadzone były dwa razy w miesiącu (do 2010 r. trzy razy w miesiącu).

Wykres 35. Zmiany cen wybranych towarów i usług konsumpcyjnych w skali roku w województwie śląskim w 2013 r.

Tabl. 15. Przeciętne ceny detaliczne wybranych towarów i usług konsumpcyjnych w grudniu

Wyszczególnienie	2010	2012	2013	
	w złotych			XII 2012 = 100
POLSKA				
Chleb pszenno-żytni – za 0,5 kg	2,08	2,25	2,22	98,7
Mięso wieprzowe z kością (schab środkowy) – za 1 kg	13,68	15,96	15,51	97,2
Kurczęta patroszone – za 1 kg	5,96	7,18	6,94	96,7
Szynka wieprzowa gotowana – za 1kg	21,65	23,88	24,51	102,6
Mleko krowie spożywcze o zawartości tłuszczu 3-3,5%, sterylizowane – za 1 l	2,67	2,73	2,93	107,3
Masło świeże o zawartości tłuszczu ok. 82,5% – za 200 g	4,27	4,29	4,74	110,5
Cebula – za 1 kg	2,25	1,48	2,16	145,9
Ziemniaki – za 1 kg	1,43	0,91	1,52	167,0

Tabl. 15. **Przeciętne ceny detaliczne wybranych towarów i usług konsumpcyjnych w grudniu (dok.)**

Wyszczególnienie	2010	2012	2013	
	w złotych			XII 2012 = 100
POLSKA (dok.)				
Cukier biały kryształ – za 1 kg	2,94	3,93	3,17	80,7
Sok jabłkowy – za 1 l	3,64	3,82	3,79	99,2
Garnitur męski 2-częściowy, z elanowelny– za 1 kpl.	467,17	476,09	479,09	100,6
Półbuty męskie skórzane na podszwie nieskórzanej – za 1 parę	164,09	180,58	185,13	102,5
Ciepła woda – za 1 m ³	17,89	19,83	20,90	105,4
Proszek do prania – za 400 g	4,43	4,60	4,55	98,9
Wizyta u lekarza specjalisty	69,63	79,90	83,97	105,1
Bilet normalny na przejazd autobusem miejskim, jednorazowy.....	2,23	2,64	2,73	103,4
Bilet do kina	15,23	16,68	17,30	103,7
WOJ. ŚLĄSKIE				
Chleb pszenno-żytni – za 0,5 kg	2,38	2,68	2,46	91,8
Mięso wieprzowe z kością (schab środkowy) – za 1 kg	13,66	16,01	14,36	89,7
Kurczęta patroszone – za 1 kg	6,24	7,38	7,02	95,1
Szynka wieprzowa gotowana – za 1kg	21,98	21,46	24,07	112,2
Mleko krowie spożywcze o zawartości tłuszczu 3-3,5%, sterylizowane – za 1 l	2,59	2,87	3,02	105,2
Masło świeże o zawartości tłuszczu ok. 82,5% – za 200 g	4,32	4,24	4,71	111,1
Cebula – za 1 kg	2,18	1,55	2,22	143,2
Ziemniaki – za 1 kg	1,55	0,93	1,46	157,0
Cukier biały kryształ – za 1 kg	2,90	3,89	3,02	77,6
Sok jabłkowy – za 1 l	3,46	3,68	3,90	106,0
Garnitur męski 2-częściowy, z elanowelny – za 1 kpl.	478,45	496,53	487,30	98,1
Półbuty męskie skórzane na podszwie nieskórzanej – za 1 parę	139,29	163,00	166,94	102,4
Ciepła woda – za 1 m ³	16,09	17,75	19,73	111,2
Proszek do prania – za 400 g	4,56	4,67	4,55	97,4
Wizyta u lekarza specjalisty	69,00	77,67	87,00	112,0
Bilet normalny na przejazd autobusem miejskim, jednorazowy.....	2,54	2,92	3,14	107,5
Bilet do kina	16,53	18,27	18,79	102,8

Dane prezentujące ceny towarów i usług konsumpcyjnych w województwie śląskim znajdują się w następujących publikacjach i opracowaniach udostępnionych na stronie internetowej Urzędu:

- „Komunikat o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa śląskiego” – opracowanie dostępne co miesiąc,
 - „Biuletyn statystyczny województwa śląskiego” – publikacja dostępna co kwartał,
- jak również w Banku Danych Lokalnych (moduł – dane krótkookresowe).*

ROLNICTWO

■ WARUNKI AGROMETEOROLOGICZNE

Sprzyjające warunki pogodowe w okresie siewów upraw ozimych miały korzystny wpływ na kształtowanie się produkcji roślinnej w 2013 r. Jesienią 2012 r. uprawy zbóż ozimych oraz rzepaku i rzepiku przed wejściem w stan zimowego spoczynku były dobrze rozkrzewione. Warunki przezimowania były korzystne dla roślin. Pomimo dużych spadków temperatur w styczniu 2013 r., dzięki obfitym opadom śniegu, przezimowanie ozimin i rzepaku było dobre. W marcu warunki pogodowe były zróżnicowane – w pierwszej połowie miesiąca temperatury w dzień były dodatnie, a w nocy wynosiły około 0°C, w drugiej połowie – nastąpiło ochłodzenie z ujemnymi temperaturami w nocy oraz obfitymi opadami śniegu. Temperatury w pierwszej połowie kwietnia były niskie, jednak w nocy nie występowały przygruntowe przymrozki w stopniu powodującym uszkodzenie roślin. Wegetacja roślin została wznowiona w drugiej dekadzie kwietnia, przy czym wegetacja ozimin była opóźniona ze względu na długo zalegającą pokrywą śnieżną. Pierwsze prace polowe i siewy rozpoczęły się w drugiej połowie kwietnia. Zimowe zapasy wilgoci były duże, a opady w ciągu całego miesiąca nie przekroczyły 30-40 mm, co sprzyjało zakończeniu siewów zbóż jarych i buraków oraz sadzeniu ziemniaków. Maj był miesiącem bardzo chłodnym, z wyjątkowo dużą ilością opadów, które na terenie województwa przekroczyły 100 mm, a lokalnie 200 mm. Na wielu plantacjach z opóźnieniem wykonano zabiegi chemiczne, chwastobójcze i nawożenie azotowe. W czerwcu temperatury powietrza były niskie, z wyjątkiem jednego tygodnia w drugiej połowie miesiąca, kiedy sięgnęły 30°C. Opady miały charakter burzowy i występowały na terenie całego województwa; ich średnia wartość przekroczyła 120 mm. Pomimo tego żniwa przebiegły bardzo sprawnie, ze względu na upalną i suchą aurę w trzeciej dekadzie lipca i pierwszej połowie sierpnia. W sierpniu wilgotność gleby była bardzo niska i nie sprzyjała wykonywaniu podorywek, orek, doprowadzeniu gleby i siewom poplonów. Sierpniowa susza bardzo niekorzystnie wpłynęła na wzrost i rozwój warzyw gruntowych. Pomimo tego, iż wrzesień był miesiącem chłodnym, z dużą ilością opadów w pierwszej i drugiej dekadzie zaawansowanie siewów ozimin było lepsze niż w poprzednim roku. Październik był bardzo ciepły, przymrozki wystąpiły tylko lokalnie, co sprzyjało dokończeniu siewów zbóż i zbiorom kukurydzy na ziarno. W listopadzie temperatury w dzień były dodatnie, a w nocy – z wyjątkiem kilku dni – nie spadały poniżej 0°C. Opady przekroczyły 50 mm, a lokalnie na południu województwa wyniosły 80 mm. Taki przebieg pogody sprzyjał dokończeniu zbiorów kukurydzy i buraków cukrowych oraz wykonaniu większości orek zimowych i oprysków zbóż ozimych.

Tabl. 16. Wybrane dane dotyczące rolnictwa

Wyszczególnienie	2010	2012	2013
POLSKA			
Plony z 1 ha w dt:			
zboża podstawowe z mieszankami			
zbożowymi	34,9	34,6	35,9
rzepak i rzepik	23,6	25,9	28,1 ^a
ziemniaki	211	242	210 ^a
buraki cukrowe	483	582	547 ^a
Obsada zwierząt gospodarskich na 100 ha			
użytków rolnych w szt. (stan w czerwcu):			
bydło	38,8 ^b	38,6	40,7
trzoda chlewna ^c	103,0 ^b	77,4	77,6
owce	1,8 ^b	1,8	1,7
drób kurzy (w wieku powyżej 2 tygodni)	890,7 ^b	757,7	978,2
Przeciętne ceny skupu w zł:			
ziarno pszenicy za 1 dt	59,84	89,34	79,67
ziarno żyta za 1 dt	42,12	74,23	55,36
ziemniaki jadalne (bez wczesnych) za 1 dt	50,86	44,97	64,45
żywiec rzeźny wołowy (bez cieląt) za 1 kg	4,56	6,40	6,20
żywiec rzeźny wieprzowy za 1 kg	3,89	5,40	5,39
mleko krowie za 1 l	1,07	1,20	1,36
Ceny na targowiskach w zł:			
ziarno pszenicy za 1 dt	64,91	94,65	97,50
ziarno żyta za 1 dt	48,58	80,85	72,89
ziemniaki jadalne (bez wczesnych) za 1 dt	98,51	60,59	100,22
prosię na chów za 1 szt.	130,20	173,57	169,56
WOJ. ŚLĄSKIE			
Plony z 1 ha w dt:			
zboża podstawowe z mieszankami			
zbożowymi	30,2	35,4	34,3
rzepak i rzepik	18,0	26,7	21,9 ^a
ziemniaki	172	219	181 ^a
buraki cukrowe	452	588	487 ^a
Obsada zwierząt gospodarskich na 100 ha			
użytków rolnych w szt. (stan w czerwcu):			
bydło	32,9 ^b	32,2	32,2
trzoda chlewna ^c	89,6 ^b	72,8	64,8
owce	3,7 ^b	3,6	3,9
drób kurzy (w wieku powyżej 2 tygodni)	2033,6 ^b	1975,1	1913,9
Przeciętne ceny skupu w zł:			
ziarno pszenicy za 1 dt	59,95	88,09	78,61
ziarno żyta za 1 dt	41,72	77,41	61,47
ziemniaki jadalne (bez wczesnych) za 1 dt	78,79	36,43	69,50
żywiec rzeźny wołowy (bez cieląt) za 1 kg	4,45	6,24	6,08
żywiec rzeźny wieprzowy za 1 kg	3,78	5,05	5,11
mleko krowie za 1 l	1,02	1,18	1,32
Ceny na targowiskach w zł:			
ziarno pszenicy za 1 dt	72,02	98,53	104,87
ziarno żyta za 1 dt	61,01	91,79	88,02
ziemniaki jadalne (bez wczesnych) za 1 dt	111,45	64,15*	111,40
prosię na chów za 1 szt.	166,27	217,88	213,87

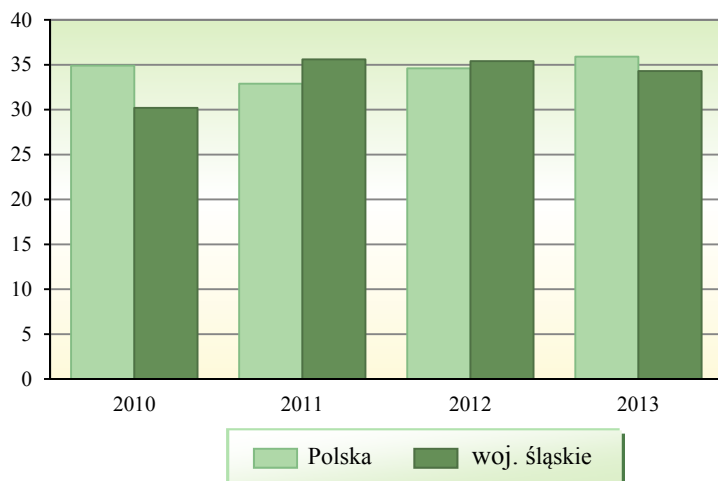
a Dane nieostateczne. b Dane Powszechnego Spisu Rolnego. c Stan w końcu lipca.

▪ PRODUKCJA ROŚLINNA

W 2013 r. w województwie śląskim zbiory zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi były niższe niż przed rokiem, głównie z powodu mniejszego plonowania. Odnotowano także niższe w skali roku zbiory rzepaku i rzepiku oraz ziemniaków. Na niższą produkcję rzepaku i rzepiku oraz ziemniaków, przy większej powierzchni uprawy w odniesieniu do roku poprzedniego, wpływ miało niższe plonowanie.

Powierzchnia zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi w czerwcu 2013 r. wyniosła 184,7 tys. ha i pozostała na prawie niezmiennym poziomie w odniesieniu do roku poprzedniego,

Wykres 36. **Plony zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi z 1 ha**

natomiast w porównaniu z 2010 r. zmniejszyła się o 6,8%. Plonowanie zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi w 2013 r. wyniosło 34,3 dt z ha i było gorsze (o 3,1%) niż przed rokiem, ale lepsze (o 13,6%) niż w 2010 r. Plony zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi w województwie w odniesieniu do średnich plonów w kraju były o 4,5% niższe. W 2013 r. zbiory zbóż podstawowych z mieszankami

zbożowymi w województwie oszacowano na 633,5 tys. ton, czyli o 3,1% mniej niż przed rokiem, ale o 7,4% więcej niż w 2010 r.

Powierzchnia uprawy rzepaku i rzepiku w 2013 r. wyniosła 22,3 tys. ha i wzrosła zarówno w porównaniu z rokiem poprzednim, jak i w odniesieniu do 2010 r. odpowiednio o: 17,8% i 7,8%. Plony wyniosły 21,9 dt z ha, tj. o 22,1% mniej od przeciętnych plonów w kraju. Plonowanie rzepaku i rzepiku zmniejszyło się zarówno w stosunku do roku poprzedniego (o 18,0%), jak i w odniesieniu do 2010 r. (o 3,5%). Zbiory rzepaku i rzepiku w województwie w 2013 r. ukształtowały się na poziomie 48,9 tys. ton i były niższe o 3,3% od uzyskanych w 2012 r., ale wyższe o 36,2% od notowanych w 2010 r.

Uprawa ziemniaków w 2013 r. zajmowała powierzchnię 8,5 tys. ha, czyli o 5,3% większą niż w roku poprzednim, natomiast o 29,6% mniejszą w porównaniu z 2010 r. W omawianym roku z 1 ha zebrano 181 dt ziemniaków, czyli mniej niż przed rokiem (o 17,4%), ale więcej niż w 2010 r. (o 11,7%). Uzyskane plony ziemniaków były niższe o 13,8% w odniesieniu do średnich plonów w kraju. Produkcja ziemniaków w województwie w 2013 r. wyniosła 158,8 tys. ton i na skutek gorszej wydajności z 1 ha była mniejsza o 13,8% niż w 2012 r. W porównaniu z 2010 r. zbiory były niższe o 25,9% ze względu na znaczne zmniejszenie areалу uprawy.

▪ POGŁOWIE ZWIERZĄT GOSPODARSKICH

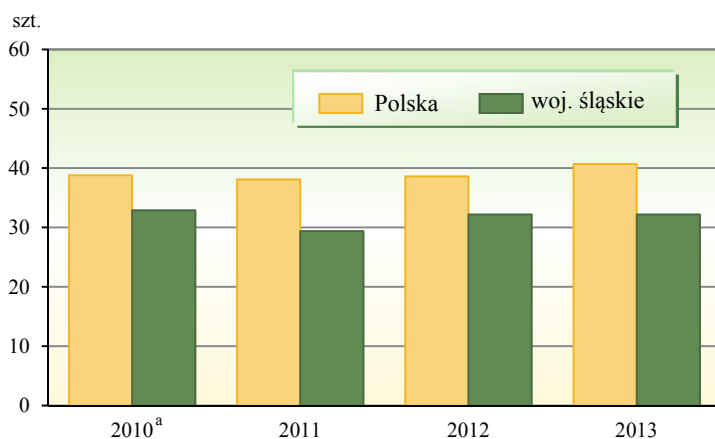
W województwie śląskim w 2013 r., w porównaniu z rokiem poprzednim, zwiększyło się pogłowie bydła i owiec, natomiast zmniejszyło się pogłowie trzody chlewnej i drobiu.

Pogłowie bydła w województwie śląskim w czerwcu 2013 r. liczyło 122,0 tys. szt., co stanowiło 2,1% pogłowia bydła w kraju. W skali roku liczebność stada zwiększyła się o 0,3% (w kraju – 1,4%), a w odniesieniu do 2010 r. zmniejszyła się o 5,7% (w kraju odnotowano wzrost o 2,4%).

Wśród pogłowia bydła 39,7% stanowiły krowy, w tym 95,1% – krowy mleczne (dla kraju odsetki te wyniosły odpowiednio: 43,2% i 93,3%).

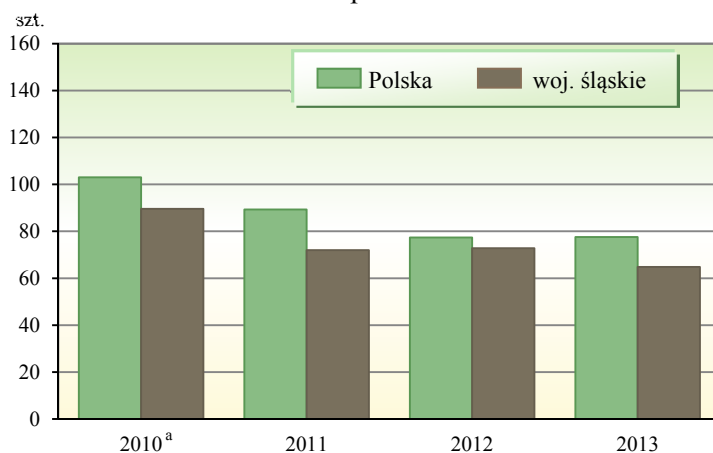
Badania pogłowia trzody chlewnej i produkcji żywca wieprzowego prowadzone są 3-krotnie w roku – w kwietniu według stanu w końcu marca, w sierpniu według stanu w końcu lipca i w grudniu według stanu w końcu listopada, a badania pogłowia bydła i pozostałych gatunków zwierząt gospodarskich oraz produkcji zwierzęcej – 2-krotnie w roku – według stanu w czerwcu i grudniu.

Wykres 37. **Obsada bydła na 100 ha użytków rolnych**
Stan w czerwcu

^a Dane Powszechnego Spisu Rolnego według stanu w dniu 30 VI.

Wykres 38. **Obsada trzody chlewnej na 100 ha użytków rolnych**
Stan w końcu lipca

^a Dane Powszechnego Spisu Rolnego według stanu w dniu 30 VI.

Pogłowie trzody chlewnej w województwie śląskim w końcu lipca 2013 r. ukształtowało się na poziomie 245,2 tys. szt. (w tym 23,7 tys. szt., tj. 9,7% stanowiły lochy). Udział trzody chlewnej województwa w krajowym pogłowie świń wyniósł 2,2%. W odniesieniu do stanu w końcu lipca 2012 r. wielkość stada trzody chlewnej zmniejszyła się o 10,7% (w kraju zanotowano spadek o 3,6%). W porównaniu z 2010 r. spadek pogłowia trzody chlewnej był większy i wyniósł 24,2% (w kraju – 24,9%).

Pogłowie owiec w województwie śląskim w czerwcu 2013 r. liczyło 14,6 tys. szt., co stanowiło 5,9% pogłowia owiec w kraju. Zarówno w skali roku, jak i w odniesieniu do 2010 r. liczebność stada zwiększyła się odpowiednio o: 6,7% i 16,0% (w kraju odnotowano spadek o 6,5% w porównaniu z 2012 r. i o 3,4% w stosunku do 2010 r.).

Liczebność stada drobiu w czerwcu 2013 r. w województwie śląskim ukształtowała się na poziomie 7244,1 tys. szt., co stanowiło 5,1% pogłowia drobiu w kraju.

W porównaniu z rokiem poprzednim jego liczebność zmniejszyła się o 6,0% (w kraju wzrosła o 7,7%). W odniesieniu do stanu notowanego w czerwcu 2010 r. pogłowie drobiu w województwie zmniejszyło się o 8,6%, natomiast w kraju wzrosło o 6,4%.

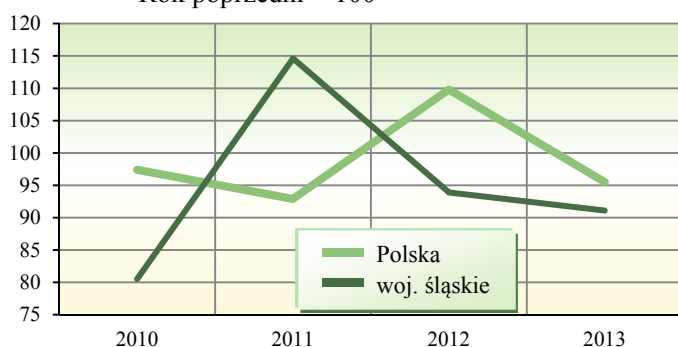
▪ SKUP PRODUKTÓW ROLNYCH

W województwie śląskim w 2013 r., w odniesieniu do roku poprzedniego, zaobserwowano wzrost skupu ziarna żyta oraz żywca wieprzowego, natomiast spadek skupu ziarna pszenicy, ziemniaków, żywca drobiowego i mleka krowiego.

W 2013 r. skupiono 114,5 tys. ton ziarna zbóż podstawowych konsumpcyjnych i paszowych (łącznie z mieszankami zbożowymi, bez ziarna siewnego), co stanowiło 1,4% skupu w kraju. Wartość skupu była niższa zarówno w odniesieniu do roku poprzedniego, jak i w porównaniu z 2010 r. odpowiednio o: 8,9% i 1,9% (w kraju – odpowiednio: spadek o 4,5% i 2,6%). W omawianym roku w województwie skupiono 89,6 tys. ton ziarna pszenicy, tj. mniej zarówno w porównaniu z 2012 r., jak i w odniesieniu do 2010 r. odpowiednio o: 6,3% i 1,0%. Skup ziarna żyta wyniósł 7,0 tys. ton i był wyższy niż w 2012 r. (o 6,3%), ale niższy niż w 2010 r. (o 9,2%).

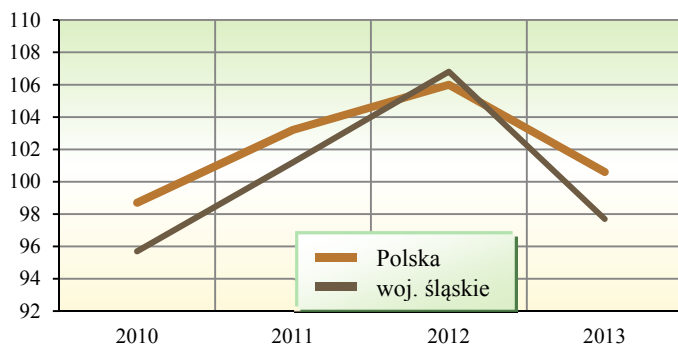
Wykres 39. **Dynamika skupu zbóż podstawowych konsumpcyjnych i paszowych (łącznie z mieszankami zbożowymi, bez ziarna siewnego)**

Rok poprzedni = 100

Wykres 40. **Dynamika skupu mleka krowiego**

Rok poprzedni = 100

Skup ziemniaków w 2013 r. ukształtował się na poziomie 4,2 tys. ton i był niższy w porównaniu z rokiem poprzednim o 36,4%, ale prawie 2,5-krotnie wyższy w odniesieniu do 2010 r.

W 2013 r. skupiono 46,6 tys. ton żywca wieprzowego w wadze żywej, tj. o 2,8% więcej niż w roku poprzednim, ale o 6,7% mniej niż w 2010 r. Żywca drobiowego skupiono 90,4 tys. ton, czyli o 1,7% mniej niż w 2012 r., ale o 5,7% więcej niż w 2010 r.

Skup mleka krowiego w 2013 r. wyniósł 189,3 mln litrów (co stanowiło 2,0% ogółu mleka skupionego w kraju), tj. o 2,3% mniej niż przed rokiem, ale o 5,6% więcej niż trzy lata wcześniej (w kraju odnotowano wzrost skupu zarówno w odniesieniu do roku poprzedniego, jak i w porównaniu z 2010 r. odpowiednio o: 0,6% i 10,1%).

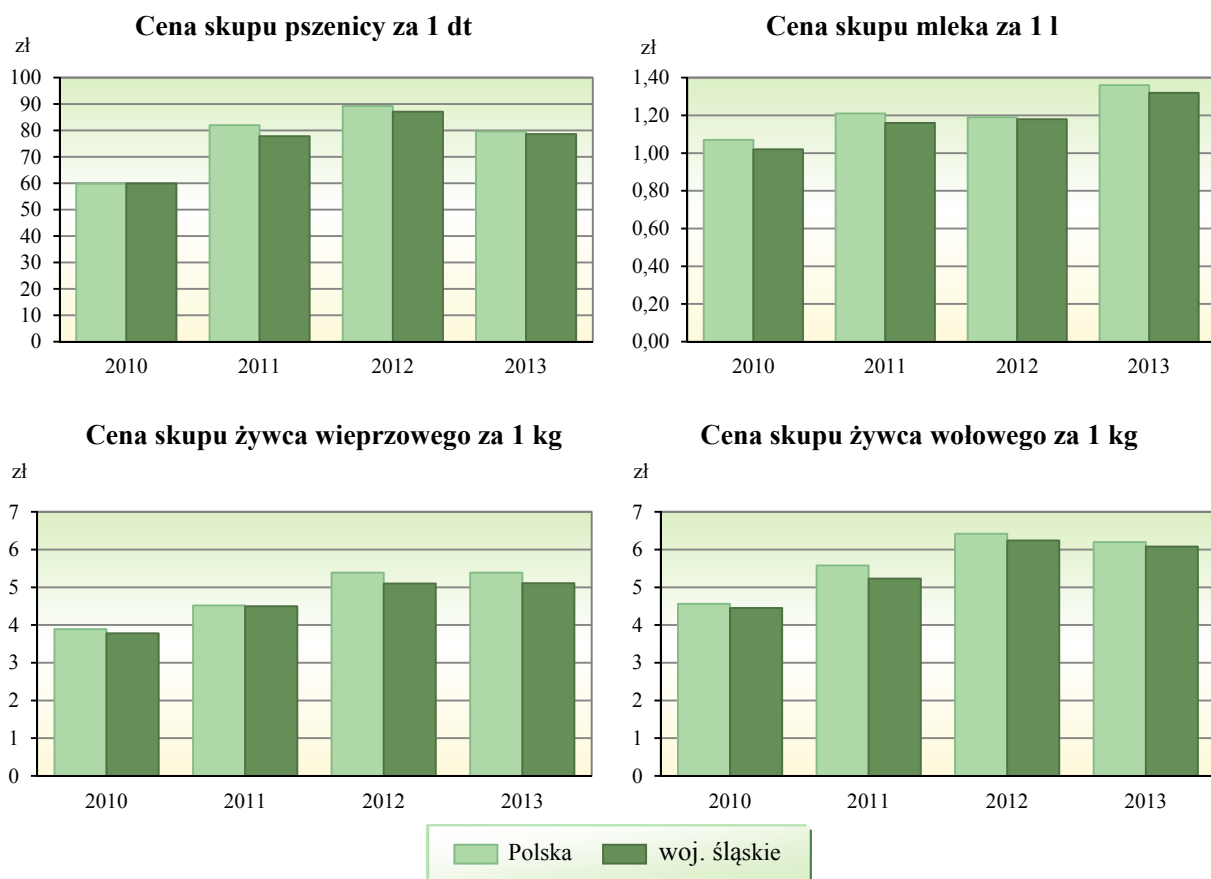
▪ CENY PRODUKTÓW ROLNYCH W SKUPIE I NA TARGOWISKACH

W 2013 r., w odniesieniu do roku poprzedniego, odnotowano wzrost cen skupu większości produktów zwierzęcych, natomiast spadek cen skupu produktów roślinnych, z wyjątkiem ziemniaków. W obrocie targowiskowym wzrosły ceny większości produktów roślinnych.

Średnia cena skupu pszenicy w województwie śląskim w 2013 r. wyniosła 78,61 zł za 1 dt (w kraju – 79,67 zł) i była o 10,8% niższa niż przed rokiem, ale o 31,1% wyższa niż w 2010 r. Na targowiskach za 1 dt pszenicy płacono 104,87 zł (w kraju – 97,50 zł), tj. o 6,4% więcej niż w roku poprzednim i o 45,6% więcej niż trzy lata wcześniej).

Przeciętne roczne ceny skupu obliczono jako iloraz wartości (w cenach bieżących bez VAT) i ilości poszczególnych produktów rolnych.

Wykres 41. Ceny produktów rolnych w skupie

W omawianym roku cena żyta w skupie ukształtowała się na poziomie 61,47 zł za dt (w kraju – 55,36 zł), tj. o 20,6% niższym w porównaniu z 2012 r., ale o 47,3% wyższym niż w 2010 r. W obrocie targowiskowym cena żyta obniżyła się w odniesieniu do roku poprzedniego o 4,1%, natomiast w stosunku do 2010 r. wzrosła o 44,3%, osiągając poziom 88,02 zł (w kraju – 72,89 zł).

Przeciętne roczne ceny uzyskiwane przez rolników na targowiskach obliczono jako średnie arytmetyczne z przeciętnych cen w poszczególnych miesiącach.

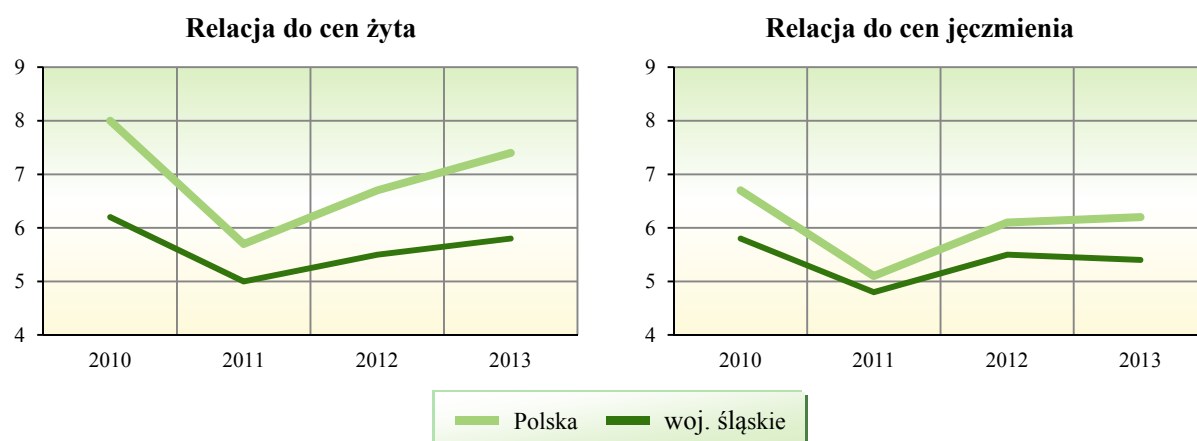
W 2013 r. za ziemniaki jadalne (bez wczesnych) w skupie płacono 69,50 zł za dt (w kraju – 64,45 zł), tj. o 90,8% więcej niż przed rokiem, ale o 11,8% mniej niż w 2010 r. W obrocie targowiskowym cena ziemniaków jadalnych wyniosła 111,40 zł za dt (w kraju – 100,22 zł) i była o 73,7% wyższa niż w 2012 r. oraz prawie taka sama jak w 2010 r.

W analizowanym roku cena skupu żywca wołowego osiągnęła wartość 6,08 zł za kg (w kraju – 6,20 zł) i była niższa w porównaniu z ceną uzyskaną w roku poprzednim o 2,5%, natomiast w odniesieniu do 2010 r. wzrosła o 36,6%.

Cena żywca wieprzowego w skupie ukształtowała się na poziomie 5,11 zł za kg (w kraju – 5,39 zł), tj. o 1,1% wyższym niż w 2012 r. i o 35,2% wyższym w porównaniu z 2010 r.

Relacja cen skupu żywca wieprzowego do cen targowiskowych żyta w 2013 r. w odniesieniu do roku poprzedniego poprawiła się, natomiast w porównaniu z 2010 r. pogorszyła się. Ukształtowała się ona na poziomie 5,8 (wobec 5,5 w 2012 r. i 6,2 w 2010 r.); w kraju relacja ta wyniosła 7,4 (wobec 6,7 w 2012 r. i 8,0 w 2010 r.). Relacja cen skupu żywca wieprzowego do targowiskowych cen jęczmienia w analizowanym roku zmniejszyła się zarówno w odniesieniu do roku poprzedniego, jak i w porównaniu z 2010 r. osiągając poziom 5,4 wobec 5,5 w 2012 r. i 5,8 w 2010 r. (w kraju odpowiednio: 6,2; 6,1 i 6,7).

Wykres 42. Relacja cen skupu żywca wieprzowego do cen targowiskowych żyta i jęczmienia

Cena skupu drobiu rzeźnego w 2013 r. ukształtowała się na poziomie 3,94 zł za kg (w kraju – 4,24 zł) i była wyższa zarówno w porównaniu z ceną zanotowaną w roku poprzednim (o 2,2%), jak i w 2010 r. (o 22,4%).

Za 1 l mleka w omawianym roku w skupie płacono średnio 1,32 zł (w kraju – 1,36 zł), tj. o 12,0% więcej niż przed rokiem i o 29,4% więcej niż trzy lata wcześniej.

PRZEMYSŁ

W 2013 r. w województwie śląskim podobnie jak przed rokiem zanotowano spadek produkcji sprzedanej przemysłu w porównaniu z rokiem poprzednim (wobec wzrostu w 2011 r.). Odnotowano również spadek wydajności pracy¹ przy jednoczesnym obniżeniu poziomu przeciętnego zatrudnienia w przemyśle.

Produkcja sprzedana przemysłu w 2013 r. w województwie śląskim osiągnęła wartość 183404,5 mln zł (w cenach bieżących) i była o 2,2% (w cenach stałych) niższa w odniesieniu do zanotowanej w roku poprzednim i o 2,0% niższa niż w 2010 r., w kraju natomiast sprzedaż produkcji zwiększyła się odpowiednio o: 2,2% i 11,0%.

W województwie śląskim w kolejnych kwartalnych okresach narastających w 2013 r. w relacji do analogicznych okresów ub. roku obserwowano

spadek produkcji sprzedanej przemysłu odpowiednio: w I kwartale o 5,5%, w I półroczu o 5,0%, w okresie trzech kwartałów o 3,5%, w okresie roku o 2,2%.

W 2013 r. pod względem produkcji sprzedanej przemysłu województwo śląskie zajmowało drugie miejsce w kraju, po województwie mazowieckim. Udział województwa w produkcji sprzedanej przemysłu w kraju wyniósł 16,0%.

Dane o produkcji sprzedanej przemysłu dotyczą działalności przemysłowej i nieprzemysłowej podmiotów gospodarczych zaliczanych do sekcji: „Górnictwo i wydobywanie”, „Przetwórstwo przemysłowe”, „Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych”, oraz „Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją” i obejmują:

- wartość sprzedanych wyrobów gotowych (niezależnie od tego, czy otrzymano za nie należne opłaty), półfabrykatów i części własnej produkcji;
- wartość robót i usług świadczonych odpłatnie, tj. zarówno przemysłowych, jak i nieprzemysłowych;
- zryczałtowaną odpłatność agenta w przypadku zawarcia umowy na warunkach zlecenia lub pełne przychody agenta w przypadku zawarcia umowy agencyjnej;
- wartość produktów w formie rozliczeń w naturze;
- produkty przeznaczone na powiększenie wartości własnych środków trwałych.

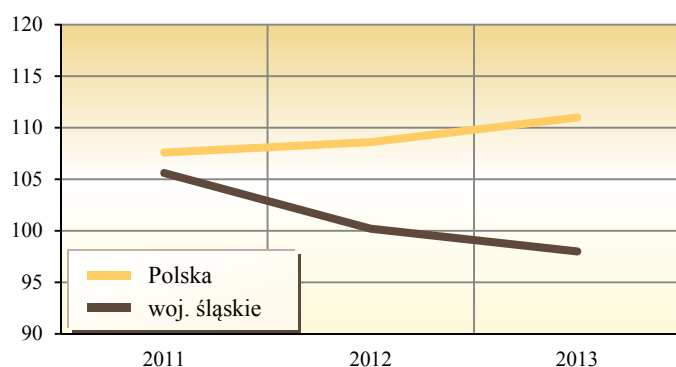
Tabl. 17. **Przemysł**

Wyszczególnienie	2010	2012	2013
POLSKA			
Produkcja sprzedana przemysłu (ceny bieżące) w mln zł	945306,9	1138861,2	1148985,4
Udział produkcji sprzedanej przetwórstwa przemysłowego w produkcji sprzedanej przemysłu (ceny bieżące) w %	83,0	84,1	84,5
Przeciętne zatrudnienie w przemyśle w tys.	2442,2	2470,5	2446,1
WOJ. ŚLĄSKIE			
Produkcja sprzedana przemysłu (ceny bieżące) w mln zł	175963,6	192924,9	183404,5
Udział produkcji sprzedanej przetwórstwa przemysłowego w produkcji sprzedanej przemysłu (ceny bieżące) w %	77,2	78,3	80,2
Przeciętne zatrudnienie w przemyśle w tys.	437,8	442,6	434,1

¹ Mierzonej wartością produkcji sprzedanej na 1 zatrudnionego.

Tabl. 17. **Przemysł (dok.)**

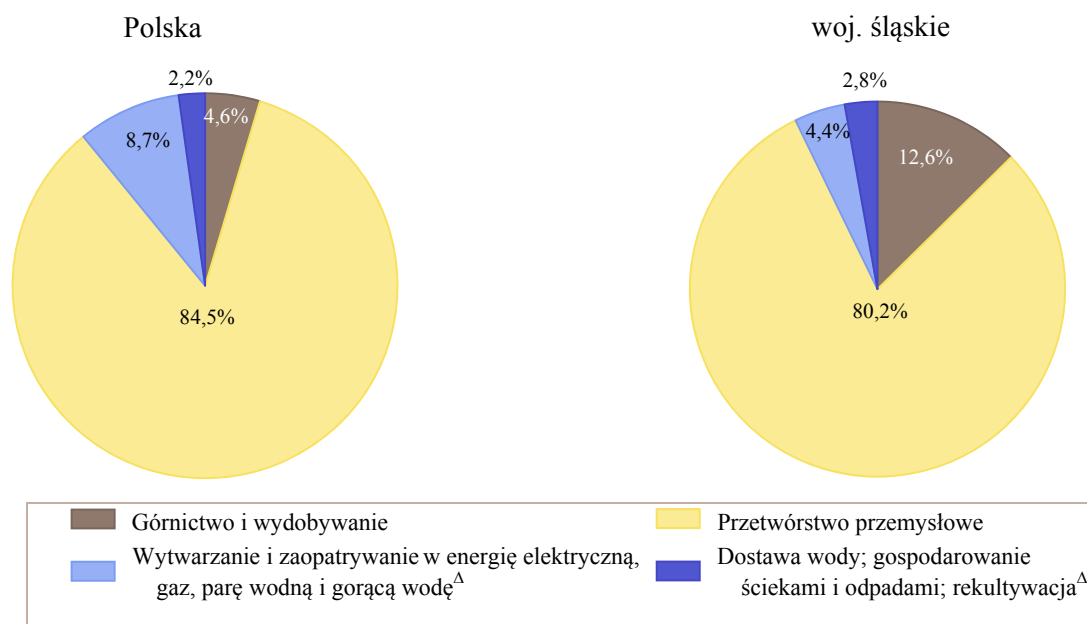
Wyszczególnienie	2010	2012	2013
M. KATOWICE			
Produkcja sprzedana przemysłu (ceny bieżące) w mln zł	23878,3	28481,8	25155,2
Udział produkcji sprzedanej przetwórstwa przemysłowego w produkcji sprzedanej przemysłu (ceny bieżące) w %	16,0	23,4	21,0
Przeciętne zatrudnienie w przemyśle w tys.	104,0	103,3	100,3

Wykres 43. **Dynamika produkcji sprzedanej przemysłu**
(ceny stałe)
2010 = 100

Według sekcji wartość produkcji sprzedanej przemysłu (w cenach bieżących) w 2013 r. ukształtowała się następująco:

- w przetwórstwie przemysłowym – 147155,0 mln zł,
- w górnictwie i wydobywaniu – 23109,5 mln zł,
- w wytwarzaniu i zaopatrywaniu w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę – 7996,4 mln zł,
- w dostawie wody; gospodarowaniu ściekami i odpadami; rekultywacji – 5143,6 mln zł.

rowaniu ściekami i odpadami; rekultywacji – 5143,6 mln zł.

Wykres 44. **Struktura produkcji sprzedanej przemysłu według sekcji PKD 2007 w 2013 r.**
(ceny bieżące)

Spadek produkcji w 2013 r. w stosunku do 2012 r. był wynikiem zmniejszenia produkcji sprzedanej (w cenach stałych) przede wszystkim w przetwórstwie przemysłowym (o 1,4%), którego udział stanowił 80,2% ogólnej wartości produkcji sprzedanej przemysłu w województwie, w dostawie wody; gospodarowaniu ściekami i odpadami; rekultywacji (o 3,9%) oraz w wytwarzaniu i zaopatrywaniu w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę (o 31,5%). Wzrost produkcji sprzedanej odnotowano w górnictwie i wydobywaniu (o 7,5%).

Wśród działów przetwórstwa przemysłowego niższa niż przed rokiem była (w cenach stałych) produkcja m.in.: maszyn i urządzeń (o 11,3%), metali (o 8,4%), wyrobów z metali (o 4,7%), natomiast wyższa była m.in. produkcja: wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych (o 13,2%), koksu i produktów rafinacji ropy naftowej (o 7,7%) oraz wydobywanie węgla kamiennego i węgla brunatnego (lignitu) – o 7,0%.

*Dane o wartości **produkcji sprzedanej przemysłu** prezentuje się bez VAT i podatku akcyzowego, natomiast łącznie z wartością dotacji przedmiotowych do wyrobów i usług – w tzw. cenach bazowych.*

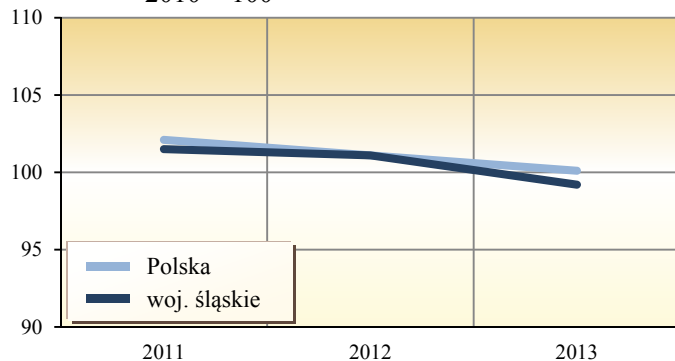
Tabl. 18. **Dynamika produkcji sprzedanej przemysłu w województwie śląskim (ceny stałe)**

Sektory i działy	2012				2013			
	I-III	I-VI	I-IX	I-XII	I-III	I-VI	I-IX	I-XII
	analogiczny okres roku poprzedniego = 100							
O g ó l e m	98,0	96,1	95,4	94,9	94,5	95,0	96,5	97,8
Górnictwo i wydobywanie	86,2	88,0	90,3	94,5	109,0	108,1	108,1	107,5
w tym:								
Wydobywanie węgla kamiennego i węgla brunatnego (lignitu)	85,2	86,6	89,1	93,7	108,3	108,0	107,8	107,0
Przetwórstwo przemysłowe	100,1	97,4	96,4	95,7	93,2	95,3	97,7	98,6
w tym:								
Produkcja artykułów spożywczych	103,8	101,9	98,9	99,0	106,2	104,2	105,2	105,6
Produkcja wyrobów tekstylnych	102,3	95,7	94,1	96,2	106,9	109,1	111,8	107,7
Produkcja odzieży	84,7	77,9	81,9	79,0	103,4	106,6	98,5	102,2
Produkcja wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny ^Δ	90,8	104,4	103,5	103,9	106,8	110,1	110,1	110,5
Produkcja papieru i wyrobów z papieru	107,9	105,8	102,3	100,5	96,7	99,4	102,0	101,3
Poligrafia i reprodukcja zapisanych nośników informacji ...	110,9	109,5	111,3	111,4	115,0	113,5	113,6	110,6
Produkcja chemikaliów i wyrobów chemicznych	113,2	114,6	116,4	114,8	81,1	86,1	89,2	93,3
Produkcja wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych	110,0	108,2	106,7	108,0	107,5	111,9	116,0	113,2
Produkcja wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych	98,2	102,6	99,2	100,7	92,9	95,8	100,7	103,2
Produkcja metali	106,7	101,2	98,3	95,5	83,3	85,7	89,5	91,6
Produkcja wyrobów z metali ^Δ	118,0	111,8	106,8	103,2	94,9	89,4	91,8	95,3

Tabl. 18. **Dynamika produkcji sprzedanej przemysłu w województwie śląskim (dok.)**

Seksje i działy	2012				2013			
	I-III	I-VI	I-IX	I-XII	I-III	I-VI	I-IX	I-XII
	analogiczny okres roku poprzedniego = 100							
Przetwórstwo przemysłowe (dok.)								
Produkcja komputerów, wyrobów elektronicznych i optycznych	180,7	166,7	141,2	131,7	68,2	70,0	68,8	67,7
Produkcja maszyn i urządzeń ^Δ	121,8	122,9	118,8	116,3	95,6	89,6	90,9	88,7
Produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep ^Δ	87,3	82,1	82,3	82,4	86,3	94,6	98,7	99,0
Produkcja pozostałego sprzętu transportowego	96,6	120,3	125,1	128,0	148,8	117,8	108,7	99,7
Produkcja mebli	124,7	118,5	116,5	114,1	100,8	101,5	99,3	98,6
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę^Δ	98,8	97,3	95,2	88,1	86,7	70,1	61,8	68,5
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja^Δ	95,8	91,8	93,0	92,7	91,4	94,2	93,9	96,1
w tym:								
Pobór, uzdatnianie i dostarczanie wody	104,7	101,1	101,1	99,8	95,2	96,3	96,5	97,4
Odprowadzanie i oczyszczanie ścieków	101,9	103,1	105,3	106,2	105,9	105,1	106,9	108,7
Gospodarka odpadami, odzysk surowców ^Δ	89,6	84,8	86,5	86,6	86,6	90,9	89,7	92,8

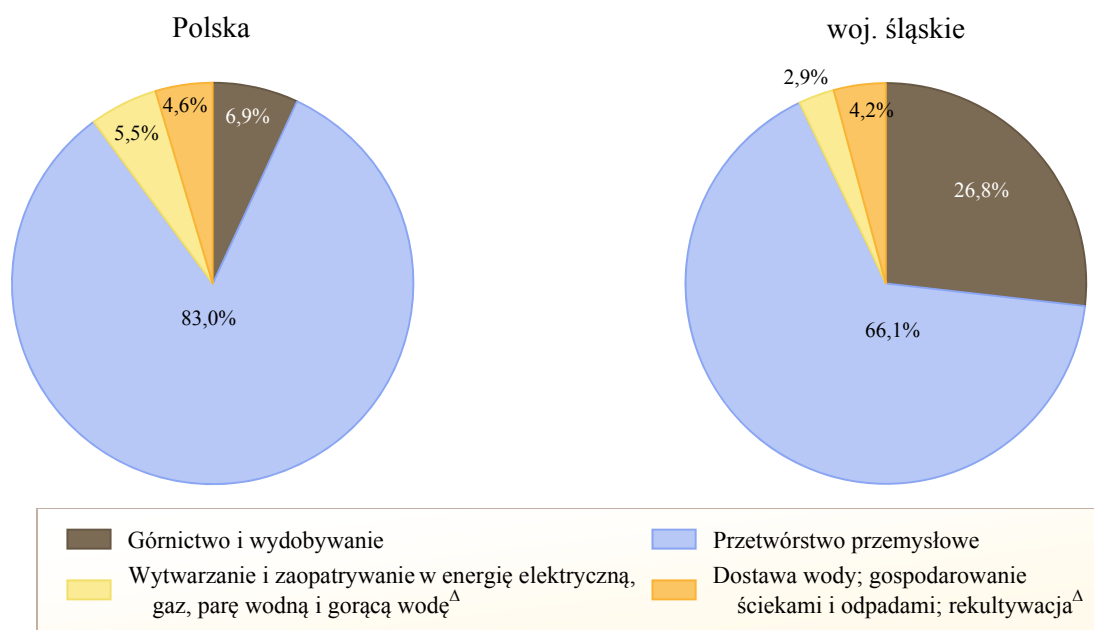
Spadkowi produkcji sprzedanej przemysłu w województwie śląskim w skali roku towarzyszył spadek przeciętnego zatrudnienia w przemyśle o 1,9% oraz wzrost przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia o 1,5%. W kraju w odniesieniu do roku poprzedniego zanotowano podobne tendencje – spadek przeciętnego zatrudnienia w przemyśle o 1,0% oraz wzrost przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia o 3,2%.

Wykres 45. **Dynamika przeciętnego zatrudnienia w przemyśle**
2010 = 100

W 2013 r. przeciętne zatrudnienie w przemyśle w województwie ukształtowało się na poziomie 434,1 tys. osób, tj. niższym o 1,9% w porównaniu z rokiem poprzednim. Spadek przeciętnej liczby zatrudnionych odnotowano we wszystkich sekcjach przemysłu, i tak w: wytwarzaniu i zaopatrywaniu w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę (o 26,9%), górnictwie i wydobywaniu (o 1,9%),

dostawie wody; gospodarowaniu ściekami i odpadami; rekultywacji (o 1,5%) oraz w przetwórstwie przemysłowym (o 0,5%).

Wykres 46. Struktura przeciętnego zatrudnienia w przemyśle według sekcji PKD 2007 w 2013 r.

Wydajność pracy w przemyśle w 2013 r., mierzona wartością produkcji sprzedanej na 1 zatrudnionego, w województwie śląskim była o 0,3% niższa (w cenach stałych) niż przed rokiem, natomiast w kraju wydajność pracy w przemyśle wzrosła o 3,2%.

Dane prezentujące produkcję sprzedaną przemysłu w województwie śląskim znajdują się w następujących publikacjach i opracowaniach udostępnionych na stronie internetowej Urzędu:

- „Komunikat o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa śląskiego” – opracowanie sygnałne dostępne co miesiąc,
 - „Biuletyn statystyczny województwa śląskiego” – publikacja dostępna co kwartał,
- jak również w Banku Danych Lokalnych (moduł – dane krótkookresowe).*

BUDOWNICTWO

W 2013 r. w województwie śląskim odnotowano spadek produkcji sprzedanej budownictwa w odniesieniu do roku poprzedniego. W skali roku dynamika w kolejnych kwartalnych okresach narastających była niższa niż w analogicznych okresach ub. roku. Niższa niż przed rokiem była również wartość produkcji budowlano-montażowej. W rezultacie, odnotowano obniżenie wydajności pracy w budownictwie, przy jednoczesnym spadku przeciętnego zatrudnienia.

W 2013 r. w województwie śląskim produkcja sprzedana budownictwa (w cenach bieżących) ukształtowała się na poziomie 19743,8 mln zł i zmniejszyła się w porównaniu z 2012 r. o 7,3% (w kraju obniżyła się o 11,3%). Pod względem produkcji sprzedanej budownictwa województwo śląskie zajmowało drugie miejsce w kraju, po województwie mazowieckim. W 2013 r. udział

Dane o produkcji sprzedanej budownictwa dotyczą działalności budowlanej i niebudowlanej podmiotów gospodarczych zaliczanych do sekcji „Budownictwo”. Dane te obejmują:

- wartość sprzedanych wyrobów, półfabrykatów i części własnej produkcji (niezależnie od tego czy otrzymano za nie należne opłaty);
- wartość robót i usług świadczonych odpłatnie, tj. przemysłowych, budowlanych, jak i innych niż przemysłowe i budowlane;
- zryczałtowaną odpłatność agenta w przypadku zawarcia umowy na warunkach zlecenia lub pełne przychody agenta w przypadku zawarcia umowy agencyjnej;
- wartość produktów w formie rozliczeń w naturze;
- produkty przeznaczone na powiększenie wartości własnych środków trwałych.

produkcji sprzedanej budownictwa w województwie wyniósł 11,8% produkcji budownictwa w kraju. Zarówno w województwie, jak i w kraju odnotowano wzrost produkcji sprzedanej budownictwa w 2013 r. w porównaniu z 2010 r., odpowiednio o 14,9% i 4,6%.

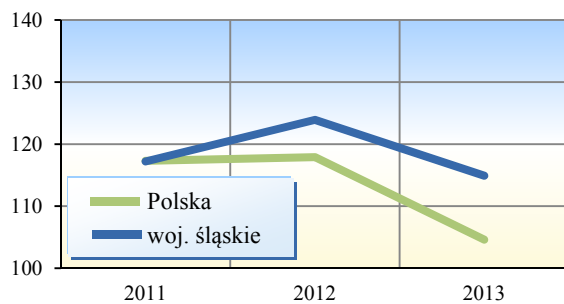
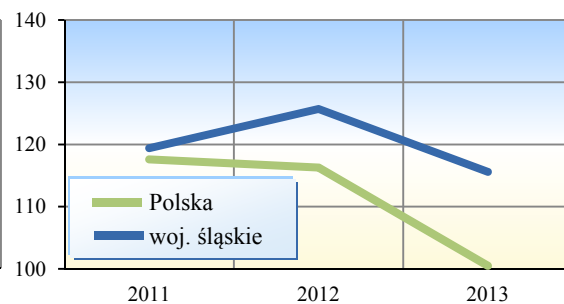
Tabl. 19. **Budownictwo**

Wyszczególnienie	2010	2012	2013
POLSKA			
Produkcja sprzedana budownictwa (ceny bieżące) w mln zł	160403,9	189076,7	167771,8
Udział produkcji budowlano-montażowej w produkcji sprzedanej budownictwa (ceny bieżące) w %	51,5	50,8	49,4
Przeciętne zatrudnienie w budownictwie w tys.	442,8	486,3	444,2
WOJ. ŚLĄSKIE			
Produkcja sprzedana budownictwa (ceny bieżące) w mln zł	17182,9	21289,4	19743,8
Udział produkcji budowlano-montażowej w produkcji sprzedanej budownictwa (ceny bieżące) w %	56,5	57,3	56,9
Przeciętne zatrudnienie w budownictwie w tys.	61,6	69,0	65,8

Tabl. 19. **Budownictwo (dok.)**

Wyszczególnienie	2010	2012	2013
M. KATOWICE			
Produkcja sprzedana budownictwa (ceny bieżące) w mln zł	3565,7	3922,6	3103,5
Udział produkcji budowlano-montażowej w produkcji sprzedanej budownictwa (ceny bieżące) w %	53,0	49,8	54,5
Przeciętne zatrudnienie w budownictwie w tys.	11,9	12,0	10,1

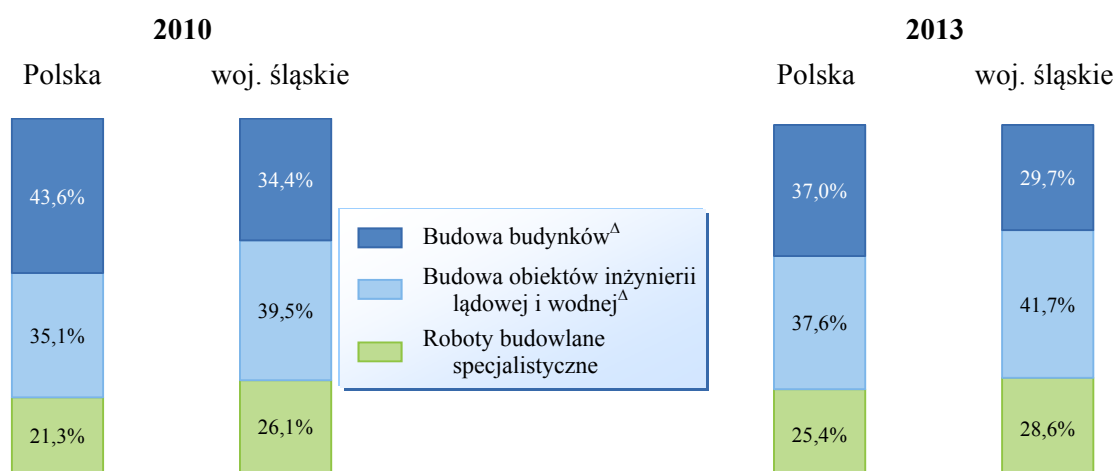
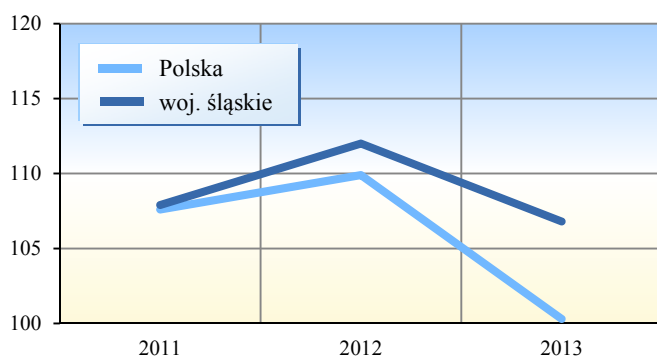
W województwie śląskim produkcja budowlano-montażowa w 2013 r. wyniosła 11226,0 mln zł (56,9% ogólnej wartości produkcji sprzedanej budownictwa) i zmniejszyła się w stosunku do zanotowanej w 2012 r. o 8,0%; w kraju odnotowano spadek produkcji budowlano-montażowej o 13,6%.

Wykres 47. **Dynamika produkcji sprzedanej budownictwa (ceny bieżące)**
2010 = 100Wykres 48. **Dynamika produkcji budowlano-montażowej (ceny bieżące)**
2010 = 100Tabl. 20. **Dynamika produkcji budowlano-montażowej w województwie śląskim (ceny bieżące)**

Działy	2012				2013			
	I-III	I-VI	I-IX	I-XII	I-III	I-VI	I-IX	I-XII
	analogiczny okres roku poprzedniego = 100							
O g ó ł e m	116,9	109,1	107,5	105,3	89,4	87,0	89,9	92,0
Budowa budynków ^Δ	100,6	100,6	94,7	91,1	97,0	93,7	93,3	99,3
Budowa obiektów inżynierii lądowej i wodnej ^Δ	139,7	116,2	112,2	113,2	82,4	82,5	89,4	89,8
Roboty budowlane specjalistyczne	114,4	109,3	115,0	110,4	89,8	86,4	87,5	88,3

Wśród przedsiębiorstw budowlanych wykonujących roboty budowlano-montażowe znaczący udział posiadały podmioty specjalizujące się w budowie obiektów inżynierii lądowej i wodnej (41,7% produkcji budowlano-montażowej w 2013 r.), których produkcja była o 10,2% niższa niż rok wcześniej. Spadek produkcji o 11,7% odnotowano również w przedsiębiorstwach wykonujących głównie roboty budowlane specjalistyczne (udział 28,6%). W przedsiębiorstwach, których podstawowym rodzajem działalności jest budowa budynków (udział 29,7%) produkcja obniżyła się o 0,7%.

Wykres 49. Struktura produkcji budowlano-montażowej według działów PKD 2007

Wykres 50. Dynamika przeciętnego zatrudnienia w budownictwie
2010= 100

Spadkowi produkcji sprzedanej budownictwa w 2013 r. w porównaniu z 2012 r. towarzyszył spadek przeciętnego zatrudnienia w tej sekcji o 4,6%. W kraju przeciętne zatrudnienie w budownictwie obniżyło się o 8,7%.

Wydajność pracy w budownictwie, mierzona wartością produkcji sprzedanej na 1 zatrudnionego, w województwie śląskim była o 2,8% niższa (w cenach bieżących) niż przed rokiem,

natomiast w kraju wydajność pracy w budownictwie obniżyła się o 2,9%.

Dane prezentujące produkcję sprzedaną budownictwa w województwie śląskim znajdują się w następujących publikacjach i opracowaniach udostępnionych na stronie internetowej Urzędu:

- „Komunikat o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa śląskiego” – opracowanie sygnałne dostępne co miesiąc,
 - „Biuletyn statystyczny województwa śląskiego” – publikacja dostępna co kwartał, jak również w Banku Danych Lokalnych (moduł – dane krótkookresowe).
-

BUDOWNICTWO MIESZKANIOWE

Efekty budownictwa mieszkaniowego uzyskane w województwie śląskim w 2013 r. były lepsze niż rok wcześniej. Wzrosła liczba mieszkań oddanych do użytkowania oraz mieszkań których budowę rozpoczęto. Spadła natomiast liczba mieszkań, na realizację których wydano pozwolenia. Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania oddanego do użytkowania była mniejsza niż przed rokiem.

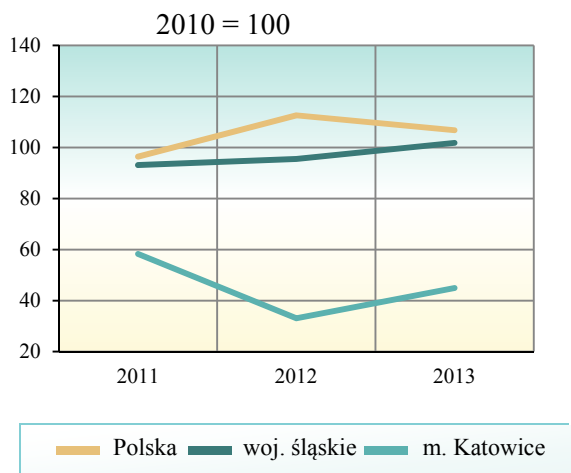
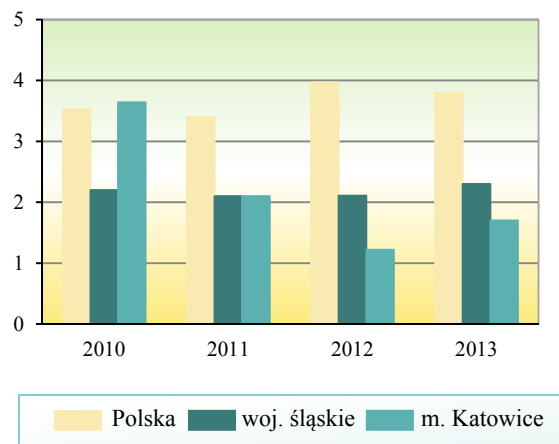
W 2013 r., podobnie jak w roku poprzednim, odnotowano wzrost liczby mieszkań oddanych do użytkowania w województwie śląskim, po spadkach w latach 2009-2011.

W 2013 r. w województwie śląskim oddano do użytkowania 10381 mieszkań, tj. o 6,5% więcej niż przed rokiem i o 1,8% więcej niż w 2010 r. W kraju liczba oddanych mieszkań zmniejszyła się o 5,1% w odniesieniu do roku poprzedniego, natomiast wzrosła o 6,8% w porównaniu z 2010 r.

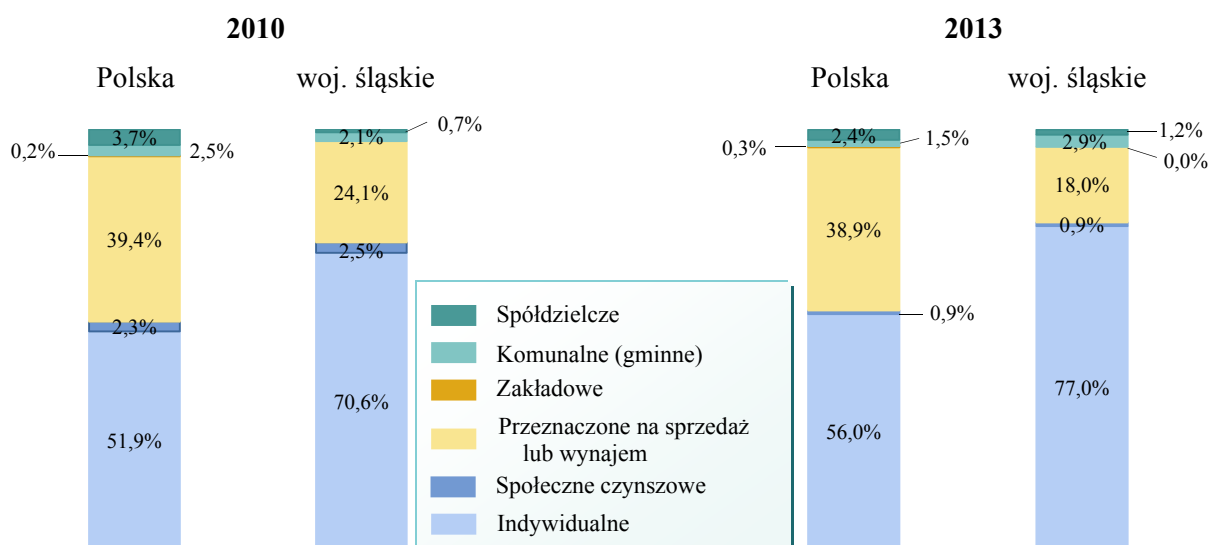
*Informacje o **mieszkaniach oddanych do użytkowania** dotyczą mieszkań w budynkach nowo wybudowanych i rozbudowanych (w części stanowiącej rozbudowę) oraz uzyskanych w wyniku przebudowy pomieszczeń niemieszkalnych. Podziału na mieszkania w budynkach spółdzielni mieszkaniowych, indywidualnych (tj. realizowanych przez osoby fizyczne, fundacje, kościoły i związki wyznaniowe) oraz realizowanych z przeznaczeniem na sprzedaż lub wynajem dokonano na podstawie sposobu finansowania budowy lub przeznaczenia mieszkań.*

Tabl. 21. **Budownictwo mieszkaniowe**

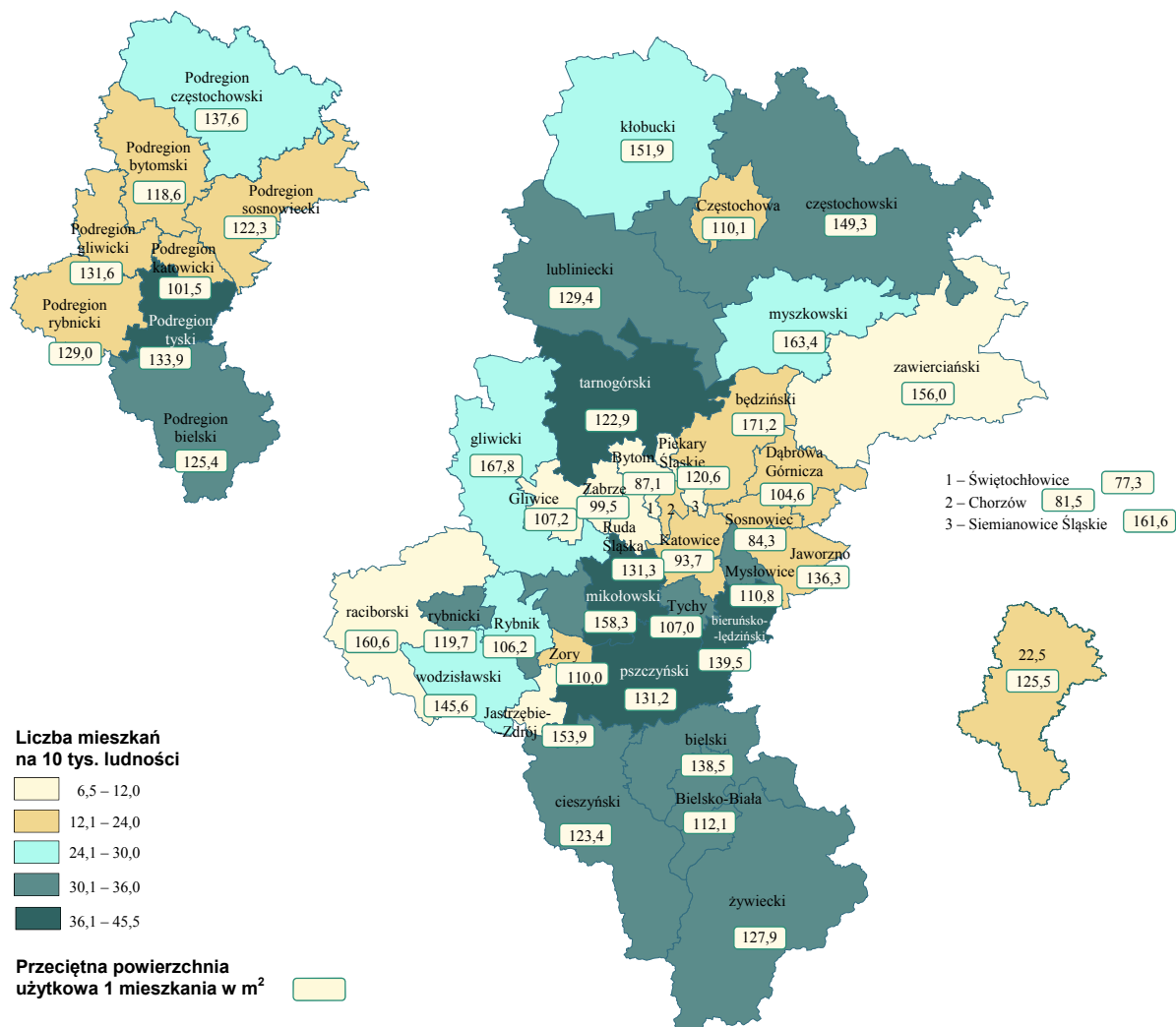
Wyszczególnienie	2010	2012	2013
POLSKA			
Mieszkania oddane do użytkowania na 1000 ludności	3,5	4,0	3,8
Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania oddanego do użytkowania w m ²	106,1	102,4	104,6
Mieszkania, na realizację których wydano pozwolenia na 1000 ludności	4,5	4,3	3,6
Mieszkania, których budowę rozpoczęto na 1000 ludności	4,1	3,7	3,3
WOJ. ŚLĄSKIE			
Mieszkania oddane do użytkowania na 1000 ludności	2,2	2,1	2,3
Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania oddanego do użytkowania w m ²	127,1	126,0	125,5
Mieszkania, na realizację których wydano pozwolenia na 1000 ludności	3,0	2,5	2,3
Mieszkania, których budowę rozpoczęto na 1000 ludności	2,6	2,2	2,2
M. KATOWICE			
Mieszkania oddane do użytkowania na 1000 ludności	3,6	1,2	1,7
Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania oddanego do użytkowania w m ²	79,1	115,9	93,9
Mieszkania, na realizację których wydano pozwolenia na 1000 ludności	3,2	3,6	3,3
Mieszkania, których budowę rozpoczęto na 1000 ludności	5,3	2,0	4,4

Wykres 51. **Dynamika liczby mieszkań oddanych do użytkowania**Wykres 52. **Mieszkania oddane do użytkowania na 1000 ludności**

Wzrost liczby oddanych mieszkań w województwie odnotowano w budownictwie spółdzielczym (o 88,2%), indywidualnym (o 7,7%) oraz przeznaczonym na sprzedaż lub wynajem (o 7,2%). Mniej mieszkań w porównaniu z rokiem poprzednim przekazano do użytkowania w budownictwie społecznym czynszowym (o 51,8%) i komunalnym (o 6,2%). W strukturze mieszkań oddanych do użytkowania, w porównaniu z 2012 r., zwiększył się udział mieszkań zrealizowanych w budownictwie indywidualnym (o 0,9 p. proc.), spółdzielczym (o 0,5 p. proc.) oraz w przeznaczonym na sprzedaż lub wynajem (o 0,1 p. proc), natomiast zmniejszył się udział mieszkań budownictwa społecznego czynszowego (o 1,1 p. proc.) i komunalnego (o 0,4 p. proc.).

Wykres 53. **Struktura liczby mieszkań oddanych do użytkowania według form budownictwa**

Wykres 54. Mieszkania oddane do użytkowania w województwie śląskim według podregionów i powiatów w 2013 r.

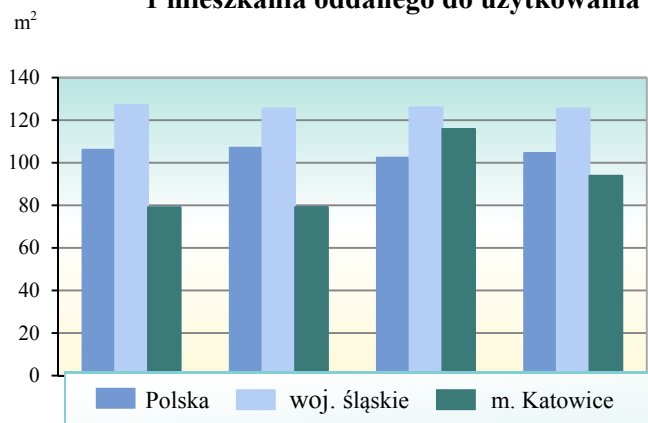
Tabl. 22. Mieszkania oddane do użytkowania w województwie śląskim

Formy budownictwa	2012				2013			
	w liczbach bezwzględnych	w odsetkach	2011 = 100	przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania w m ²	w liczbach bezwzględnych	w odsetkach	2012 = 100	przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania w m ²
O g ó ł e m	9744	100,0	102,6	126,0	10381	100,0	106,5	125,5
Spółdzielcze	68	0,7	523,1	64,8	128	1,2	188,2	66,0
Komunalne (gminne)	323	3,3	153,1	51,3	303	2,9	93,8	39,8
Zakładowe	1	0,0	14,3	119,0	1	0,0	100,0	246,0
Przeznaczone na sprzedaż lub wynajem	1743	17,9	97,0	75,5	1869	18,0	107,2	72,0
Spółeczne czynszowe	191	2,0	51,8	58,5	92	0,9	48,2	50,1
Indywidualne	7418	76,1	104,4	143,4	7988	77,0	107,7	143,1

Powierzchnia użytkowa mieszkania jest to łączna powierzchnia pokoi, kuchni, przedpokoi, łazienek i wszystkich innych pomieszczeń wchodzących w skład mieszkania.

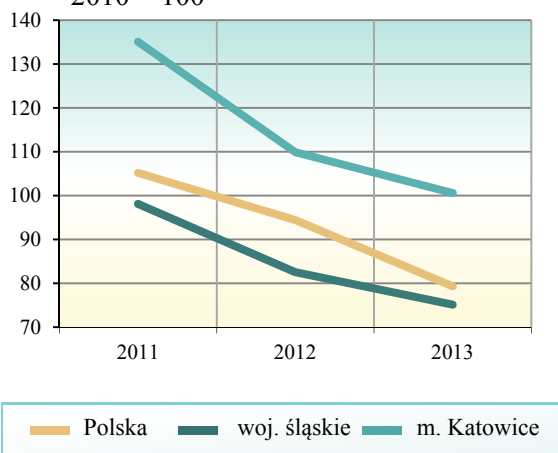
Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania oddanego do użytkowania w województwie śląskim w 2013 r. wyniosła 125,5 m² i należała do największych w kraju (3 lokata po województwach opolskim i łódzkim); była jednocześnie większa od przeciętnej krajowej o 20,9 m². W stosunku do roku poprzedniego odnotowano spadek przeciętnej powierzchni użytkowej o 0,5 m² (w kraju wzrost o 2,2 m²), a w porównaniu z 2010 r. przeciętna powierzchnia była mniejsza o 1,6 m² (w kraju o 1,5 m²).

Wykres 55. **Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania oddanego do użytkowania**

(po 0,5%). Więcej mieszkań niż przed rokiem oddano do użytkowania w dwudziestu dwóch powiatach. Największy wzrost odnotowano w miastach na prawach powiatu: Sosnowcu (o 83,0%), Piekarach Śląskich (o 81,5%), Mysłowicach (o 79,0%) i Dąbrowie Górniczej (o 69,2%). Mieszkania o największej przeciętnej powierzchni użytkowej wybudowano w 2013 r. w powiecie będzińskim (171,2 m²), gliwickim (167,8 m²), myszkowskim (163,4 m²) i Siemianowicach Śląskich (161,6 m²), gdzie przeważało budownictwo indywidualne. Najmniejszą przeciętną powierzchnią użytkową posiadały mieszkania oddane w Świętochłowicach (77,3 m²), Chorzowie (81,5 m²), Sosnowcu (84,3 m²) i Bytomiu (87,1 m²), gdzie duży udział miało budownictwo przeznaczone na sprzedaż lub wynajem (w Sosnowcu, Chorzowie i Świętochłowicach) oraz społeczne czynszowe (w Bytomiu).

Wykres 56. **Dynamika liczby mieszkań, na realizację których wydano pozwolenia 2010 = 100**

(o 9,8%) oraz w budownictwie indywidualnym (o 7,9%).

Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania oddanego do użytkowania w budownictwie indywidualnym wyniosła 143,1 m², a w budownictwie komunalnym 39,8 m².

Biorąc pod uwagę przekrój terytorialny województwa według powiatów, najwięcej mieszkań przekazano do użytkowania w powiecie cieszyńskim (6,1% ogółu mieszkań oddanych w województwie), tarnogórskim (5,5%), żywieckim i Bielsku-Białej (po 5,2%) oraz w powiecie bielskim (5,1%), a najmniej w Siemianowicach Śląskich (0,4%), Świętochłowicach i Piekarach Śląskich

(po 0,5%). Więcej mieszkań niż przed rokiem oddano do użytkowania w dwudziestu dwóch powiatach. Największy wzrost odnotowano w miastach na prawach powiatu: Sosnowcu (o 83,0%), Piekarach Śląskich (o 81,5%), Mysłowicach (o 79,0%) i Dąbrowie Górniczej (o 69,2%). Mieszkania o największej przeciętnej powierzchni użytkowej wybudowano w 2013 r. w powiecie będzińskim (171,2 m²), gliwickim (167,8 m²), myszkowskim (163,4 m²) i Siemianowicach Śląskich (161,6 m²), gdzie przeważało budownictwo indywidualne. Najmniejszą przeciętną powierzchnią użytkową posiadały mieszkania oddane w Świętochłowicach (77,3 m²), Chorzowie (81,5 m²), Sosnowcu (84,3 m²) i Bytomiu (87,1 m²), gdzie duży udział miało budownictwo przeznaczone na sprzedaż lub wynajem (w Sosnowcu, Chorzowie i Świętochłowicach) oraz społeczne czynszowe (w Bytomiu).

W 2013 r. utrzymał się w województwie śląskim trwający od 2010 r. spadek liczby mieszkań, na realizację których wydano pozwolenia. Starostwa powiatowe wydały pozwolenia na budowę 10606 mieszkań, tj. o 8,9% mniej niż rok wcześniej i o 24,9% mniej niż w 2010 r. (w kraju spadek odpowiednio o: 16,0% i 20,7%).

W skali roku spadek liczby mieszkań, na realizację których wydano pozwolenia odnotowano w budownictwie spółdzielczym (o 94,9%), komunalnym (o 34,8%), przeznaczonym na sprzedaż lub wynajem

Jednocześnie, podobnie jak w poprzednich latach, pozwolenia na budowę największej liczby mieszkań wydano inwestorom indywidualnym (73,9% ogółu mieszkań, na realizację których wydano pozwolenia) i budującym na sprzedaż lub wynajem (23,6%).

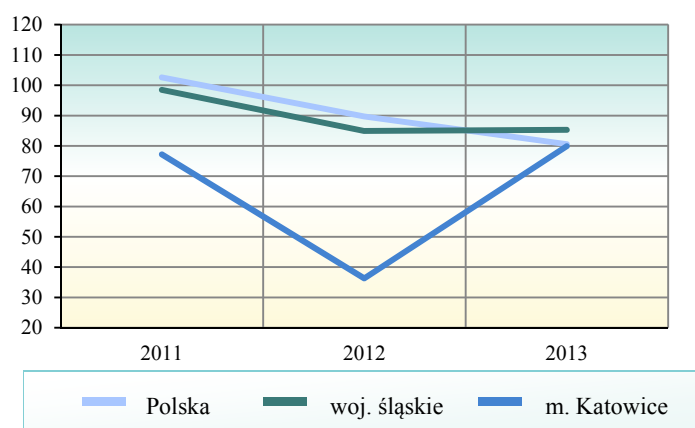
Tabl. 23. Mieszkania, na realizację których wydano pozwolenia w województwie śląskim

Formy budownictwa	2012			2013		
	w liczbach bezwzględnych	w odsetkach	2011 = 100	w liczbach bezwzględnych	w odsetkach	2012 = 100
O g ó ł e m	11638	100,0	84,1	10606	100,0	91,1
Spółdzielcze	59	0,5	842,9	3	0,0	5,1
Komunalne (gminne)	299	2,6	125,6	195	1,8	65,2
Zakładowe	–	–	x	16	0,2	x
Przeznaczone na sprzedaż lub wynajem	2770	23,8	68,6	2499	23,6	90,2
Społeczne czynszowe	–	–	x	55	0,5	x
Indywidualne	8510	73,1	89,5	7838	73,9	92,1

Większą niż przed rokiem liczbę mieszkań, na budowę których wydano pozwolenia odnotowano w jedenastu powiatach województwa, w tym w siedmiu miastach na prawach powiatu. Największy wzrost miał miejsce w Świętochłowicach (8-krotny) i Gliwicach (ponad 2,5-krotny) oraz Siemianowicach Śląskich (ponad 2-krotny), natomiast wyraźny spadek w Piekarach Śląskich (o 69,8%), Dąbrowie Górniczej (o 69,3%), Sosnowcu (o 61,4%) i Mysłowicach (o 60,0%).

W 2013 r. w województwie śląskim rozpoczęto budowę 10176 mieszkań, tj. o 0,5% więcej niż w 2012 r. (w kraju spadek o 10,2%). W porównaniu z 2010 r. odnotowano spadek liczby mieszkań, których budowę rozpoczęto o 14,7% (w kraju o 19,4%).

Wykres 57. Dynamika liczby mieszkań, których budowę rozpoczęto
2010 = 100

W budownictwie indywidualnym rozpoczęto budowę 7490 mieszkań, tj. o 5,4% mniej niż rok wcześniej, a w przeznaczonym na sprzedaż lub wynajem – 2506, tj. o 20,4% więcej niż w 2012 r.

W odniesieniu do 2012 r. wzrost liczby mieszkań, których budowę rozpoczęto odnotowano w dwunastu powiatach, w tym w siedmiu miastach na prawach powiatu, najwyższy w Piekarach Śląskich (o 124,1%), Katowicach (o 120,1%), Chorzowie (o 75,2%) i Dąbrowie Górniczej (o 60,8%), natomiast wyraźny spadek

w Świętochłowicach (o 82,7%) i Siemianowicach (o 61,4%). Najwięcej mieszkań zaczęto budować w 2013 r. w Katowicach (13,1% ogółu rozpoczętych inwestycji), w powiecie bielskim i cieszyńskim (po 5,8%), a najmniej w Siemianowicach Śląskich (0,2%) i Świętochłowicach (0,4%).

Dane prezentujące budownictwo mieszkaniowe w województwie śląskim znajdują się w następujących publikacjach i opracowaniach udostępnionych na stronie internetowej Urzędu:

- „Komunikat o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa śląskiego” – opracowanie sygnałne dostępne co miesiąc,
- „Biuletyn statystyczny województwa śląskiego” – publikacja dostępna co kwartał, jak również w Banku Danych Lokalnych (moduł – dane krótkookresowe).

RYNEK WEWNĘTRZNY

W województwie śląskim w 2013 r. miał miejsce wzrost wartości sprzedaży detalicznej w odniesieniu do 2012 r. Wzrosła również sprzedaż hurtowa towarów.

Wartość sprzedaży detalicznej (w cenach bieżących) zrealizowanej przez jednostki handlowe i niehandlowe w 2013 r. zwiększyła się w odniesieniu do poprzedniego roku o 3,4% (w kraju sprzedaż detaliczna ukształtowała się na poziomie o 2,3% wyższym niż w 2012 r.), wzrost sprzedaży odnotowano w większości grup przedsiębiorstw. W porównaniu z 2010 r. odnotowano wzrost sprzedaży detalicznej w województwie o 2,3%.

Dane o sprzedaży detalicznej towarów obejmują sprzedaż towarów konsumpcyjnych i niekonsumpcyjnych dokonywaną w punktach sprzedaży detalicznej, placówkach gastronomicznych oraz innych punktach sprzedaży (np. składy, magazyny), w ilościach wskazujących na zakupy dla potrzeb indywidualnych nabywców.

Tabl. 24. **Dynamika sprzedaży detalicznej^a** (ceny bieżące)

Wyszczególnienie	2010	2012	2013
	rok poprzedni = 100		
POLSKA			
O g ó ł e m	105,5	105,6	102,3
w tym:			
Pojazdy samochodowe, motocykle, części	107,9	103,3	110,8
Paliwa stałe, ciekłe i gazowe	113,1	109,1	93,9
Żywność, napoje i wyroby tytoniowe	101,2	104,4	102,6
Pozostała sprzedaż detaliczna w niewyspecjalizowanych sklepach	113,6	113,2	109,9
Farmaceutyki, kosmetyki, sprzęt ortopedyczny	117,2	106,9	109,7
Włókno, odzież, obuwie	113,1	104,4	107,9
Meble, RTV, AGD	123,0	117,5	105,6
Prasa, książki, pozostała sprzedaż w wyspecjalizowanych sklepach	83,6	87,6	100,7
Pozostałe	95,9	101,3	96,8
WOJ. ŚLĄSKIE			
O g ó ł e m	98,5	94,2	103,4
w tym:			
Pojazdy samochodowe, motocykle, części	103,3	66,4	113,4
Paliwa stałe, ciekłe i gazowe	136,4	112,8	93,0
Żywność, napoje i wyroby tytoniowe	100,7	100,6	104,5
Pozostała sprzedaż detaliczna w niewyspecjalizowanych sklepach	86,1	135,6	117,2

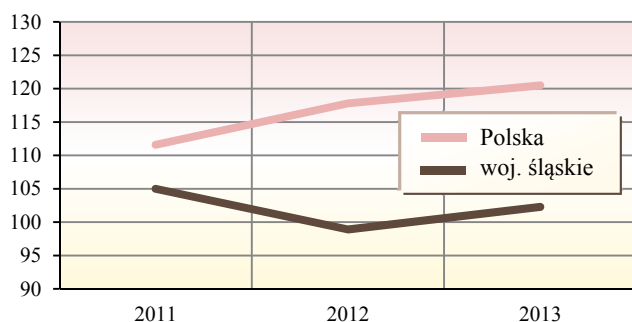
^a Grupowania przedsiębiorstw dokonano na podstawie Polskiej Klasyfikacji Działalności 2007 (PKD 2007), zaliczając przedsiębiorstwo do określonej kategorii według przeważającego rodzaju działalności, zgodnie z aktualnym w omawianym okresie stanem organizacyjnym. Odnotowane zmiany (wzrost/spadek) wartości sprzedaży detalicznej w poszczególnych grupach rodzajów działalności przedsiębiorstw mogą zatem również wynikać ze zmiany przeważającego rodzaju działalności przedsiębiorstwa oraz zmian organizacyjnych (np. połączenia przedsiębiorstw). Nie ma to wpływu na dynamikę sprzedaży detalicznej ogółem.

Tabl. 24. **Dynamika sprzedaży detalicznej^a** (dok.)

Wyszczególnienie	2010	2012	2013
	rok poprzedni = 100		
WOJ. ŚLĄSKIE (dok.)			
Farmaceutyki, kosmetyki, sprzęt ortopedyczny	115,4	127,5	102,6
Włókno, odzież, obuwie	106,1	92,6	121,6
Meble, RTV, AGD	101,6	108,7	109,7
Prasa, książki, pozostała sprzedaż w wyspecjalizowanych sklepach	87,8	90,6	97,6
Pozostałe	81,5	94,2	94,2

^a Patrz notka a do tabl. 24 na str. 78.

Wykres 58. **Dynamika sprzedaży detalicznej**
(ceny bieżące)
2010 = 100

Biorąc pod uwagę dane w okresach narastających 2013 r. (I–III, I–VI) w porównaniu z analogicznymi okresami roku poprzedniego zaobserwowano spadek sprzedaży detalicznej ogółem. Natomiast w okresach I–IX i I–XII odnotowano wzrost. W 2013 r. wyższą sprzedaż niż w roku poprzednim odnotowano m.in. w przedsiębiorstwach grupowanych w kategoriach: włókno, odzież, obuwie (o 21,6%), pozostała sprzedaż detaliczna w niewyspecjalizowanych sklepach (o 17,2%) oraz pojazdy samochodowe, motocykle, części (o 13,4%). Spadek sprzedaży wystąpił w grupach: paliwa stałe, ciekłe i gazowe (o 7,0%), pozostałe (o 5,8%) oraz prasa, książki, pozostała sprzedaż w wyspecjalizowanych sklepach (o 2,4%).

Największy udział w sprzedaży detalicznej w 2013 r. miały przedsiębiorstwa zgrupowane w kategoriach: żywność, napoje i wyroby tytoniowe (31,4%), pojazdy samochodowe, motocykle, części (16,9%) oraz pozostałe (16,3%).

Tabl. 25. **Dynamika sprzedaży detalicznej^a w województwie śląskim** (ceny bieżące)

Wyszczególnienie	2012				2013			
	I–III	I–VI	I–IX	I–XII	I–III	I–VI	I–IX	I–XII
	analogiczny okres roku poprzedniego = 100							
O g ó ł e m	101,6	98,5	97,4	94,2	99,0	99,8	102,4	103,4
w tym:								
Pojazdy samochodowe, motocykle, części	93,9	81,2	74,6	66,4	83,3	92,8	101,3	113,4
Paliwa stałe, ciekłe i gazowe ...	117,5	117,3	111,5	112,8	95,3	91,5	95,7	93,0

^a Patrz notka a do tabl. 24 na str. 78.

Tabl. 25. **Dynamika sprzedaży detalicznej^a w województwie śląskim (dok.)**

Wyszczególnienie	2012				2013			
	I-III	I-VI	I-IX	I-XII	I-III	I-VI	I-IX	I-XII
	analogiczny okres roku poprzedniego = 100							
Żywność, napoje i wyroby tytoniowe	107,7	102,9	102,0	100,6	105,4	104,0	103,6	104,5
Pozostała sprzedaż detaliczna w niewyspecjalizowanych sklepach	121,0	121,4	133,3	135,6	107,7	110,9	120,5	117,2
Farmaceutyki, kosmetyki, sprzęt ortopedyczny	124,7	128,0	132,0	127,5	115,0	108,4	104,7	102,6
Włókno, odzież, obuwie	94,0	93,4	94,7	92,6	108,4	117,0	119,3	121,6
Meble, RTV, AGD	115,8	109,8	105,5	108,7	118,7	112,9	112,0	109,7
Prasa, książki, pozostała sprzedaż w wyspecjalizowanych sklepach	86,2	91,2	92,4	90,6	126,6	114,7	116,8	97,6
Pozostałe	90,1	95,8	99,2	94,2	87,7	90,2	92,7	94,2

^a Patrz notka a do tabl. 24 na str. 78.

W 2013 r. sprzedaż hurtowa towarów w województwie śląskim w jednostkach handlowych była (w cenach bieżących) o 0,6% wyższa niż przed rokiem, w tym w przedsiębiorstwach hurtowych – o 0,4%. W kraju sprzedaż hurtowa w jednostkach handlowych wzrosła o 3,5%, w tym zrealizowana przez jednostki hurtowe – o 1,3%. W skali roku w województwie w przedsiębiorstwach hurtowych zwiększyła się m.in. wartość sprzedaży hurtowej płodów rolnych i żywych zwierząt (o 35,2%), AGD, RTV, artykułów użytku domowego (o 10,3%) oraz półproduktów i odpadów pochodzenia nierolniczego oraz złomu (o 7,0%), spadek odnotowano m.in. w sprzedaży wyrobów włókienniczych, odzieży i obuwia (o 19,8%), żywności (o 4,9%) oraz narzędzi technologii informacyjnej i komunikacyjnej, maszyn, sprzętu i dodatkowego wyposażenia (o 3,2%).

Dane prezentujące rynek wewnętrzny w województwie śląskim znajdują się w następujących publikacjach i opracowaniach udostępnionych na stronie internetowej Urzędu:

- „Komunikat o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa śląskiego” – opracowanie sygnałne dostępne co miesiąc,
- „Biuletyn statystyczny województwa śląskiego” – publikacja dostępna co kwartał.

WYNIKI FINANSOWE PRZEDSIĘBIORSTW NIEFINANSOWYCH

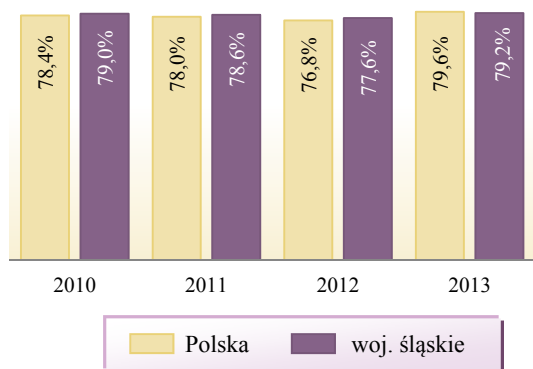
W 2013 r. w województwie śląskim wyniki finansowe przedsiębiorstw niefinansowych były mniej korzystne niż w 2012 r. Pogorszyły się podstawowe wskaźniki ekonomiczno-finansowe (z wyjątkiem wskaźnika płynności I stopnia oraz wskaźnika rentowności obrotu netto).

Wyniki finansowe uzyskane w 2013 r. przez badane przedsiębiorstwa w województwie śląskim pogorszyły się w porównaniu z 2012 r. (z wyjątkiem wyniku na pozostałej działalności operacyjnej). W stosunku do 2010 r. odnotowano pogorszenie m.in. wyników finansowych: na działalności gospodarczej, brutto i netto, natomiast lepsze były m.in. wyniki na pozostałej działalności operacyjnej i na operacjach finansowych.

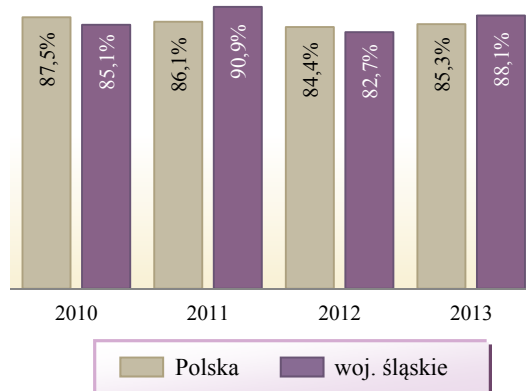
W kraju wyniki finansowe badanych przedsiębiorstw w 2013 r. były korzystniejsze niż rok wcześniej oraz w porównaniu z 2010 r.

Dane dotyczące wyników finansowych przedsiębiorstw prezentuje się w dostosowaniu do nowelizacji ustawy z dnia 29 IX 1994 r. o rachunkowości (tekst jednolity Dz. U. 2013, poz. 330).

Wykres 59. **Udział liczby przedsiębiorstw wykazujących zysk netto w ogólnej liczbie badanych podmiotów**

Wykres 60. **Udział przychodów przedsiębiorstw wykazujących zysk netto w przychodach z całokształtu działalności**

W 2013 r. zysk netto wykazało 79,2% badanych przedsiębiorstw wobec 77,6% przed rokiem. Udział przychodów uzyskanych przez te przedsiębiorstwa w ogólnej kwocie przychodów z całokształtu działalności zwiększył się z 82,7% w 2012 r. do 88,1% w 2013 r. Biorąc pod uwagę lata 2010-2013 największy udział liczby przedsiębiorstw wykazujących zysk netto w ogólnej liczbie badanych podmiotów odnotowano w 2013 r.

Koszty uzyskania przychodów z całokształtu działalności obejmują:

- koszt własny sprzedanych produktów, towarów i materiałów związany z podstawową działalnością operacyjną, do którego zaliczono wartość sprzedanych towarów i materiałów oraz koszty ogółem, pomniejszone o koszt wytworzenia świadczeń na własne potrzeby jednostki i skorygowane o zmianę stanu produktów;
- pozostałe koszty operacyjne;
- koszty finansowe.

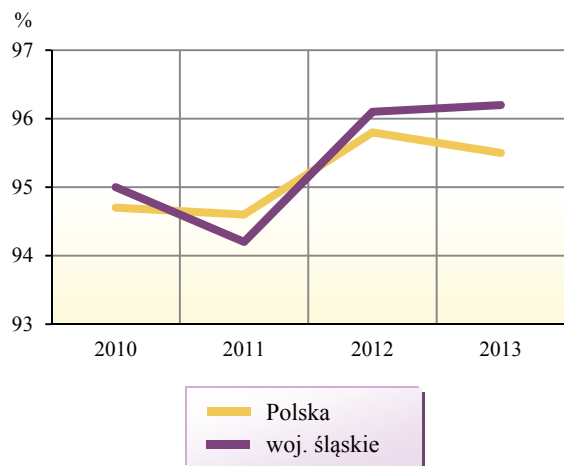
Przychody z całokształtu działalności ukształtowały się na poziomie 281906,8 mln zł i w odniesieniu do roku poprzedniego były o 2,0% niższe, a koszty ich uzyskania wyniosły 271209,7 mln zł i spadły o 1,9%.

Przychody netto ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów w 2013 r. w województwie śląskim osiągnęły wartość 271128,9 mln zł (spadek o 1,9% w stosunku do roku poprzedniego), a koszty ich uzyskania wyniosły 262830,7 mln zł (spadek o 1,3%). Wynik ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów ukształtował się na poziomie 8298,2 mln zł i był o 18,1% niższy niż przed rokiem. Wynik na pozostałej działalności operacyjnej zwiększył się z minus 101,2 mln zł w 2012 r. do 1825,3 mln zł w 2013 r., natomiast wynik na operacjach finansowych zmniejszył się z 1095,8 mln zł do 573,6 mln zł. W rezultacie wynik finansowy na działalności gospodarczej wyniósł 10697,1 mln zł i był o 3,9% niższy niż w roku poprzednim. Wynik finansowy brutto osiągnął wartość 10693,3 mln zł, tj. o 4,2% niższą niż w 2012 r. Po odliczeniu obciążeń wynik finansowy netto w 2013 r. ukształtował się na poziomie 9411,0 mln zł i zmniejszył się o 1,3% w stosunku do roku poprzedniego.

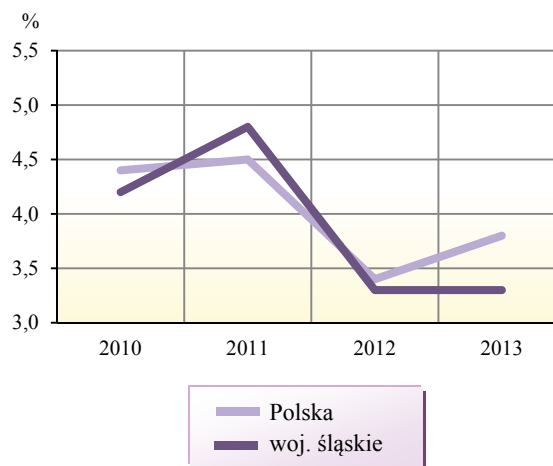
Wyniki finansowe:

- *wynik finansowy brutto (zysk lub strata) jest to wynik na działalności gospodarczej, skorygowany o wynik zdarzeń nadzwyczajnych;*
- *obciążenia wyniku finansowego brutto obejmują podatek dochodowy od osób prawnych i fizycznych, a w 2013 r. również inne płatności wynikające z odrębnych przepisów;*
- *wynik finansowy netto (zysk lub strata) otrzymuje się po pomniejszeniu wyniku finansowego brutto o obowiązkowe obciążenia.*

Wykres 61. Wskaźnik poziomu kosztów

Wykres 62. Wskaźnik rentowności obrotu netto

Wskaźniki:

- wskaźnik poziomu kosztów jest to relacja kosztów uzyskania przychodów z całokształtu działalności do przychodów z całokształtu działalności;
- wskaźnik rentowności ze sprzedaży jest to relacja wyniku ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów do przychodów netto ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów;
- wskaźnik rentowności obrotu brutto jest to relacja wyniku finansowego brutto do przychodów z całokształtu działalności;
- wskaźnik rentowności obrotu netto jest to relacja wyniku finansowego netto do przychodów z całokształtu działalności;
- wskaźnik płynności finansowej I stopnia jest to relacja inwestycji krótkoterminowych do zobowiązań krótkoterminowych;
- wskaźnik płynności finansowej II stopnia jest to relacja inwestycji krótkoterminowych i należności krótkoterminowych do zobowiązań krótkoterminowych.

W 2013 r. w badanych przedsiębiorstwach odnotowano pogorszenie podstawowych wskaźników ekonomiczno-finansowych w porównaniu z 2012 r. (z wyjątkiem wskaźników: rentowności obrotu netto i płynności finansowej I stopnia), jak i z 2010 r. W skali roku obniżyły się wskaźniki rentowności: ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów (o 0,6 p. proc.), obrotu brutto (o 0,1 p. proc.) oraz wskaźnik płynności finansowej II stopnia (o 3,5 p. proc.). W kraju w 2013 r. w ujęciu rocznym odnotowano m.in. wzrost wskaźnika rentowności obrotu brutto (o 0,3 p. proc.)

i netto (o 0,4 p. proc.). Poprawił się również wskaźnik poziomu kosztów.

Tabl. 26. Wybrane wskaźniki ekonomiczno-finansowe w badanych przedsiębiorstwach niefinansowych

Wyszczególnienie	2010	2012	2013
	w %		
POLSKA			
Wskaźnik poziomu kosztów	94,7	95,8	95,5
Wskaźnik rentowności ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów	5,2	4,3	4,3
Wskaźnik rentowności obrotu brutto	5,3	4,2	4,5
Wskaźnik rentowności obrotu netto	4,4	3,4	3,8
Wskaźnik płynności finansowej I stopnia	39,7	34,1	35,0
Wskaźnik płynności finansowej II stopnia ..	105,5	97,4	96,8
WOJ. ŚLĄSKIE			
Wskaźnik poziomu kosztów	95,0	96,1	96,2
Wskaźnik rentowności ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów	5,2	3,7	3,1
Wskaźnik rentowności obrotu brutto	5,0	3,9	3,8
Wskaźnik rentowności obrotu netto	4,2	3,3	3,3
Wskaźnik płynności finansowej I stopnia	39,0	29,3	30,7
Wskaźnik płynności finansowej II stopnia ..	103,5	93,8	90,3

Dane prezentujące wyniki finansowe przedsiębiorstw niefinansowych w województwie śląskim znajdują się w następujących publikacjach i opracowaniach udostępnionych na stronie internetowej Urzędu:

– „Komunikat o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa śląskiego” – opracowanie sygnałne dostępne co miesiąc,

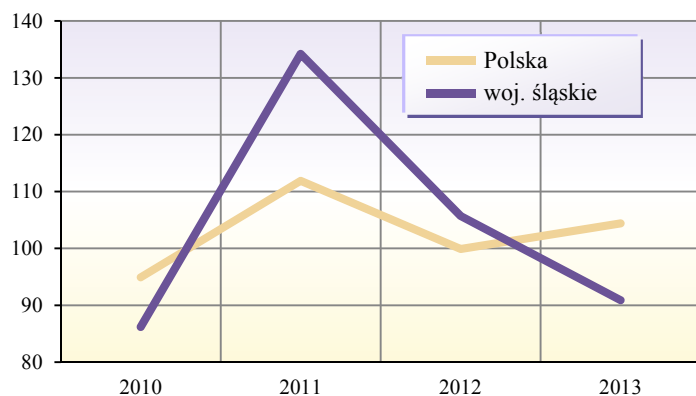
– „Biuletyn statystyczny województwa śląskiego” – publikacja dostępna co kwartał,

jak również w Banku Danych lokalnych (moduł – dane krótkookresowe).

NAKLADY INWESTYCYJNE

Nakłady inwestycyjne badanych przedsiębiorstw w województwie śląskim w 2013 r. były niższe niż przed rokiem. W porównaniu z 2012 r. rozpoczęto realizację mniejszej liczby inwestycji nowo rozpoczętych, ale o wyższej łącznej wartości kosztorysowej.

Wykres 63. **Dynamika nakładów inwestycyjnych**
(ceny bieżące)
Rok poprzedni = 100

Nakłady inwestycyjne na nowe obiekty majątkowe oraz ulepszenie istniejących (w cenach bieżących), poniesione w 2013 r. przez badane przedsiębiorstwa mające siedzibę na terenie województwa śląskiego, wyniosły 12732,5 mln zł i były niższe od zanotowanych w 2012 r. o 9,1%, ale wyższe w porównaniu z nakładami poniesionymi w 2010 r. o 29,0%. W kraju wartość nakładów

inwestycyjnych w 2013 r. wzrosła zarówno w odniesieniu do poziomu zanotowanego w 2012 r. (o 4,4%), jak i w porównaniu z 2010 r. (o 16,6%).

*Prezentowany podział **nakładów inwestycyjnych**, obejmujących nakłady na nowe środki trwale i (lub) ulepszenie (rozbudowę, przebudowę, rekonstrukcję, modernizację) istniejących obiektów majątku trwałego, opracowano według zasad systemu rachunków narodowych, zgodnie z zaleceniami „ESA 1995”. Nakłady inwestycyjne dzielą się na nakłady na środki trwale oraz pozostałe nakłady.*

Tabl. 27. **Nakłady inwestycyjne** (ceny bieżące)

Wyszczególnienie	2010	2012	2013
POLSKA			
O g ó ł e m w mln zł	89236,8	99719,0	104061,4
w tym – w % nakłady na:			
Budynki i budowle	42,1	40,6	41,3
Zakupy	56,8	58,5	57,9
maszyn, urządzeń technicznych i narzędzi	45,5	47,4	46,6
środków transportu	11,3	11,1	11,3
WOJ. ŚLĄSKIE			
O g ó ł e m w mln zł	9872,7	14008,7	12732,5
w tym – w % nakłady na:			
Budynki i budowle	39,1	36,2	39,6
Zakupy	60,3	63,1	59,9
maszyn, urządzeń technicznych i narzędzi.....	53,5	57,5	53,1
środków transportu	6,8	5,6	6,8

W 2013 r. w województwie śląskim z ogólnej kwoty nakładów inwestycyjnych poniesionych przez badane przedsiębiorstwa na budynki i budowle wydatkowano 5037,6 mln zł (o 0,6% mniej niż rok wcześniej, ale o 30,5% więcej niż w 2010 r.). Wydatki na maszyny, urządzenia techniczne

Nakłady na środki trwałe są to nakłady na:

- *budynki i budowle (obejmują budynki i lokale oraz obiekty inżynierii lądowej i wodnej), w tym m.in. roboty budowlano-montażowe, dokumentacje projektowo-kosztorysowe;*
- *maszyny, urządzenia techniczne i narzędzia (łącznie z przyrządami, ruchomościami i wyposażeniem);*
- *środki transportu;*
- *inne, tj. melioracje szczegółowe, koszty ponoszone przy nabyciu gruntów i używanych środków trwałych oraz inwentarz żywy (stado podstawowe) i zasadzenia wieloletnie, a ponadto odsetki od kredytów i pożyczek inwestycyjnych za okres realizacji inwestycji (uwzględnione wyłącznie w danych wyrażonych w cenach bieżących), z wyjątkiem odsetek nieuwzględnionych w wartości nakładów na środki trwałe przez podmioty stosujące Międzynarodowe Standardy Rachunkowości (MSR), wprowadzone od 1 I 2005 r.*

Pozostałe nakłady są to nakłady na tzw. pierwsze wyposażenie inwestycji oraz inne koszty związane z realizacją inwestycji. Nakłady te nie zwiększają wartości środków trwałych.

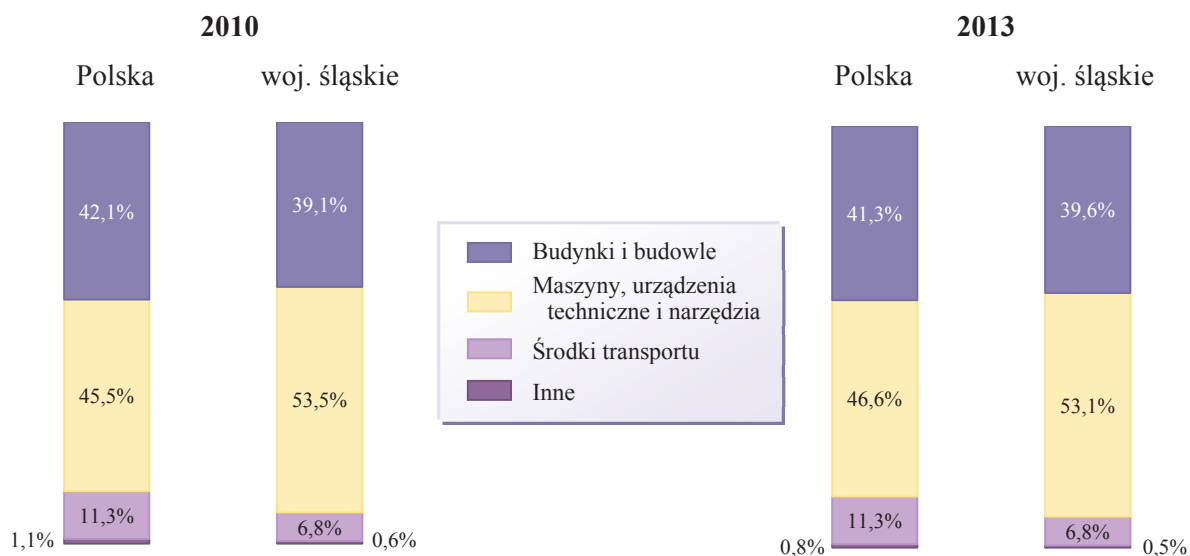
i narzędzia wyniosły 6758,5 mln zł (o 16,1% mniej niż przed rokiem, ale o 28,0% więcej niż trzy lata temu), a na środki transportu – 866,3 mln zł (więcej niż w 2012 r. i 2010 r. odpowiednio o: 10,3% i 28,9%). Wartość zakupów inwestycyjnych osiągnęła poziom 7624,8 mln zł i w porównaniu z rokiem poprzednim zmniejszyła się o 13,8%, ale w odniesieniu do 2010 r. wzrosła o 28,1%. Udział tych zakupów w nakładach ogółem wyniósł 59,9% i zmniejszył się zarówno w porównaniu z poprzednim rokiem (o 3,2 p. proc.), jak i w odniesieniu do 2010 r. (o 0,4 p. proc.).

Wartość nakładów inwestycyjnych w porównaniu z 2012 r. zmniejszyła się m.in. w sekcjach: wytwarzanie

i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę (o 50,7%), informacja i komunikacja (o 44,1%), administrowanie i działalność wspierająca (o 18,2%), zakwaterowanie i gastronomia (o 17,1%), budownictwo (o 16,0%), obsługa rynku nieruchomości (o 14,3%) oraz górnictwo i wydobywanie (o 13,8%). Wzrost nakładów inwestycyjnych odnotowano m.in. w sekcjach: działalność profesjonalna, naukowa i techniczna (o 38,2%), transport i gospodarka magazynowa (o 31,3%), handel; naprawa pojazdów samochodowych (o 24,0%) oraz opieka zdrowotna i pomoc społeczna (o 22,2%).

W 2013 r. w województwie śląskim inwestorzy rozpoczęli realizację 5186 nowych inwestycji (środków trwałych w budowie) o łącznej wartości kosztorysowej 4950,9 mln zł (w roku poprzednim rozpoczęto 10415 nowych inwestycji o łącznej wartości kosztorysowej 3687,0 mln zł, a w 2010 r. – 9693 nowe inwestycje o łącznej wartości kosztorysowej 7816,0 mln zł). W kraju liczba rozpoczętych inwestycji wzrosła zarówno w skali roku (o 15,2%), jak i w odniesieniu do 2010 r. (o 31,3%), a ich wartość kosztorysowa była wyższa niż przed rokiem i przed trzema laty odpowiednio o: 13,0% i 2,5%.

Wykres 64. Struktura nakładów inwestycyjnych na środki trwałe (ceny bieżące)

Dane prezentujące nakłady inwestycyjne w województwie śląskim znajdują się w następujących publikacjach i opracowaniach udostępnionych na stronie internetowej Urzędu:

- „Komunikat o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa śląskiego” – opracowanie sygnalne dostępne co miesiąc,
 - „Biuletyn statystyczny województwa śląskiego” – publikacja dostępna co kwartał,
- jak również w Banku Danych Lokalnych (moduł – dane krótkookresowe).

TURYSTYKA

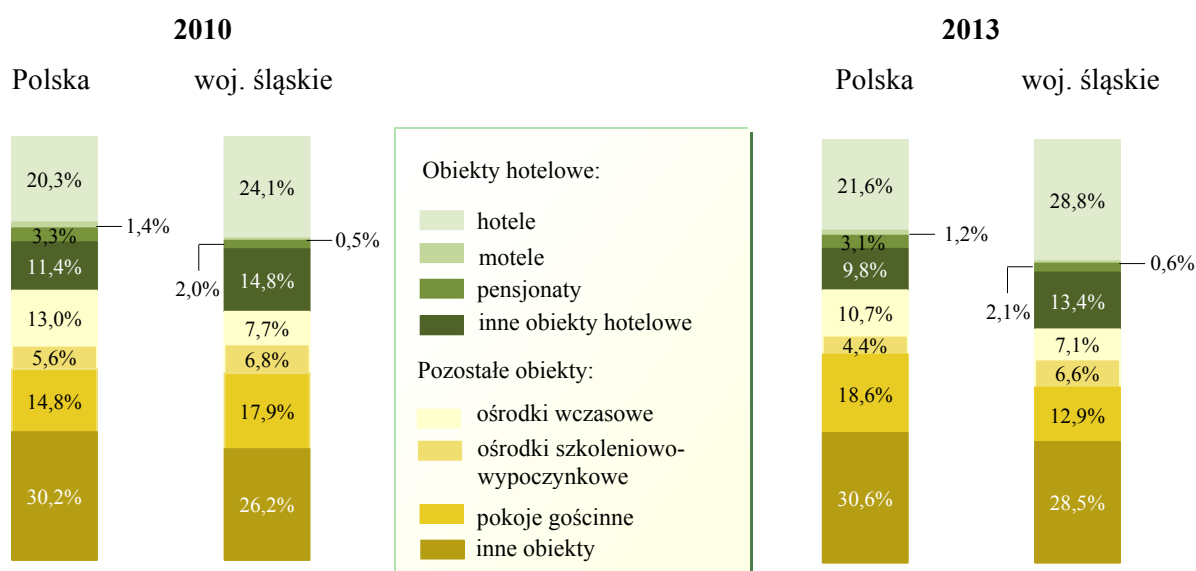
W województwie śląskim w 2013 r. w porównaniu z danymi sprzed roku odnotowano wzrost liczby turystycznych obiektów noclegowych oraz wzrost liczby miejsc noclegowych (wg stanu w końcu lipca). W 2013 r. w porównaniu z 2012 r. zwiększyła się liczba turystów korzystających z noclegów, natomiast zmniejszyła się liczba udzielonych noclegów. Stopień wykorzystania miejsc noclegowych obniżył się.

Rok 2013 był pierwszym, w którym wystąpił wzrost liczby turystycznych obiektów noclegowych, po odnotowanym spadku w latach 2011-2012 w skali roku. Wg stanu w końcu lipca 2013 r. w województwie śląskim czynnych było 621 turystycznych obiektów noclegowych, tj. o 0,6% więcej niż w końcu lipca 2012 r., ale o 4,2% mniej niż w końcu lipca 2010 r. W kraju liczba turystycznych obiektów noclegowych wyniosła 9775 i zwiększyła się w skali roku o 3,1% oraz w relacji do końca lipca 2010 r. o 10,3%.

Pojęcie **turystyka** – zgodnie z definicją Światowej Organizacji Turystyki – obejmuje czynności osób podróżujących w celach innych niż podjęcie pracy zarobkowej, tj. głównie w celach wypoczynkowych, służbowych, religijnych itp. i pozostających poza swoim codziennym środowiskiem nie dłużej niż 1 rok.

Wśród turystycznych obiektów noclegowych w końcu lipca 2013 r. obiekty hotelowe stanowiły 44,9%, a pozostałe obiekty – 55,1%. W porównaniu z końcem lipca 2012 r. zwiększyła się liczba obiektów hotelowych o 4,5%, natomiast zmniejszyła się liczba pozostałych obiektów o 2,3%.

Wykres 65. **Struktura turystycznych obiektów noclegowych według rodzajów obiektów**
Stan w dniu 31 VII

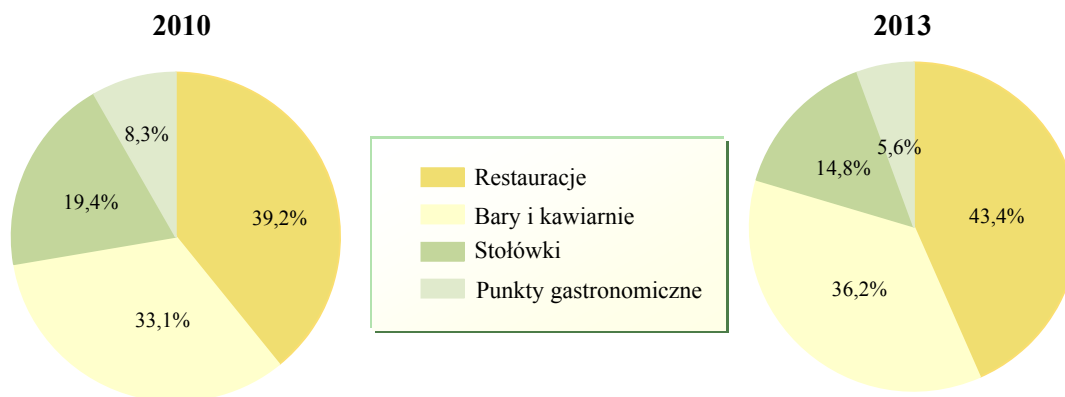

Do dyspozycji turystów w turystycznych obiektach noclegowych pozostawało 576 placówek gastronomicznych, tj. o 1,9% mniej niż w końcu lipca 2012 r. i o 8,6% mniej niż w końcu lipca 2010 r.

Według stanu w końcu lipca 2013 r. w turystycznych obiektach noclegowych województwa czynnych było: 250 restauracji, 209 barów i kawiarni, 85 stołówek i 32 punkty gastronomiczne.

W skali roku zwiększyła się liczba barów i kawiarni (o 19) i restauracji (o 11), natomiast ubyło stołówek (o 29) i punktów gastronomicznych (o 12).

Wykres 66. **Struktura placówek gastronomicznych według rodzajów w województwie śląskim**
Stan w dniu 31 VII

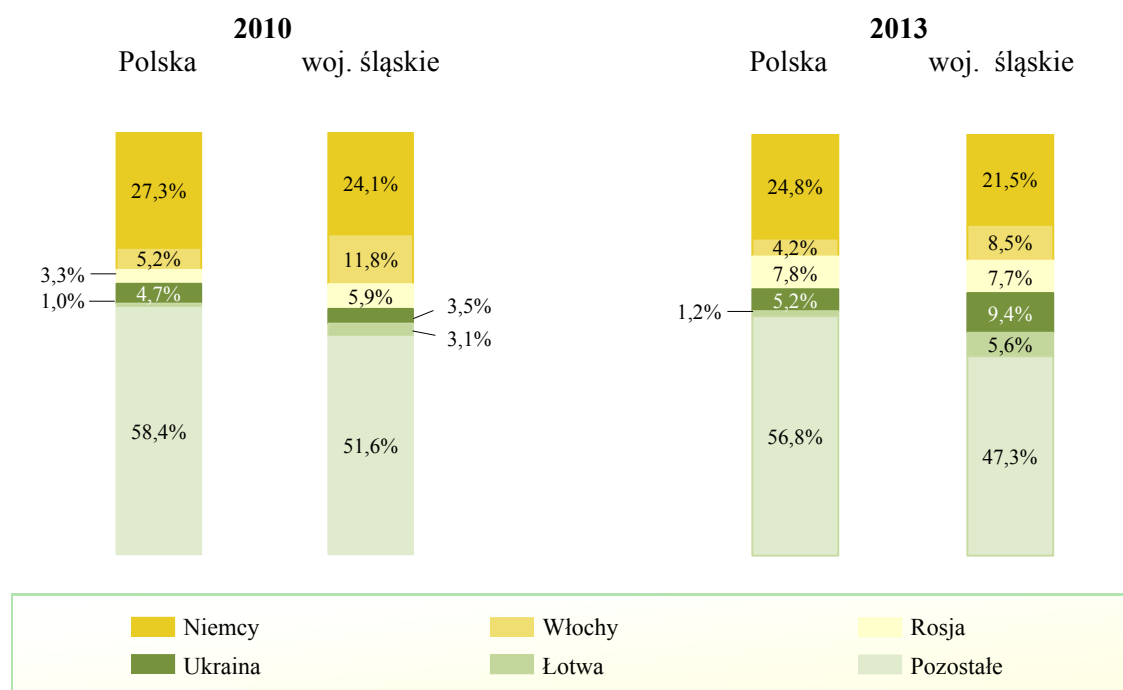

Według stanu w końcu lipca 2013 r. turystyczne obiekty noclegowe dysponowały 44,2 tys. miejsc noclegowych, tj. o 0,2% więcej niż w końcu lipca 2012 r. i o 1,1% więcej niż w końcu lipca 2010 r. W kraju liczba miejsc noclegowych wyniosła 679,4 tys. i zwiększyła w skali roku o 0,6% oraz w relacji do końca lipca 2010 r. o 5,8%.

Obiekty hotelowe w końcu lipca 2013 r. dysponowały 24,0 tys. miejsc noclegowych, a pozostałe obiekty – 20,2 tys. W porównaniu z końcem lipca 2012 r. liczba miejsc noclegowych wzrosła w obiektach hotelowych (o 2,1%), natomiast zmniejszyła się w pozostałych obiektach (o 2,0%).

W 2013 r. liczba osób korzystających z turystycznych obiektów noclegowych wyniosła 1861,1 tys. i była o 0,4% wyższa niż w 2012 r. oraz o 0,3% wyższa niż w 2010 r. W kraju liczba turystów korzystających z turystycznych obiektów noclegowych wyniosła 23401,1 tys. i zwiększyła się zarówno w skali roku, jak i w relacji do 2010 r. (odpowiednio o: 3,4% i 11,8%). Spośród korzystających z turystycznych obiektów noclegowych turyści krajowi stanowili 83,7%, natomiast turyści zagraniczni – 16,3%. W skali roku liczba turystów zagranicznych korzystających z turystycznych obiektów noclegowych zwiększyła się o 5,9%, natomiast liczba turystów krajowych zmniejszyła się o 0,6%.

Z obiektów hotelowych skorzystało 1344,3 tys. turystów (o 3,9% więcej niż w 2012 r.), a z pozostałych obiektów – 516,8 tys. osób (o 7,6% mniej). Liczba turystów zagranicznych korzystających z obiektów hotelowych wzrosła o 6,7%, natomiast zmniejszyła się liczba turystów zagranicznych korzystających z pozostałych obiektów o 2,2%.

Wykres 67. **Struktura turystów zagranicznych korzystających z noclegów według kraju stałego zamieszkania**

Począwszy od 2010 r. liczba udzielonych noclegów systematycznie zmniejszała się z roku na rok. Liczba udzielonych noclegów w turystycznych obiektach noclegowych w 2013 r. wyniosła 4557,1 tys. (przed rokiem – 4632,0 tys., a w 2010 r. – 4794,3 tys.). W kraju udzielono 62959,5 tys. noclegów, tj. o 1,1% więcej niż przed rokiem oraz o 9,8% więcej niż w 2010 r.

W porównaniu z 2012 r. odnotowano wzrost liczby udzielonych noclegów w obiektach hotelowych o 4,2%, a w pozostałych obiektach spadek o 8,4%.

Tabl. 28. **Wykorzystanie turystycznych obiektów noclegowych**

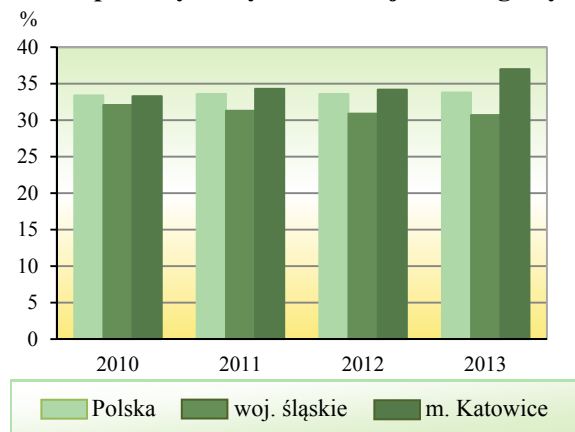
Wyszczególnienie	2010	2012	2013
POLSKA			
Korzystający z noclegów na 1 turystyczny obiekt noclegowy	2362,0	2386,9	2394,0
Udzielone noclegi na 1 turystyczny obiekt noclegowy	6470,0	6539,6	6440,9
Stopień wykorzystania miejsc noclegowych w %	33,4	33,6	33,8
Stopień wykorzystania pokoi w %	39,1	41,1	41,6
WOJ. ŚLĄSKIE			
Korzystający z noclegów na 1 turystyczny obiekt noclegowy	2863,8	3003,0	2997,0
Udzielone noclegi na 1 turystyczny obiekt noclegowy	7398,6	7507,3	7338,3
Stopień wykorzystania miejsc noclegowych w %	32,1	30,9	30,7
Stopień wykorzystania pokoi w %	36,9	36,1	37,4

Tabl. 28. Wykorzystanie turystycznych obiektów noclegowych (dok.)

Wyszczególnienie	2010	2012	2013
M. KATOWICE			
Korzystający z noclegów na 1 turystyczny obiekt noclegowy	10131,5	11206,5	11279,0
Udzielone noclegi na 1 turystyczny obiekt noclegowy	18009,6	19970,5	20756,4
Stopień wykorzystania miejsc noclegowych w %	33,3	34,2	37,0
Stopień wykorzystania pokoi w %	38,6	40,8	43,2

Począwszy od 2010 r. stopień wykorzystania miejsc noclegowych systematycznie obniżał się z roku na rok. Stopień wykorzystania miejsc noclegowych w 2013 r. wyniósł 30,7% i był o 0,2 p. proc. niższy niż w 2012 r. oraz o 1,4 p. proc. niższy niż w 2010 r. W kraju stopień wykorzystania miejsc noclegowych w 2013 r. wyniósł 33,8% i był o 0,2 p. proc. wyższy niż w 2012 r. oraz o 0,4 p. proc. wyższy niż w 2010 r.

Wykres 68. Stopień wykorzystania miejsc noclegowych

Stopień wykorzystania obiektu – wyrażony w procentach – wynika z porównania faktycznie udzielonych noclegów do nominalnej liczby miejsc noclegowych (suma miejsc noclegowych przygotowanych dla turystów w każdym dniu działalności obiektu), a dodatkowo dla hoteli, moteli, pensjonatów i innych obiektów hotelowych z porównania faktycznie wynajętych pokoi do nominalnej liczby pokoi.

W obiektach hotelowych stopień wykorzystania miejsc noclegowych wyniósł 30,0%, natomiast w pozostałych obiektach – 31,8%. W skali roku wskaźnik wykorzystania miejsc noclegowych w obiektach hotelowych wzrósł o 1,2 p. proc., natomiast w pozostałych obiektach obniżył się o 2,0 p. proc.

W 2013 r. w obiektach hotelowych wynajęto 1599,1 tys. pokoi, tj. o 4,2% więcej niż przed rokiem i o 7,8% więcej niż w 2010 r. W kraju liczba wynajętych pokoi wyniosła 19908,0 tys. i wzrosła w relacji do 2012 r. i 2010 r. odpowiednio o: 5,4% i 20,0%.

W obiektach hotelowych wynajęto 1235,8 tys. pokoi turystom krajowym, a 363,3 tys. pokoi turystom zagranicznym. W skali roku zwiększyła się liczba wynajętych pokoi zarówno turystom krajowym o 4,4%, jak i zagranicznym o 3,3%.

W 2013 r., podobnie jak w 2011 r., wystąpił wzrost stopnia wykorzystania pokoi w porównaniu z rokiem poprzednim. Stopień wykorzystania pokoi w 2013 r. wyniósł 37,4% i zwiększył się w skali roku o 1,3 p. proc. oraz zwiększył się w relacji do 2010 r. o 0,5 p. proc. W kraju stopień wykorzystania pokoi w 2013 r. wyniósł 41,6% i był o 0,5 p. proc. wyższy niż w 2012 r. oraz o 2,5 p. proc. wyższy niż w 2010 r.

BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE

W latach 2012–2013 w województwie śląskim zanotowano tendencję spadkową liczby przestępstw stwierdzonych w zakończonych postępowaniach przygotowawczych, w tym w zakresie liczby przestępstw o charakterze kryminalnym. Z roku na rok wzrasta liczba wykrytych sprawców przestępstw, co potwierdzają wyższe wskaźniki wykrywalności sprawców przestępstw.

W 2013 r. liczba przestępstw stwierdzonych w zakończonych postępowaniach przygotowawczych na terenie województwa śląskiego wyniosła 161,0 tys., tj. o 3,9% mniej niż w 2012 r. i o 4,8% mniej niż w 2010 r. W kraju także odnotowano spadek liczby przestępstw stwierdzonych (o 5,0% w porównaniu z 2012 r. oraz o 6,6% w odniesieniu do 2010 r.). Udział przestępstw stwierdzonych na terenie województwa w ogólnej liczbie przestępstw stwierdzonych w kraju wyniósł 15,1%. Przestępstwa o charakterze

Przestępstwo stwierdzone jest to zdarzenie, co do którego w zakończonym postępowaniu przygotowawczym potwierdzono, że jest przestępstwem. Przestępstwo jest to zbrodnia lub występki ścigany z oskarżenia publicznego lub z oskarżenia prywatnego objęty oskarżeniem prokuratora, a nadto każdy występki skarbowy, których charakter jako przestępstwa został potwierdzony w wyniku postępowania przygotowawczego.

kryminalnym stanowiły 67,3% ogólnej liczby przestępstw stwierdzonych w zakończonych postępowaniach przygotowawczych; ich liczba zmniejszyła się zarówno w skali roku, jak i w odniesieniu do 2010 r. odpowiednio o: 8,8% i 10,3%. W kraju odnotowano spadek liczby przestępstw kryminalnych o 8,9% w porównaniu z 2012 r. i o 8,7% w stosunku do 2010 r. Wśród przestępstw o charakterze kryminalnym 89,0 tys. to przestępstwa przeciwko mieniu. Liczba tego rodzaju przestępstw zmniejszyła się zarówno w odniesieniu do 2012 r., jak i w porównaniu z 2010 r. odpowiednio o: 4,7% i 9,5%. Liczba przestępstw o charakterze gospodarczym wyniosła 31,9 tys. (19,8% ogólnej liczby przestępstw stwierdzonych), tj. więcej niż w 2012 r. i 2010 r. odpowiednio o: 9,1% i 14,9%. W kraju odnotowano wzrost liczby przestępstw o charakterze gospodarczym o 9,3% w skali roku oraz o 0,2% na przestrzeni trzech lat. W 2013 r. na terenie województwa śląskiego stwierdzono 12,5 tys. przestępstw drogowych, tj. mniej niż przed rokiem i w 2010 r. odpowiednio o: 6,4% i 14,6%. W kraju liczba przestępstw drogowych spadła o 9,6% w stosunku do 2012 r. i o 10,1% w porównaniu z 2010 r.

Najwięcej przestępstw o charakterze kryminalnym odnotowano w Katowicach (12,7% ogółu tego rodzaju przestępstw w województwie), natomiast o charakterze gospodarczym – w Chorzowie (14,3%). Najwięcej przestępstw drogowych zarejestrowano w Częstochowie (4,9%).

Tabl. 29. Przestępstwa stwierdzone w zakończonych postępowaniach przygotowawczych

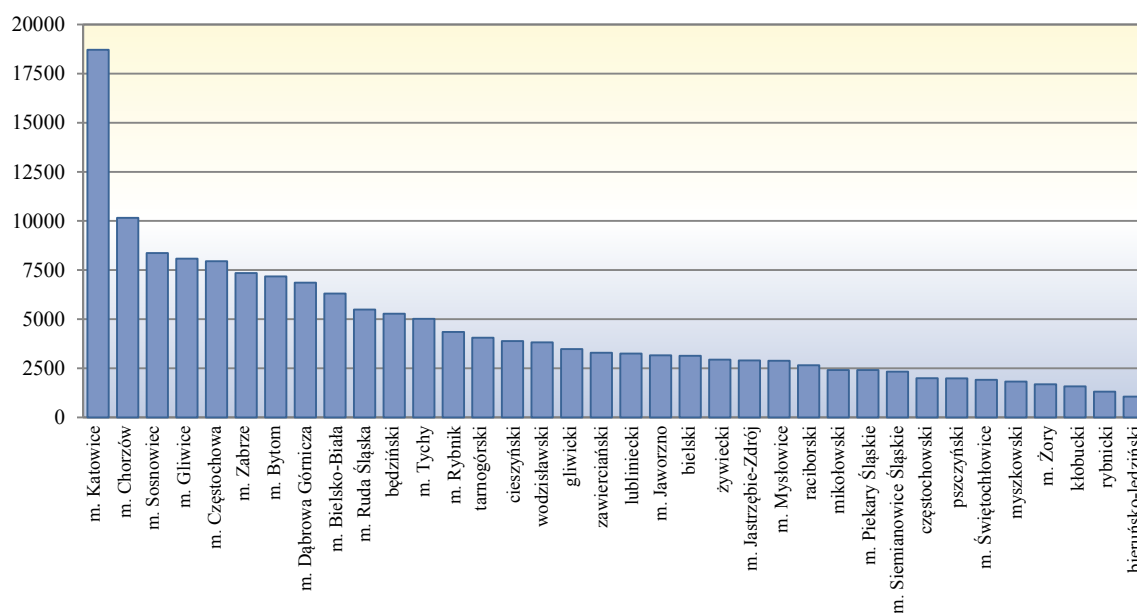
Wyszczególnienie	2010	2012	2013
POLSKA			
Przestępstwa ogółem	1138523	1119803	1063906
Przestępstwa kryminalne	778905	781340	711435
Przestępstwa gospodarcze	154341	141483	154592
Przestępstwa drogowe	156744	155906	140904
Przestępstwa inne	48533	41074	56975

Tabl. 29. Przepięstwa stwierdzone w zakończonych postępowaniach przygotowawczych (dok.)

Wyszczególnienie	2010	2012	2013
WOJ. ŚLĄSKIE			
Przepięstwa ogółem	169024	167573	160970
Przepięstwa kryminalne	120831	118852	108374
Przepięstwa gospodarcze	27730	29194	31856
Przepięstwa drogowe	14645	13366	12512
Przepięstwa inne	5818	6161	8228
M. KATOWICE			
Przepięstwa ogółem	19251	20206	18714
Przepięstwa kryminalne	16045	16672	13745
Przepięstwa gospodarcze	2236	2456	3173
Przepięstwa drogowe	601	480	591
Przepięstwa inne	369	598	1205

Źródło: Dane Komendy Głównej Policji oraz Komendy Wojewódzkiej Policji w Katowicach.

Wykres 70. Przepięstwa stwierdzone w zakończonych postępowaniach przygotowawczych w województwie śląskim według powiatów w 2013 r.

Wskaźnik wykrywalności sprawców przestępstw jest to stosunek liczby przestępstw wykrytych w danym roku (łącznie z wykrytymi po podjęciu z umorzenia) do liczby przestępstw stwierdzonych w danym roku, powiększonej o liczbę przestępstw stwierdzonych w podjętych postępowaniach, a umorzonych w latach poprzednich z powodu niewykrycia sprawców.

Wskaźnik wykrywalności sprawców przestępstw stwierdzonych ogółem w województwie śląskim systematycznie wzrasta, podczas gdy w kraju obserwuje się tendencję odwrotną. W 2013 r. wyniósł on 68,2% (66,3% w 2012 r., 63,6% w 2010 r.). Wskaźnik wykrywalności przestępstw o charakterze kryminalnym ukształtował się na poziomie 57,7% (55,5% przed rokiem, 50,5% w 2010 r.), o charakterze gospodarczym – 94,9% (96,7% w 2012 r., 97,2% w 2010 r.), a drogowych – 98,9% (w 2012 r. i w 2010 r. po 99,2%). Wskaźnik wykrywalności sprawców przestępstw przeciwko mieniu wyniósł 50,7% (47,5% przed rokiem, 41,8% w 2010 r.). Wskaźnik wykrywalności

sprawców kradzieży samochodu ukształtował się na poziomie 45,6% (wobec 30,7% w 2012 r. i 32,2% w 2010 r.).

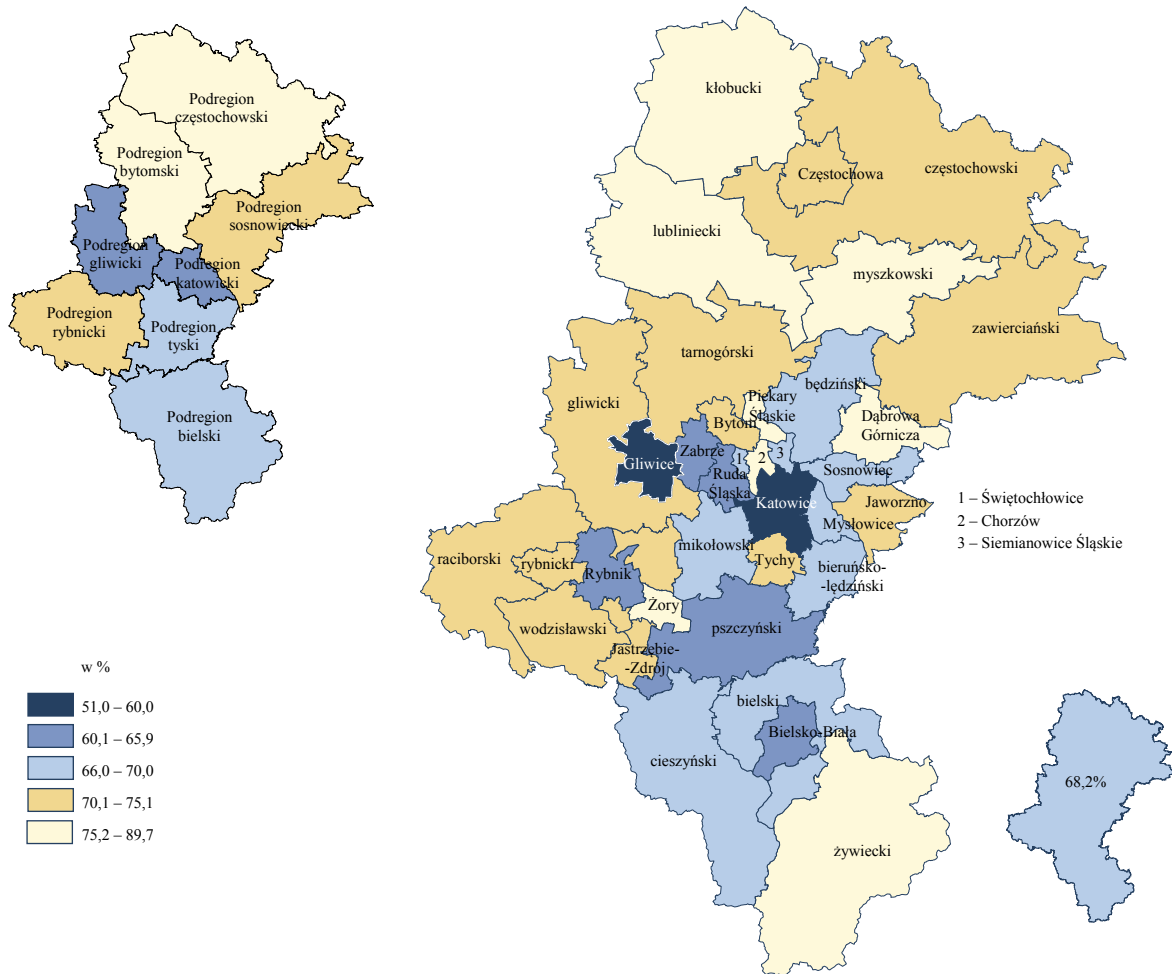
Tabl. 30. Wybrane wskaźniki wykrywalności sprawców przestępstw

Wyszczególnienie	2010	2012	2013
	w %		
POLSKA			
O g ó ł e m	67,9	67,8	67,1
Zabójstwo	92,3	94,2	95,0
Uszczerbek na zdrowiu	89,7	89,6	87,9
Udział w bójce lub pobiciu	80,7	81,5	79,9
Przestępstwa rozbójnicze	72,5	78,9	77,7
Kradzież rzeczy	29,0	33,5	32,0
Przestępstwa gospodarcze	96,0	92,4	89,1
Przestępstwa drogowe	99,3	99,4	99,2
WOJ. ŚLĄSKIE			
O g ó ł e m	63,6	66,3	68,2
Zabójstwo	89,0	96,2	97,1
Uszczerbek na zdrowiu	88,1	89,8	87,2
Udział w bójce lub pobiciu	75,3	82,0	83,0
Przestępstwa rozbójnicze	69,6	82,7	87,0
Kradzież rzeczy	24,4	29,6	31,3
Przestępstwa gospodarcze	97,2	96,7	94,9
Przestępstwa drogowe	99,2	99,2	98,9
M. KATOWICE			
O g ó ł e m	46,3	54,8	51,0
Zabójstwo	90,0	88,9	100,0
Uszczerbek na zdrowiu	85,5	84,3	75,7
Udział w bójce lub pobiciu	59,8	68,5	58,0
Przestępstwa rozbójnicze	46,2	58,6	60,6
Kradzież rzeczy	14,8	19,8	19,9
Przestępstwa gospodarcze	97,0	95,9	93,7
Przestępstwa drogowe	98,7	98,3	98,3

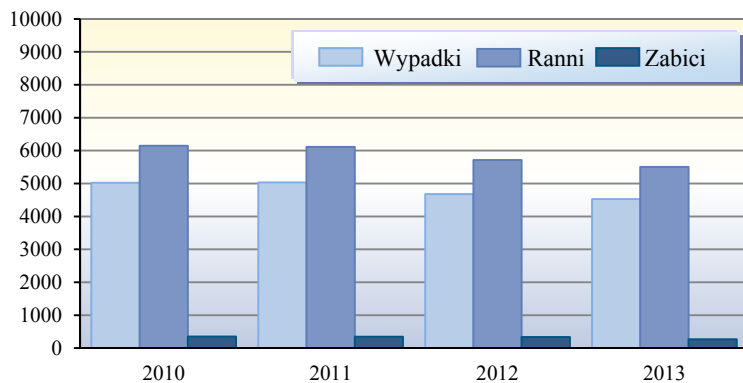
Źródło: Dane Komendy Głównej Policji oraz Komendy Wojewódzkiej Policji w Katowicach.

Najwyższe wskaźniki wykrywalności sprawców przestępstw ogółem w 2013 r. odnotowano w: powiecie lublinieckim (89,7%), powiecie myszkowskim (81,7%), Piekarach Śląskich (80,3%), Chorzowie (80,2%) i w powiecie kłobuckim (80,1%), natomiast najniższy – w Katowicach (51,0%).

Wykres 71. Wskaźniki wykrywalności sprawców przestępstw stwierdzonych w województwie śląskim według podregionów i powiatów w 2013 r.

Wykres 72. Wypadki drogowe i ich skutki w województwie śląskim

wych, tj. o 1681 mniej niż w roku poprzednim i o 3447 mniej niż w 2010 r., w których zginęło 3291 osób (3571 w 2012 r., 3907 w 2010 r.), a 43471 osób odniosło obrażenia ciała (45792 w 2012 r., 48952 w 2010 r.).

W 2013 r. w województwie śląskim odnotowano 4529 wypadków drogowych (12,8% ogólnej liczby wypadków w kraju), tj. o 152 mniej niż przed rokiem i o 495 mniej niż w 2010 r. W wyniku wypadków drogowych 267 osób poniosło śmierć (337 osób przed rokiem, 352 osoby w 2010 r.), a 5506 osób odniosło obrażenia ciała (5714 osób w 2012 r., 6147 osób w 2010 r.). W kraju odnotowano 35385 wypadków drogowych,

Dane prezentujące bezpieczeństwo publiczne w województwie śląskim znajdują się w publikacji „Biuletyn statystyczny województwa śląskiego” dostępnej co kwartał na stronie internetowej Urzędu, jak również w Banku Danych Lokalnych (moduł – dane roczne).

ANEKS ANNEX

I. WYBRANE DANE O WOJEWÓDZTWIE ŚLĄSKIM

SELECTED DATA ON THE ŚLĄSKIE VOIVODSHIP

Wyszczególnienie	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	Specification
Ludność ^a w tys.	4685,8	4669,1	4654,1	4645,7	4640,7	4634,9 ^b	4626,4 ^b	4615,9 ^b	4599,4 ^b	Population ^a in thous.
Na 1000 ludności:										Per 1000 population:
małżeństwa zawarte	5,42	5,95	6,44	6,69	6,72	6,14 ^b	5,51 ^b	5,39 ^b	4,82 ^b	marriages contracted
urodzenia żywe	8,69	9,08	9,41	10,11	10,30	10,31 ^b	9,68 ^b	9,64 ^b	9,30 ^b	live births
zgony	9,87	9,91	10,24	10,32	10,46	10,29 ^b	10,30 ^b	10,61 ^b	10,67 ^b	deaths
przyrost naturalny	-1,18	-0,83	-0,83	-0,22	-0,15	0,02 ^b	-0,63 ^b	-0,97 ^b	-1,37 ^b	natural increase
saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały	-1,85	-2,61	-2,12	-1,54	-1,03	-1,06 ^b	-1,23 ^b	-1,28 ^b	-2,02 ^b	internal and international net migration for permanent residence
Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw ^c w tys.	673,1	686,7	706,8	728,8	740,5	732,8	746,5	746,1	733,3	Average paid employment in the enterprise sector ^c in thous.
rok poprzedni = 100	102,0	102,9	103,1	101,6	98,9	101,9	99,9	98,3	previous year = 100
w tym górnictwo i wydobywanie	124,6	122,8	119,0	119,5	120,7	118,3	116,8	118,6	116,4	of which mining and quarrying
rok poprzedni = 100	98,5	96,9	100,4	101,0	98,0	98,7	101,6	98,1	previous year = 100
Bezrobotni zarejestrowani ^a w tys.	281,3	229,8	166,0	122,7	168,4	181,2	186,2	205,5	208,3	Registered unemployed persons ^a in thous.
Stopa bezrobocia rejestrowanego ^a w %	15,5	12,7	9,2	6,9	9,4	10,0	10,2	11,1	11,2	Registered unemployment rate ^a in %
Udział bezrobotnych bez prawa do zasiłku w ogólnej liczbie bezrobotnych ^a w %	88,7	88,8	88,0	82,8	81,5	84,7	85,3	84,4	86,5	Unemployed persons without benefit rights in total number of unemployed persons ^a in %
Bezrobotni na 1 ofertę pracy ^a	104	45	15	16	43	44	40	43	37	Unemployed persons per job offer ^a
Współczynnik aktywności zawodowej według BAEL ^d w %	52,2	51,1	50,2	51,7	52,5	52,3	53,3	53,5	53,5	Activity rate by LFS ^d in %
Wskaźnik zatrudnienia według BAEL ^d w %	42,3	43,9	46,1	48,3	49,0	47,5	48,4	48,4	48,3	Employment rate by LFS ^d in %
Stopa bezrobocia według BAEL ^d w %	19,0	14,1	8,1	6,6	6,7	9,1	9,2	9,4	9,7	Unemployment rate by LFS ^d in %

^a Stan w końcu roku. ^b Dane opracowano na podstawie wyników NSP¹ 2011. ^c Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. ^d Przeciętne w roku. Dla lat 2010-2013 dane nie są w pełni porównywalne z wynikami badań z poprzednich lat, z powodu zmian metodologii i nowej podstawy uogólniania danych.

^a As of the end of the year. ^b Data elaborated on the basis of the National Population and Housing Census 2011. ^c Data concern economic entities in which the number of employed persons exceeds 9 persons. ^d Average during the year. For 2010-2013 data are not fully comparable with the results of the surveys for previous years due to methodological changes and a new base for generalization of the results.

I. WYBRANE DANE O WOJEWÓDZTWIE ŚLĄSKIM (cd.)
SELECTED DATA ON THE ŚLĄSKIE VOIVODSHIP (cont.)

Wyszczególnienie	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	Specification
Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw ^a w zł	2711,30	2842,78	3064,85	3411,29	3526,50	3675,31	3897,26	4073,23	4151,07	<i>Average monthly gross wages and salaries in the enterprise sector^a in zł</i>
w tym górnictwo i wydobywanie	4320,71	4483,59	4747,90	5376,96	5599,53	5783,51	6368,13	6696,95	6809,92	<i>of which mining and quarrying</i>
Przeciętna miesięczna liczba emerytów i rencistów w tys.	1154,7	1168,0	1180,4	1192,5	1186,5	1172,2	1160,9	1153,3	<i>Average monthly number of retirees and pensioners in thous.</i>
rok poprzedni = 100	x	x	101,2	101,1	101,0	99,5	98,8	99,0	99,3	<i>previous year = 100</i>
Przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto wypłacana przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych w zł	1534,59	1576,40	1722,98	1863,60	1978,16	2077,25	2173,90	2287,25	<i>Average monthly gross retirement pay and pension paid by the Social Insurance Institution in zł</i>
rok poprzedni = 100	x	x	102,7	109,3	108,2	106,1	105,0	104,7	105,2	<i>previous year = 100</i>
Przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto rolników indywidualnych w zł	1016,66	1030,94	1088,35	1152,26	1204,18	1239,40	1307,80	1367,05	<i>Average monthly gross retirement pay and pension for farmers in zł</i>
rok poprzedni = 100	x	x	101,4	105,6	105,9	104,5	102,9	105,5	104,5	<i>previous year = 100</i>
Wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych (rok poprzedni = 100):										<i>Price indices of consumer goods and services (previous year = 100)</i>
ogółem	101,7	100,8	102,2	103,9	103,9	102,4	103,7	103,3	100,8	<i>total</i>
żywność i napoje bezalkoholowe	101,7	100,8	104,4	104,7	103,7	102,6	105,1	104,2	102,2	<i>food and non-alcoholic beverages</i>
odzież i obuwie	92,9	92,1	92,2	94,9	91,7	92,4	96,5	92,0	92,5	<i>clothing and footwear</i>
mieszkanie	102,2	103,3	102,9	107,6	108,5	103,2	104,6	104,7	101,6	<i>dwelling</i>
Plony zbóż podstawowych (z mieszankami zbożowymi) z 1 ha w dt	33,0	24,8	32,7	34,9	32,6	30,2	35,6	35,4	34,3	<i>Basic cereals (including mixed cereals) yields per 1 ha per dt</i>
Obsada zwierząt gospodarskich na 100 ha użytków rolnych:										<i>Farm animals stock per 100 ha agricultural land:</i>
bydło ^b	26,7	28,4	28,9	31,9	27,5	32,9 ^c	29,4	32,2	32,2	<i>cattle^b</i>
trzoda chlewna ^d	87,1	83,9	84,6	80,1	68,9	89,6 ^c	72,0	72,8	64,8	<i>pigs^d</i>

a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. *b* Stan w czerwcu. *c* Dane Powszechnego Spisu Rolnego według stanu w dniu 30 VI. *d* Stan w końcu lipca.

a Data concern economic entities in which the number of employed persons exceeds 9 persons. *b* As of June. *c* Data of Agricultural Census as of 30 June. *d* As of the end of July.

I. WYBRANE DANE O WOJEWÓDZTWIE ŚLĄSKIM (cd.)
SELECTED DATA ON THE ŚLĄSKIE VOIVODSHIP (cont.)

Wyszczególnienie	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	Specification
Wskaźnik cen skupu (rok poprzedni = 100):										<i>Price indices of procurement (previous year = 100):</i>
ziarna zbóż (bez siewnego)	71,1	124,4	152,2	96,0	69,7	127, 2*	135,6*	111,6*	89,3	<i>cereal grain (excluding sowing seed)</i>
żywca rzeźnego wołowego (bez cieląt)	112,2	107,4	99,9	100,6	107,0	100,0	117,4*	119,3	97,5	<i>cattle for slaughter (excluding calves)</i>
żywca rzeźnego wieprzowego	95,0	90,5	99,3	112,4	111,9	86,5	118,8*	112,4*	101,1	<i>pigs for slaughter</i>
Relacje cen skupu ^a 1 kg żywca wieprzowego do cen targowiskowych:										<i>Procurement price^a per kg of pigs for slaughter to marketplace prices:</i>
1 kg żyta	8,2	6,6	4,9	5,0	6,7	6,2	5,0	5,5	5,8	<i>per kg of rye</i>
1 kg jęczmienia	8,0	6,8	4,9	4,7	6,9	5,8	4,8	5,5	5,4	<i>per kg of barley</i>
Produkcja sprzedana przemysłu ^b (ceny stałe):										<i>Sold production of industry^b (constant prices):</i>
rok poprzedni = 100	113,5	112,4	107,6	94,7	113,0	105,6	94,9	97,8	<i>previous year = 100</i>
w tym górnictwo i wydobywanie: rok poprzedni = 100	104,3	91,8	101,0	82,5	102,7	102,5	94,5	107,5	<i>of which mining and quarrying: previous year = 100</i>
Przeciętne zatrudnienie w przemyśle ^b w tys.	424,8	432,5	440,8	454,4	443,4	437,8	444,6	442,6	434,1	<i>Average paid employment in industry^b in thous.</i>
rok poprzedni = 100	101,8	101,9	103,1	97,6	98,7	101,5	99,6	98,1	<i>previous year = 100</i>
Produkcja sprzedana budownictwa ^b (ceny bieżące):										<i>Sold production of construction^b (current prices):</i>
rok poprzedni = 100	114,9	123,4	119,1	105,5	105,6	117,2	105,7	92,7	<i>previous year = 100</i>
Produkcja budowlano-montażowa ^b (ceny bieżące):										<i>Construction and assembly production^b (current prices):</i>
rok poprzedni = 100	123,1	125,5	122,6	92,4	103,9	119,4	105,3	92,0	<i>previous year = 100</i>
Przeciętne zatrudnienie w budownictwie ^b w tys.	55,0	55,9	58,1	59,7	62,4	61,6	66,5	69,0	65,8	<i>Average paid employment in construction^b in thous.</i>
rok poprzedni = 100	101,7	103,9	102,7	104,6	98,6	107,9	103,8	95,4	<i>previous year = 100</i>

a Ceny bieżące bez VAT. *b* Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

a Current prices excluding VAT. *b* Data concern economic entities in which the number of employed persons exceeds 9 persons.

I. WYBRANE DANE O WOJEWÓDZTWIE ŚLĄSKIM (dok.)

SELECTED DATA ON THE ŚLĄSKIE VOIVODSHIP (cont.)

Wyszczególnienie	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	Specification
Mieszkania oddane do użytkowania	8534	8325	10457	12226	10634	10202	9500	9744	10381	<i>Dwellings completed</i>
rok poprzedni = 100	85,9	97,6	125,6	116,9	87,0	95,9	93,1	102,6	106,5	<i>previous year = 100</i>
na 1000 ludności	1,8	1,8	2,2	2,6	2,3	2,2	2,1	2,1	2,3	<i>per 1000 population</i>
przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania w m ²	128,3	128,3	127,1	125,7	120,4	127,1	125,5	126,0	125,5	<i>average usable floor space per dwelling in m²</i>
Sprzedaż detaliczna towarów ^a (ceny bieżące):										<i>Retail sale of goods^a</i>
rok poprzedni = 100	106,5	108,4	137,2	106,4	98,5	105,0	94,2	103,4	<i>previous year = 100</i>
Podmioty gospodarki narodowej ^b	426266	425499	427413	428920	430578	451635	443420	453496	460350	<i>Entities of the national economy^b</i>
rok poprzedni = 100	99,3	99,8	100,4	100,4	100,4	104,9	98,2	102,3	101,5	<i>previous year = 100</i>
w tym spółki handlowe	25674	26762	28184	29267	30772	32809	34738	37467	40760	<i>of which commercial companies</i>
rok poprzedni = 100	104,3	104,2	105,3	103,8	105,1	106,6	105,9	107,9	108,8	<i>previous year = 100</i>
w tym z udziałem kapitału zagranicznego	4511	4716	5042	5231	5393	5629	5868	6159	6428	<i>of which with foreign capital participation</i>
rok poprzedni = 100	105,3	104,5	106,9	103,7	103,1	104,4	104,2	105,0	104,4	<i>previous year = 100</i>
Wskaźnik poziomu kosztów w przed- siębiorstwach niefinansowych ^c w %	93,9	96,0	96,4	95,0	94,2	96,1	96,2	<i>Cost level indicator in non- financial enterprises^c in %</i>
Wskaźnik rentowności obrotu w przed- siębiorstwach niefinansowych ^c w %:										<i>Turnover profitability rate in non-financial enterprises^c in %:</i>
brutto	6,1	4,0	3,6	5,0	5,8	3,9	3,8	<i>gross</i>
netto	5,1	3,2	3,1	4,2	4,8	3,3	3,3	<i>net</i>
w tym górnictwo i wydobywanie:										<i>of which mining and quarrying:</i>
brutto	0,4	3,6	-0,4	6,3	12,9	5,8	0,9	<i>gross</i>
netto	0,3	3,1	-0,5	4,9	9,9	4,6	0,1	<i>net</i>
Nakłady inwestycyjne w przedsię- biorstwach ^c w mln zł (ceny bieżące)	7665,8	10294,2	13583,3	13145,5	11454,1	9872,7	13248,0	14008,7	12732,5	<i>Investment outlays in enterprises^c in mln zł (current prices)</i>
rok poprzedni = 100	x	134,3	132,0	96,8	87,1	86,2	134,2	105,7	90,9	<i>previous year = 100</i>

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. ^b W rejestrze REGON; bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie; stan w końcu roku. ^c Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 49 osób.

^a Data concern economic entities in which the number of employed persons exceeds 9 persons. ^b In the REGON register; excluding persons tending private farms in agriculture; as of at the end of the year. ^c Data concern economic entities in which the number of employed persons exceeds 49 persons.

II. WYBRANE DANE O WOJEWÓDZTWIE ŚLĄSKIM WEDŁUG MIESIĘCY

SELECTED DATA ON THE ŚLĄSKIE VOIVODSHIP BY MONTHS

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION A – 2012 B – 2013		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Ludność ^a w tys.	A	.	.	4622,9	.	.	4620,6	.	.	4619,5	.	.	4615,9
Population ^a in thous.	B	.	.	4610,6	.	.	4606,4	.	.	4604,0	.	.	4599,4
Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw ^b w tys.	A	742,1	744,0	744,8	745,8	745,0	745,5	745,1	744,7	744,2	742,6	741,5	739,5
Average paid employment in the enterprise sector ^b in thous.	B	741,8	742,1	739,3	737,1	737,7	736,4	732,5	731,5	730,5	729,3	728,8	725,0
poprzedni miesiąc = 100	A	100,2	100,3	100,1	100,1	99,9	100,1	99,9	99,9	99,9	99,8	99,9	99,7
previous month = 100	B	100,3	100,0	99,6	99,7	100,1	99,8	99,5	99,9	99,9	99,8	99,9	99,5
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100	A	99,7	99,7	100,0	100,2	100,1	100,0	99,9	100,0	100,2	100,0	100,0	99,8
corresponding month of previous year = 100	B	100,0	99,7	99,3	98,8	99,0	98,8	98,3	98,2	98,2	98,2	98,3	98,0
w tym górnictwo i wydobywanie	A	118,5	118,7	118,5	118,7	118,7	118,9	118,8	118,6	118,4	118,3	118,3	118,2
of which mining and quarrying	B	119,2	119,1	118,3	117,6	117,2	116,8	116,0	115,5	115,0	114,6	114,0	112,8
poprzedni miesiąc = 100	A	100,5	100,2	99,8	100,1	100,0	100,2	100,0	99,8	99,9	99,9	100,0	99,9
previous month = 100	B	100,9	99,9	99,4	99,4	99,6	99,7	99,3	99,6	99,6	99,6	99,5	98,9
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100	A	101,4	101,5	101,7	102,1	102,1	102,2	102,2	102,0	101,7	101,0	100,7	100,2
corresponding month of previous year = 100	B	100,6	100,3	99,8	99,1	98,7	98,3	97,6	97,4	97,1	96,8	96,4	95,4
Bezrobotni zarejestrowani ^a w tys.	A	201,4	206,3	204,8	199,7	193,6	188,6	187,1	188,3	192,1	193,7	200,0	205,5
Registered unemployed persons ^a in thous.	B	222,2	226,8	225,4	221,7	214,5	208,7	206,2	205,3	205,3	203,9	206,7	208,3
Stopa bezrobocia rejestrowanego ^a w %	A	10,8	11,1	11,0	10,8	10,5	10,2	10,2	10,2	10,4	10,5	10,8	11,1
Registered unemployment rate ^a in %	B	11,9	12,1	12,0	11,9	11,5	11,2	11,1	11,1	11,1	11,0	11,1	11,2
Oferty pracy zgłoszone w ciągu miesiąca	A	8152	7684	10240	8403	8284	8778	8517	8643	9100	8929	6341	4502
Job offers declared during a month	B	9337	8738	9674	8653	8678	9198	9925	8954	9926	9182	7014	5971
Bezrobotni na 1 ofertę pracy ^a	A	33	31	27	28	25	23	23	24	25	28	33	43
Registered unemployed persons per job offer ^a	B	35	35	38	34	31	28	26	27	24	24	32	37

a Stan w końcu okresu. b Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

a As of the end of the period. b Data concern economic entities in which the number of employed persons exceeds 9 persons.

II. WYBRANE DANE O WOJEWÓDZTWIE ŚLĄSKIM WEDŁUG MIESIĘCY (cd.)

SELECTED DATA ON THE ŚLĄSKIE VOIVODSHIP BY MONTHS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION A – 2012 B – 2013		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto													
w sektorze przedsiębiorstw ^a w zł	A	3970,41	3735,25	4003,15	3957,74	3825,15	4190,29	4006,42	3902,80	3837,64	3925,48	4081,58	5340,40
<i>Average monthly gross wages and salaries in the enterprise sector^a in zł</i>	B	3830,44	4208,31	3933,39	4091,58	3831,00	3937,46	4140,54	3913,79	3966,10	4000,57	4283,99	5269,69
poprzedni miesiąc = 100	A	79,3	94,1	107,2	98,9	96,6	109,5	95,6	97,4	98,3	102,3	104,0	130,8
<i>previous month = 100</i>	B	71,7	109,9	93,5	104,0	93,6	102,8	105,2	94,5	101,3	100,9	107,1	123,0
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100	A	113,0	97,5	108,1	102,1	104,0	108,4	101,0	102,4	100,8	105,1	104,3	106,7
<i>corresponding month of previous year = 100</i>	B	96,5	112,7	98,3	103,4	100,2	94,0	103,3	100,3	103,3	101,9	105,0	98,7
w tym górnictwo i wydobywanie	A	6819,06	5611,64	5684,81	6260,20	5313,89	7252,82	6193,32	5625,38	5525,81	6008,93	6609,86	13409,04
<i>of which mining and quarrying</i>	B	5863,54	8170,33	5390,75	6779,54	5348,29	5499,69	6925,51	5588,93	5762,32	5941,64	7197,09	12932,52
poprzedni miesiąc = 100	A	56,5	82,3	101,3	110,1	84,9	136,5	85,4	90,8	98,2	108,7	110,0	202,9
<i>previous month = 100</i>	B	43,7	139,3	66,0	125,8	78,9	102,8	125,9	80,7	103,1	103,1	121,1	179,7
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100	A	140,2	79,6	109,3	96,8	99,7	122,6	91,9	95,2	100,0	111,5	114,9	111,2
<i>corresponding month of previous year = 100</i>	B	86,0	145,6	94,8	108,3	100,6	75,8	111,8	99,4	104,3	98,9	108,9	96,4
Wskaźnik cen:													
<i>Price indices of:</i>													
towarów i usług konsumpcyjnych ^b :													
<i>consumer goods and services^b:</i>													
analogiczny okres poprzedniego roku = 100	A	.	.	103,5	.	.	103,4	.	.	103,7	.	.	102,7
<i>corresponding period of previous year = 100</i>	B	.	.	101,2	.	.	100,4	.	.	101,1	.	.	100,7
skupu ziarna zbóż:													
<i>procurement of cereal grain:</i>													
poprzedni miesiąc = 100	A	106,1	103,3	102,2	107,5	105,4	96,3	98,1	100,4	103,6	102,6	102,0	104,5
<i>previous month = 100</i>	B	98,5	99,5	96,5	101,3	96,0	98,1	79,1	91,4	110,5	102,1	102,6	101,4
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100	A	89,4	87,7	91,0	98,5	98,3	94,8	117,7	122,8	124,4	128,4	132,2	136,4
<i>corresponding month of previous year = 100</i>	B	126,6	121,9	115,1	108,5	98,9	100,8	81,3	74,0	78,9	78,5	79,0	76,6

a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. b W kwartale.

a Data concern economic entities in which the number of employed persons exceeds 9 persons. b In the quarter.

II. WYBRANE DANE O WOJEWÓDZTWIE ŚLĄSKIM WEDŁUG MIESIĘCY (cd.)

SELECTED DATA ON THE ŚLĄSKIE VOIVODSHIP BY MONTHS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION A – 2012 B – 2013	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Wskaźnik cen (dok.): Price indices of (cont.):												
skupu żywca rzeźnego wołowego (bez cieląt): procurement of cattle for slaughter (excluding calves):												
poprzedni miesiąc = 100 A	107,5	96,8	97,1	96,8	102,7	100,5	99,3	104,2	95,9	101,6	101,6	98,8
previous month = 100 B	103,2	101,3	94,0	96,8	100,5	97,2	100,8	100,2	91,8	109,6	98,6	97,6
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100 A	130,8	126,0	123,0	115,1	125,2	123,4	117,4	115,4	104,2	105,5	104,2	102,2
corresponding month of previous year = 100 B	98,1	102,7	99,4	99,5	97,3	94,1	95,5	91,8	87,9	94,8	92,0	91,0
skupu żywca rzeźnego wieprzowego: procurement of pigs for slaughter:												
poprzedni miesiąc = 100 A	91,7	102,5	97,6	101,4	102,4	102,2	99,5	101,3	106,2	99,2	97,7	94,5
previous month = 100 B	91,6	102,7	103,2	99,2	98,4	108,8	103,3	101,6	103,3	95,2	93,7	99,3
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100 A	134,9	129,5	116,5	111,9	136,2	113,6	107,8	110,5	117,7	108,7	104,8	95,5
corresponding month of previous year = 100 B	95,4	95,6	101,1	99,0	95,1	101,2	105,1	105,3	102,4	98,3	94,2	99,0
Relacja ceny skupu ^a 1 kg żywca wieprzowego do ceny targowiskowej 1 kg żyta A	5,8	5,4	5,5	5,5	5,5	5,6	5,6	5,8	5,9	5,8	5,9	5,5
Procurement price ^a per kg of pigs for slaughter to marketplace price per kg of rye B	4,8	5,3	5,4	5,5	4,9	6,0	6,2	6,7	6,8	6,6	6,2	6,0
Produkcja sprzedana przemysłu ^b (ceny stałe): Sold production of industry ^b (constant prices):												
poprzedni miesiąc = 100 A	97,6	104,1	106,1	90,8	102,6	101,1	97,8	91,2	111,6	104,3	94,2	88,4
previous month = 100 B	109,7	96,1	108,7	98,8	98,8	100,9	104,4	84,2	116,6	105,6	92,5	87,5
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100 A	102,0	99,5	92,8	95,0	94,1	91,5	96,5	98,9	90,5	100,5	94,7	87,8
corresponding month of previous year = 100 B	98,7	91,0	93,2	101,4	97,6	97,5	104,0	96,1	100,3	101,6	99,8	98,8

a Ceny bieżące bez VAT. b Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

a Current prices excluding VAT. b Data concern economic entities in which the number of employed persons exceeds 9 persons.

II. WYBRANE DANE O WOJEWÓDZTWIE ŚLĄSKIM WEDŁUG MIESIĘCY (cd.)

SELECTED DATA ON THE ŚLĄSKIE VOIVODSHIP BY MONTHS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION A – 2012 B – 2013	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Produkcja sprzedana przemysłu ^a (ceny stałe) [dok.]: <i>Sold production of industry^a (constant prices) [cont.]:</i>												
w tym górnictwo i wydobywanie: <i>of which mining and quarrying:</i>												
poprzedni miesiąc = 100 A	92,0	103,9	106,2	87,5	112,9	96,8	99,2	104,3	101,5	113,5	92,8	92,9
<i>previous month = 100</i> B	108,4	87,7	115,5	99,1	93,0	95,8	112,7	91,3	107,8	114,8	91,1	94,8
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100 A	84,9	89,2	84,7	86,3	92,4	90,1	93,3	94,7	97,8	116,1	108,7	99,8
<i>corresponding month of previous year = 100</i> B	117,5	99,2	107,8	122,1	100,6	99,6	113,0	99,0	105,1	106,4	104,4	106,5
Produkcja budowlano-montażowa ^a (ceny bieżące): <i>Construction and assembly production^a (current prices):</i>												
poprzedni miesiąc = 100 A	36,4	107,6	115,4	111,5	106,4	115,2	95,9	103,0	105,3	109,4	96,2	116,4
<i>previous month = 100</i> B	40,9	116,7	103,5	104,8	120,0	106,2	105,4	111,5	106,4	106,0	96,1	122,2
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100 A	149,2	115,0	100,3	107,7	103,5	99,3	105,8	103,0	95,4	107,0	100,0	78,7
<i>corresponding month of previous year = 100</i> B	88,5	96,0	86,1	80,9	91,3	84,2	92,5	100,1	101,0	97,9	97,7	102,6
Mieszkania oddane do użytkowania (od początku roku) A	795	1779	2465	3071	3691	4352	5088	5934	6734	7894	8814	9744
<i>Dwellings completed (since the beginning of the year)</i> B	1003	1797	2775	3574	4457	5200	6238	7017	7797	8799	9570	10381
analogiczny okres poprzedniego roku = 100 A	128,6	140,9	119,6	114,8	103,9	104,3	106,4	102,5	100,6	108,1	106,5	102,6
<i>corresponding period of previous year = 100</i> B	126,2	101,0	112,6	116,4	120,8	119,5	122,6	118,3	115,8	111,5	108,6	106,5
Sprzedż detaliczna towarów ^a (ceny bieżące): <i>Retail sale of goods^a (current prices):</i>												
poprzedni miesiąc = 100 A	77,2	97,5	114,4	94,0	102,7	100,1	98,9	99,2	100,5	103,3	96,9	105,8
<i>previous month = 100</i> B	87,9	98,2	112,3	95,9	101,4	102,2	101,8	102,0	99,9	105,6	93,4	109,9
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100 A	113,0	97,7	97,2	96,1	97,5	96,6	99,2	98,0	92,2	95,1	92,1	87,0
<i>corresponding month of previous year = 100</i> B	98,9	99,7	97,8	99,8	98,6	100,6	103,5	106,4	105,7	108,0	104,1	108,2

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

^a Data concern economic entities in which the number of employed persons exceeds 9 persons.

II. WYBRANE DANE O WOJEWÓDZTWIE ŚLĄSKIM WEDŁUG MIESIĘCY (dok.)

SELECTED DATA ON THE ŚLĄSKIE VOIVODSHIP BY MONTHS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION A – 2012 B – 2013		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Podmioty gospodarki narodowej ^a	A	442294	442594	443556	444122	445203	446420	447273	448234	449498	451262	452940	453496
<i>Entities of the national economy^a</i>	B	453146	453729	454239	454443	455406	456584	457612	458560	459598	459506	460206	460350
w tym spółki handlowe	A	34944	35142	35380	35626	35831	36039	36231	36476	36671	36959	37227	37467
<i>of which commercial companies</i>	B	37740	37958	38253	38549	38807	39038	39330	39564	39792	40111	40403	40760
w tym z udziałem kapitału zagranicznego	A	5894	5912	5943	5969	5989	6024	6042	6059	6085	6116	6133	6159
<i>of which with foreign capital participation</i>	B	6178	6198	6220	6252	6271	6297	6320	6331	6352	6370	6410	6428
Wskaźnik rentowności obrotu w przedsiębiorstwach niefinansowych ^b w %:													
<i>Profitability rate of turnover in non-financial enterprises^b in %:</i>													
brutto	A	.	.	4,9	.	.	5,6	.	.	4,9	.	.	3,9
<i>gross</i>	B	.	.	4,0	.	.	4,6	.	.	4,0	.	.	3,8
netto	A	.	.	4,1	.	.	4,7	.	.	4,1	.	.	3,3
<i>net</i>	B	.	.	3,3	.	.	4,0	.	.	3,5	.	.	3,3
w tym górnictwo i wydobywanie:													
<i>of which mining and quarrying:</i>													
brutto	A	.	.	14,4	.	.	10,0	.	.	9,1	.	.	5,8
<i>gross</i>	B	.	.	1,7	.	.	-1,1	.	.	-1,9	.	.	0,9
netto	A	.	.	11,1	.	.	7,3	.	.	6,6	.	.	4,6
<i>net</i>	B	.	.	1,6	.	.	-1,3	.	.	-1,8	.	.	0,1
Nakłady inwestycyjne w przedsiębiorstwach ^b													
w mln zł (ceny bieżące)	A	.	.	2656,7	.	.	6141,3	.	.	9633,9	.	.	14008,7
<i>Investment outlays in enterprises^b in mln zł</i>	B	.	.	2335,3	.	.	5127,7	.	.	8278,0	.	.	12732,5
<i>(current prices)</i>													
analogiczny okres poprzedniego roku = 100	A	.	.	147,6	.	.	125,9	.	.	116,7	.	.	105,7
<i>corresponding period of previous year = 100</i>	B	.	.	87,9	.	.	83,5	.	.	85,9	.	.	90,9

a W rejestrze REGON; bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie; stan w końcu okresu. b Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 49 osób; dane prezentowane są narastająco.

a In the REGON register; excluding persons tending private farms in agriculture; as of the end of the period. b Data concern economic entities in which the number of employed persons exceeds 49 persons; data are presented cumulatively.